

**PROGRAMMAREKENING
2023**

JAARSTUKKEN 2023

21 mei 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Samenvatting en besluitvorming	7
Resultaat 2023	9
DEEL 1: Jaarverslag	11
1. PROGRAMMAVERANTWOORDING	11
1.0 Bestuur en ondersteuning	13
1.1 Veiligheid	19
1.2 Verkeer, vervoer en waterstaat	23
1.3 Economie	27
1.4 Onderwijs	31
1.5 Sport, cultuur en recreatie	35
1.6 Sociaal Domein	43
1.7 Volksgezondheid en milieu	57
1.8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	65
1.9 Recapitulatie totalen programma's	75
2. PARAGRAFEN	77
2.1 Lokale heffingen	79
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	87
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen	93
2.4 Financiering	99
2.5 Bedrijfsvoering	105
2.6 Verbonden partijen	113
2.7 Grondbeleid	119
2.8 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid	121
DEEL 2: Jaarrekening	123
3. JAARREKENING	123
3.1 Balans	124
3.2 Programmarekening en resultaatbepaling	127
3.3 Grondslagen waardering en resultaatbepaling	129
3.4 Toelichting op de balans	133
3.5 Toelichting op de programmarekening	145
3.6 Rechtmatigheidsverantwoording	151
3.7 Publicatie op grond van de WNT	153
3.8 Overzicht incidentele baten en lasten	155
3.9 Overzicht verloop post onvoorzien	157
3.10 Overzicht reserves	159
3.11 Overzicht aard en reden reserves	161
3.12 Overzicht voorzieningen	163
3.13 Overzicht aard en reden voorzieningen	165
4. OVERZICHT SPECIFIEKE UITKERINGEN	167
5. CONTROLEVERKLARING	185

6. BIJLAGEN	193
6.1 Overhead	195
6.2 Kerngegevens	197
6.3 Totaaloverzicht per taakveld 2023	198
6.4 Aansluiting begrotingswijzigingen 2023	201
6.5 Afkortingenlijst	203

Voorwoord

Voor u ligt de programmarekening (jaarstukken) 2023 van de gemeente Bunschoten. In deze programmarekening leest u de analyse en verantwoording van het college over het afgelopen jaar.

Het uitgangspunt voor deze jaarstukken is de begroting 2023 waarin de financiële vertaling van het coalitieakkoord “*Bouwen aan de toekomst*” is verwerkt. Bijstellingen hebben plaatsgevonden als gevolg van de tussentijdse bestuursrapportages, separate raadsbesluiten en administratieve wijzigingen.

Financiële positie

Ook in 2023 is de omvang van de algemene reserve van onze gemeente versterkt. Het voordelig gerealiseerde saldo van baten en lasten is € 1.219.000,-. Na toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves van € 888.000,- (per saldo een onttrekking) is er sprake van een voordelig gerealiseerd resultaat van € 2.107.000,-. De reserves zijn gestegen van 30,7 miljoen naar 32,0 miljoen. De financiële kengetallen laten over het algemeen een verbetering zien. De solvabiliteit komt, met 37,2%, hoger uit dan de primitieve begroting 2023 (begroting 2023 ging uit van 35,7%). Wel is deze lager dan de 42,2% uit de programmarekening 2022. Dit komt niet door een daling van de reservepositie (deze stijgt namelijk), maar door de groei van totale balans door nieuwe investeringen.

Grondexploitaties

Het MPG is opgesteld en is ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. In overeenstemming met wet- en regelgeving heeft winstneming plaatsgevonden van in totaal € 1.003.000,- (Noordelijke kampen en Zuiderland). Daarnaast is er een toevoeging aan de voorziening verlieslatende complexen gedaan van € 46.000,- (Zuidelijke Hoven). Dit zorgt per saldo voor een bijdrage aan het rekeningresultaat van € 957.000,-. De boekwaarde van de complexen is in 2023 gestegen met € 1.478.000,-.

Opvang ontheemden Oekraïne

De oorlogssituatie in Oekraïne was ook in 2023 aan de orde en er is gezorgd voor opvang van ontheemden. De kosten die de gemeente maakt voor het realiseren en exploiteren van deze opvang worden door het Rijk vergoed via een specifieke uitkering.

Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van verslagjaar 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd. In deze programmarekening is daarom dit jaar voor het eerst door het college verantwoording afgelegd over de rechtmatigheid.

Er wordt teruggekeken op een programmarekening met een positief resultaat en gezonde financiële positie.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris,

de burgemeester,

Drs. J.F.H. Jennekens

M. van de Groep

Claims op het rekeningresultaat waarvoor in 2023 budget beschikbaar was:
(Hiervoor geldt dat de werkzaamheden in 2023 wel begroot waren, maar niet zijn uitgevoerd terwijl er ook geen budget beschikbaar is in 2024).

Onderwerp (programma)	Bedrag	Toelichting
Bestuur en ondersteuning	€ 20.000,-	De beschrijving van het archief is nog niet afgerond in 2023. Het verzoek is om het restantbedrag over te hevelen naar 2024.
Bestuur en ondersteuning	€ 20.000,-	In de 1 ^e tussentijdse bestuursrapportage is dit bedrag opgenomen voor het opstellen van een Plan van Aanpak voor de verkenning die nodig is om een besluit te nemen over een bedrijfsvoeringorganisatie <u>BLNP</u> . Dit traject is uitgesteld. De kosten zullen volgen in 2024. Verzoek is om € 20.000,- over te hevelen naar 2024.
Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 14.500,-	De uitvoering van de parkeermaatregelen strekt zich uit over meerdere jaren. In 2024 moeten er nog diverse maatregelen worden doorgevoerd. Dit kon in 2023 kon niet allemaal worden uitgevoerd, omdat veel zaken nog in procedure zijn. Het verzoek is om het restantbedrag over te hevelen naar 2024.
Economie	€ 35.000,-	Voor het bevorderen van het toerisme zijn niet alle werkzaamheden die beoogd waren voor 2023 uitgevoerd. De uitvoering hiervan wordt in 2024 opgepakt. Het verzoek is om € 35.000,- over te hevelen naar 2024.
Sociaal domein	€ 40.000,-	In de 2 ^e tussentijdse bestuursrapportage is dit bedrag opgenomen voor de uitwerking samenwerking <u>BBS</u> . Deze uitvoering van bestuursopdracht is vertraagd waardoor er in 2023 nog geen uitvoering aan is gegeven. Verzoek is om dit bedrag over te hevelen naar 2024.
Sociaal domein	€ 32.000,-	Er is een pilot voor twee jaar gestart voor Kamers met Aandacht (KmA). <u>KmA</u> is een woonoplossing voor jongeren van 18 tot en met 23 jaar die een zorgorganisatie verlaten en dakloos zijn of dakloos dreigen te raken. De kosten van deze pilot zijn deels afhankelijk van het aantal aanmeldingen/matches. Daarom is het niet helemaal bekend hoeveel er nodig is. Er is nog een bedrag van € 32.000,- beschikbaar. Het verzoek is om dit over te hevelen naar 2024.
Volkshuisvesting, leefomgeving, stedelijke vernieuwing	€ 16.000,-	Er wordt in 2024 externe advisering voorzien voor het budget structuur en bestemmingsplannen. Het verzoek is om het restant van € 16.000,- uit 2023 over te hevelen naar 2024.
Volkshuisvesting, leefomgeving, stedelijke vernieuwing	€ 150.000,-	Op basis van de decembercirculaire 2023 is via de algemene uitkering een bedrag voor de invoeringskosten omgevingswet ontvangen. De invoering van de omgevingswet is een nog doorlopend traject. Het verzoek is om het bedrag van € 150.000,- over te hevelen naar 2024.
Totaal	€ 327.500,-	

Samenvatting en besluitvorming

Hieronder staan de besluiten die zijn genomen bij het vaststellen van programmarekening 2023.

- Vaststellen van de programmarekening (jaarstukken) 2023
- Akkoord gaan met:
 - Het bestemmen van een bedrag voor resttaken van 2023 naar 2024
 - De bestemming van het resterende rekeningsaldo 2023

Leeswijzer

De programmarekening heet formeel 'jaarstukken' en bestaat uit het jaarverslag (deel één) en de jaarrekening (deel twee). Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording (hoofdstuk één) en de paragrafen (hoofdstuk twee). Het jaarverslag wordt behandeld in de verschillende commissies. De jaarrekening (hoofdstuk drie) wordt alleen besproken in de commissie Bestuur en Financiën. De accountant geeft zijn oordeel over de jaarrekening, waarbij wordt bekeken of de overige informatie verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat. Hoofdstuk vier staat in het teken van de specifieke uitkeringen. De controleverklaring is opgenomen in hoofdstuk vijf. In het laatste hoofdstuk (zes) staan nog diverse bijlagen.

De verplichte indicatoren zijn opgenomen in de programmarekening. De resultaten zijn ook te vinden via deze link: <https://www.waarstaatiegemeente.nl>, de verplichte indicatoren zijn te vinden onder het 'lokaal bestuur en veiligheid' → 'lokaal bestuur' → Besluit Begroting en Verantwoording. Daar is het mogelijk de resultaten te vergelijken met andere gemeenten of provincies.

In de paragraaf Bedrijfsvoering (hoofdstuk 2.5) is de Monitor Rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Met ingang van verslagjaar 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd.

Digitale verwijzingen

In het digitale bestand van de programmarekening zijn verwijzingen naar andere delen in het document opgenomen. Deze verwijzingen zijn oranje onderstreept. Door op een verwijzing te klikken gaat het document automatisch naar de verwijzing toe. De inhoudsopgave is automatisch, maar niet onderstreept.

In het document worden veel afkortingen en gebruikt. Om dit inzichtelijk te maken is als bijlage een lijst met de afkortingen en definities toegevoegd. De afkortingen en definities zijn ook oranje onderstreept en door middel van een hyperlink wordt de afkortingenlijst geopend.

Resultaat 2023

De jaarrekening van de gemeente Bunschoten sluit met een voordelig gerealiseerd saldo van baten en lasten van € 1.219.000,-. Na toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves van € 888.000,- (per saldo een onttrekking) resteert er een voordelig gerealiseerd resultaat van € 2.107.000,-. Onderstaand volgt een globale analyse.

Uit de tussentijdse bestuursrapportages en decembercirculaire kwam een verwacht nadelig effect van -/- € 1.622.000,-. Na toevoegingen en onttrekkingen aan overige reserves (per saldo een toevoeging) van € 118.000,- is een bedrag van € 1.740.000,- (per saldo) onttrokken aan de algemene reserve.

Hierna zijn er nog verschillende ontwikkelingen geweest die per saldo hebben geleid tot een beter resultaat dan het in de begroting (na wijzigingen) geraamde resultaat van € -/- 17.000,-.

De analyse van het verschil van € 2.124.000,- (van een tekort van € 17.000,- naar een overschot van € 2.107.000,-) kan in hoofdlijnen als volgt worden weergegeven:

<u>Programma's</u>		<u>Pagina</u>
Voordelen die hebben geleid tot een positief resultaat:		
Saldo onvoorzien	€ 100.000,-	<u>17</u> , <u>157</u>
Lagere lasten waarvoor claims zijn ingediend	€ 328.000,-	<u>17</u> , <u>25</u> , <u>30</u> , <u>53</u> , <u>73</u>
Lagere lasten (per saldo) die vrijvallen in het resultaat (onder andere onderhoud, subsidies, veiligheid)	€ 135.000,-	<u>17</u>
Grondexploitatie, winstneming en dotatie voorziening	€ 957.000,-	<u>73</u>
Overige inkomsten gronden	€ 29.000,-	<u>73</u>
Overige voor- en nadelen per saldo (onder andere overhead, salarislasteren, kapitaallasteren, algemene uitkering)	€ 440.000,-	<u>22</u> , <u>25</u> , <u>30</u> , <u>34</u> , <u>42</u> , <u>53</u> , <u>62</u> , <u>73</u>
Hogere overige inkomsten (leges en vergunningen)	€ 84.000,-	<u>17</u> , <u>73</u>
Tijdelijk beheer gebouwen (saldo opbrengsten en lasten)	€ 129.000,-	<u>17</u>
Saldo opvang ontheemden Oekraïne	€ 1.114.000,-	<u>53</u>
Meeropbrengst oneigenlijk in gebruik genomen gronden	€ 48.000,-	<u>17</u>
Vennootschapsbelasting 2022	€ 241.000,-	<u>17</u>
Totaal voordelen	€ 3.605.000,-	
Nadelen die hebben geleid tot een minder positief resultaat:		
Renteresultaat (per saldo)	€ 30.000,-	<u>17</u>
Hogere kosten Werk en Inkomen en Participatie	€ 23.000,-	<u>53</u>
Hogere lasten Sociaal domein <u>Wmo</u> en Jeugd	€ 1.108.000,-	<u>53</u>
Saldo overige baten en lasten	€ 320.000,-	<u>73</u>
Totaal nadelen	€ 1.481.000,-	
Vershil begroot/werkelijk, per saldo (voordeel)	€ 2.124.000,-	

Voor een korte toelichting op een aantal posten wordt verwezen naar de volgende pagina. Een meer uitgebreide analyse van het resultaat is opgenomen in de programmaverantwoording (vanaf pagina 13) en in de toelichting op de programmarekening (vanaf pagina 145).

Grondexploitatie, winstneming en dotatie voorziening

Er zijn tussentijdse winstnemingen geboekt op de grondexploitaties Noordelijke Kampen (€ 412.000,-) en Zuiderland (€ 591.000,-), totaal in het resultaat € 1.003.000,-. Een dotatie aan de voorziening verlieslatende complexen zorgt voor een nadeel van € 46.000,-. Het resterende resultaat is hierdoor € 957.000,-.

Saldo opvang ontheemden Oekraïne

Doordat bij de vergoeding vanuit het Rijk wordt uitgegaan van gerealiseerde bedden en een normbedrag per dag is er ten opzichte van de werkelijke kosten voor opvang een positief saldo ontstaan.

Vennootschapsbelasting

In de tweede tussentijdse bestuursrapportage is melding gedaan over de VPB-aanslag 2022 en voorlopige aanslag 2023. De berekening van de aangifte is complex en daarvoor is externe expertise ingeschakeld. Uit de berekening van de VPB 2023 kwam naar voren dat er voor 2023 een negatief fiscaal resultaat is ontstaan. Hierdoor dient er over 2023 geen VPB betaald te worden. Daarnaast vindt er over 2022 nog een verrekening plaats. De verrekening van 2022 zorgt voor een positief effect van € 241.000,- in de jaarrekening (verschil raming in jaarrekening 2022 en aanslag -/- € 167.000,- en te verrekenen bedrag € 408.000,-).

Sociaal domein Wmo en Jeugd

In 2023 zijn de kosten voor Wmo en jeugdzorg ten opzichte van de raming flink gestegen. Dit zorgt voor een nadeel van € 1.108.000,-.

DEEL 1: Jaarverslag

1. PROGRAMMAVERANTWOORDING

1.0 Bestuur en ondersteuning

(Commissie Bestuur en Financiën, portefeuillehouders M. van de Groep en R.J. Beukers)

Taakveld Bestuur

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Samenstelling van de raad

Het totale aantal raadszetels van de gemeente Bunschoten is 19. Hieronder een overzicht van de zetelverdeling sinds de verkiezingen in maart 2022.

Partij	Zetelverdeling sinds verkiezingen 2022
ChristenUnie	6
VVD	4
CDA	4
SGP	3
CAP de Dorpspartij	2

▪ Werkwijze van de raad - beleid

In 2023 heeft de raad onder andere gewerkt aan de verdere ontwikkeling van Rengerswetering, de nieuwe scholen, implementatie van de Omgevingswet, de Regionale Energiestrategie (RES), Sociaal beleid, wijziging van de APV, integraal veiligheidsplan en sportaccommodaties. Daarnaast heeft de raad over nog veel andere zaken, die te maken hebben met onder andere financiën, wetgeving, gemeenschappelijke regelingen, aansluiting bij de Regio FoodValley en de gemeentelijke organisatie, besluiten genomen

▪ Werkwijze raad - werkbezoeken

In 2023 zijn er werkbezoeken afgelegd aan de Boei (presentatie De Lingt), Cool Stay en de brandweergarage. Ook waren er diverse gezamenlijke raadsbijeenkomsten in de Regio Amersfoort.

▪ Rekenkamer

In 2023 is onze Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand omgevormd tot een Rekenkamer, nog steeds samen met acht andere deelnemende gemeenten. Voor Bunschoten is in 2023 geen onderzoek gedaan.

Indicator Bestuur

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2022	2023	2023
Aantal af te leggen werkbezoeken commissie	P	Vergaderschema raad	3	3	3

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Burgerzaken

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- De Zelfevaluatie BRP en zelfevaluatie reisdocumenten zijn uitgevoerd.
- In maart zijn de verkiezingen voor de Provinciale Staten Verkiezingen en de Waterschapsverkiezingen georganiseerd.
- In november zijn de Tweede Kamerverkiezingen georganiseerd.
- De voorbereidingen voor de Verkiezingen Europees Parlement zijn opgestart.
- De voorbereidingen voor diverse E-diensten en de paspoortenpiek zijn opgestart.

Productenomzet

	2023		2022		2021		2020	2019
Product	Aantal	€	Aantal	€	Aantal	€	Aantal	Aantal
Reisdocumenten	2.055	121.233	2.522	138.875	2.228	117.790	1.373	1.820
Rijbewijzen	2.484	103.375	2.628	101.152	2.874	110.921	2.763	3.221
<u>BRP</u>	448	7.077	434	6.358	356	5.140	413	417
Burgerlijke stand	429	30.923	464	31.366	487	32.529	437	453
Naturalisatie	31	20.812	57	29.722	28	16.418	32	37
Covog	85	3.396	103	4.147	131	5.256	131	172
Diversen	925	27.774	980	21.077	982	14.247	667	555
Aantal producten	6.457	314.590	7.188	332.697	7.086	302.301	5.816	6.675

Stand van de bevolking

Aantal inwoners op 01-01-2023	22.502
Geboorteoverschot	+ 236
Migratieoverschot	- 125
Aantal inwoners op 01-01-2024	22.613

Indicator Burgerzaken

Omschrijving	<u>E</u> <u>P</u>	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2022	2023	2023
Aantal digitale transacties per jaar (digitale dienstverlening)	E	Online omgeving gem. Bunschoten	3.623	3.500	4.054

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Treasury

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- In 2023 is er optimaal gebruik gemaakt van het afsluiten van geldleningen tegen een zo laag mogelijk percentage.
- In 2023 is sprake van een gezond weerstandsvermogen, waardoor voorkomende tegenvallers opgevangen kunnen worden.

Taakveld Belastingen

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- Het beleid was gericht op 100% dekking van de diensten door tarieven. In de paragraaf Lokale heffingen is in beeld gebracht hoe de kostendekking zich in 2023 heeft ontwikkeld.

Taakveld Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- In 2023 zijn drie circulaire ontvangen. In de meicirculaire is de gemeente geïnformeerd over de financiële kaders. In september wordt een geactualiseerd beeld, gebaseerd op de Miljoenennota van het Rijk weergegeven. In de december komt dan informatie op basis van de Najaarsnota ter afronding van het lopende jaar naar de gemeente. Aan de hand van de circulaire is het bedrag voor de algemene uitkering gewijzigd.

Taakveld Mutatie reserves

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- De risico's zijn geactualiseerd. Het weerstandsvermogen is voldoende voor de opvang van de geïnventariseerde risico's.
- De financiële houdbaarheidstest van de VNG is uitgevoerd.

Verbonden partijen Bestuur en ondersteuning

Gemeenschappelijk belastingkantoor Lococensus-Tricijn

Het GBLT richt processen zodanig in dat gemeentelijke (en waterschaps)belastingen maximaal worden geheven en geïnd, en WOZ- en basisregistratieve taken efficiënt worden uitgevoerd. Voor Bunschoten zijn dat de volgende belastingen en heffingen:

- Onroerendezaakbelastingen
- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing
- Forensenbelasting
- Precariobelasting
- Marktgelden en havengelden
- BIZ-heffing

Bureau Regio Amersfoort

Bureau regio Amersfoort is een samenwerkingsverband om op een duurzame en effectieve manier strategisch samen te werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken. Het doel is bijdragen leveren aan de versterking van regio Amersfoort als unieke plek om te wonen, werken en te leven. Kennis en daadkracht wordt gebundeld voor de thema's mens, omgeving, energietransitie en economie.

Indicatoren Bestuur en ondersteuning

Indicator	Eenheid	Rekening 2023
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 556,06
Externe inhuur	Kosten inhuur externen	€ 1.370.370,61
Overhead	% van totale lasten	10,0%

* Dit betreft inhuur in verband met opvulling van vacatures en langdurige ziekte. Dit bedrag is verrekend met het uitgeleende personeel.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2023	Raming 2023	Raming na wijz. 2023	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Bestuur	1.528.801	1.299.018	1.514.368	-14.433	-16.000
	Burgerzaken	573.455	443.746	453.534	-119.921	0
	Beheer overige gebouwen en gronden	135.579	76.997	114.497	-21.082	42.000
	Overhead	5.871.123	5.856.699	5.926.574	55.451	-105.000
	Treasury	529.176	183.317	449.317	-79.859	0
	OZB (niet) woningen	0	0	0	0	0
	Belastingen overig	315.358	280.805	306.305	-9.053	0
	Algemene uitkering	0	0	0	0	0
	Overige baten en lasten	221.045	-201.147	48.853	-172.192	197.000
	Vennootschapsbelasting	-241.229	0	0	241.229	-241.000
	Mutaties reserves	9.999.944	4.950.794	10.036.434	36.490	10.000.000
	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	-17.298	-17.298	0
	Totaal lasten	18.933.251	12.890.229	18.832.584	-100.667	9.877.000
Baten	Bestuur	96.433	114.540	114.540	18.107	0
	Burgerzaken	295.888	276.000	276.000	-19.888	0
	Beheer overige gebouwen en gronden	438.824	250.879	271.879	-166.945	163.000
	Overhead	554.119	238.716	241.716	-312.403	0
	Treasury	631.989	777.272	922.272	290.283	0
	OZB (niet) woningen	4.786.590	4.821.000	4.796.000	9.410	0
	Belastingen overig	73.334	67.000	67.000	-6.334	0
	Algemene uitkering	34.975.640	33.073.025	34.958.938	-16.702	0
	Overige baten en lasten	356.000	343.468	356.000	0	0
	Vennootschapsbelasting	3.666.460	0	0	0	0
	Mutaties reserves	3.666.460	904.631	4.115.385	448.925	3.648.000
	Resultaat van de rekening van baten en lasten	7.221.913	0	7.221.913	0	0
	Totaal baten	53.097.190	40.866.531	53.341.643	244.453	3.811.000

	Realisatie 2023	Raming 2023	Raming na wijz. 2023	Afwijking	Incidenteel
Saldo Bestuur	1.432.368	1.184.478	1.399.828	-32.540	-16.000
Burgerzaken	277.567	167.746	177.534	-100.033	0
Beheer overige gebouwen en gronden	-303.245	-173.882	-157.382	145.863	-121.000
Overhead	5.317.005	5.617.983	5.684.858	367.853	-105.000
Treasury	-102.814	-593.955	-472.955	-370.141	0
OZB (niet) woningen	-4.786.590	-4.821.000	-4.796.000	-9.410	0
Belastingen overig	242.024	213.805	239.305	-2.719	0
Algemene uitkering	-34.975.640	-33.073.025	-34.958.938	16.702	0
Overige baten en lasten	-134.955	-544.615	-307.147	-172.192	197.000
Vennootschapsbelasting	-241.229	0	0	241.229	-241.000
Mutaties reserves	6.333.483	4.046.163	5.921.049	-412.434	6.352.000
Resultaat van de rekening van baten en lasten	-7.221.913	0	-7.239.211	-17.298	0
Totaal saldo	-34.163.939	-27.976.302	-34.509.059	-345.120	6.066.000
Kosten per inwoner	-1.510,41	-1.253,14	-1.545,76	-35,35	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

De raming is per saldo bijgesteld met € 6.533.000,- voordelig.

Bestuur, correctie APPA-pensioen en uitkering wethouders 2022 (€ 131.000,-), cao ontwikkeling (€ 14.000,-), verhoging bijdrage Bureau Regio Amersfoort (€ 52.000,-) en bijdrage GGU (€ 18.000,-), totaal nadelig (€ 215.000,-). **Burgerzaken**, cao ontwikkeling (€ 13.000,-, nadelig). **Beheer overige gebouwen en gronden**, Routekaart verduurzaming gebouwen per saldo € 15.000,- (nadelig).

Overhead, stelpost inflatie (€ 45.000,-, nadeel), dotaties conform beheerplannen (€ 13.000,-), BLNP onderzoek (€ 20.000,-) en optimalisatie Youforce (€ 15.000,-), ICT licenties (€ 21.000,- voordeel) en overig (voordeel € 5.000,-), totaal nadelig € 67.000,-.

Treasury, hogere rente en kosten lening (€ 266.000,- nadeel) en hogere rente schatkistbankieren (€ 145.000,- voordeel). **OZB (niet) woningen**, minder ontvangen OZB (€ 25.000,-). **Belastingen overig**, bijdrage GBLT (€ 24.000,-), **Algemene uitkering**, hoger op basis van de circulaire (1.886.000,-). **Overige baten en lasten**, correctie stelpost onderuitputting naar taakvelden (€ 250.000,-). **Mutaties reserves**, volgens de tussentijdse bestuursrapportages etc. (€ 1.875.000,- nadeel). **Resultaat**, verwerking resultaat jaarrekening 2022 (€ 7.222.000,- voordeel) en overige wijziging (€ 17.000,-).

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 101.000,- hoger dan de raming na wijzigingen en zijn de baten € 245.000,- lager. Per saldo is dit € 345.000,- nadelig.

▪ Bestuur

Het taakveld bestuur laat per saldo een nadeel van € 33.000,- zien. Dit wordt veroorzaakt doordat er een lagere dotatie aan de voorziening APPA-pensioen en uitkering wethouders benodigd was (voordeel € 16.000,-). Daarnaast door hogere salarislasteren (€ 30.000,-), lagere kosten representatie (€ 2.000,-), lagere inkomst verzekeringen en hogere overige kosten (€ 21.000,-).

▪ Burgerzaken

Burgerzaken heeft per saldo een nadeel van € 100.000,-, veroorzaakt door hogere inkomsten leges (€ 13.000,- saldo van inkomsten en afdrachten), hogere kosten verkiezingen (€ 80.000,-) per saldo hogere salariskosten en inhuur (€ 50.000,- nadelig) en lagere overige kosten (€ 17.000,-).

▪ Beheer overige gebouwen en gronden

Hier is een voordeel ontstaan van € 146.000,- als gevolg van hogere huuropbrengsten door huurderiving in verband met opvang ontheemden Oekraïne (€ 163.000,-), hogere pachten en overige verhuur (€ 8.000,-), lagere toegerekende salarislasteren (€ 17.000,-) en hogere beheerkosten (€ 42.000,-).

- **Overhead (zie ook het overzicht Overhead)**

Het voordeel op taakveld Overhead van € 368.000,- wordt veroorzaakt door per saldo lagere toegerekende salarislasteren (€ 285.000,-), inhuur (met name KCC, juridisch, HRM en inkoper) van € 246.000,-, per saldo hogere lasten BLNP (€ 52.000,-, voornamelijk verrekening formatie en software, deels claim op het rekeningresultaat), hogere overige verrekeningen € 6.000,- voordelig (voornamelijk door toerekening uren personeel in verband met opvang vluchtelingen Oekraïne en investeringen/grezen), lagere kapitaallasteren (€ 42.000,-), lagere kosten automatisering (€ 96.000,-), lagere kosten Woo (€ 59.000,-), lagere kosten beschrijving archief (€ 20.000,-, claim op het rekeningresultaat), hogere inkomsteren verkoop voertuigen (€ 16.000,-), lagere kosten gas, water en elektra (€ 19.000,-) en per saldo lagere overige kosten/hogere opbrengsten € 123.000,- (onder andere opleiding, werving, representatie, voorlichting, juridische zaken).

- **Treasury**

Het nadelig resultaat van € 370.000,- bestaat voor € 6.000,- uit lagere overige inkomsteren en per saldo lagere rente van € 364.000,-. Dit nadeel van € 364.000,- ontstaat door een verschil tussen de toegerekende rente en de werkelijk betaalde rente van € 407.000,- naast per saldo ontvangen overige rente (€ 43.000,-, onder andere SVn, schatkistbankieren en kasgeld). Een deel wordt gecompenseerd door de grondexploitatie (€ 31.000,-, onttrekking aan de reserve) en door lagere rente op de taakvelden (€ 303.000,-). Uiteindelijk is het renteresultaat hierdoor € 30.000,- (nadelig). Dit nadeel is vertekend doordat de lagere toegerekende rente op de kostendeekkende tarieven van € 73.000,- (€ 364.000,- min € 303.000,- min € 31.000,-) niet als voordeel terug komt op het taakveld, maar in de betreffende egaliserings reserves (zie ook het renteschema op pagina 103).

- **Algemene uitkering**

Door een hogere berekende algemene uitkering is er een voordelig saldo van € 17.000,- op dit taakveld.

- **Overige baten en lasten**

Het taakveld Overige baten en lasten geeft een nadelig saldo van € 172.000,-. Dit betreft de post onvoorzien (€ 100.000,-, voordeel), dotatie voorziening verlofsparen (€ 76.000,-), dotatie voorziening RVU (€ 121.000,-), meeropbrengst project oneigenlijk in gebruik genomen gronden (€ 48.000,-) en per saldo hogere overige kosten € 123.000,- (onder andere vrijval kapitaallasteren wat is begroot, komt tot uitdrukking op de betreffende taakvelden).

- **Vennootschapsbelasting**

Het verschil op dit taakveld (€ 241.000,-) wordt veroorzaakt door de afwikkeling VPB 2022. Verklaring hiervoor is het verschil met de raming in jaarrekening 2022 en aanslag -/- € 167.000,- en te verrekenen bedrag € 408.000,-.

- **Mutaties reserves**

Lagere stortingen in en lagere onttrekkingen aan reserves ten opzichte van begroot veroorzaken het saldo van € 412.000,-. Voornamelijk lagere stortingen in en lagere onttrekkingen aan de reserves riool-, reinigings- en begraafrechten.

1.1 Veiligheid

(Commissie Bestuur en Financiën, portefeuillehouder M. van de Groep)

Taakveld Crisisbeheersing en brandweer

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Bevolkingszorg

De gemeente is ten tijde van een (dreigende) crisis verantwoordelijk voor de bevolkingstaken. Er zijn in 2023 geen grote incidenten geweest waar de gemeente vanuit bevolkingszorg actief is geweest. Er is als gemeente, via de officier van Dienst Bevolkingszorg, geadviseerd over risico's en de inzet van gemeentelijke taken gecoördineerd bij incidenten.

▪ Regionale crisisorganisatie

Momenteel vindt er binnen de regionale crisisorganisatie op het proces bevolkingszorg een doorontwikkeling plaats. Een ontwikkelgroep binnen het Regionaal Overleg Crisis Utrecht heeft voorstel gedaan voor een nieuw model. De voornaamste twee doelen zijn; een compacte bevolkingszorgorganisatie van een hoge kwaliteit en een duidelijke omschrijving en afbakening van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van bevolkingszorg, voor zowel tijdens als voor een incident of crisis. Dit gaat mogelijk invloed hebben op de gemeentelijke crisisorganisatie en de taken van de medewerkers die hierin vertegenwoordigd zijn.

▪ Bestuursagenda 2024-2027

In 2023 is door de Veiligheidsregio Utrecht samen met de gemeenten en andere veiligheidspartners gewerkt aan het ontwikkelen van de Bestuursagenda Veiligheidsregio Utrecht 2024-2027. De bestuursagenda is vastgesteld tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur VRU van 3 juli 2023. De afgelopen jaren heeft de Veiligheidsregio Utrecht in samenwerking met andere (veiligheids-)partners gewerkt aan onderwerpen en crises die we niet van tevoren hadden kunnen voorspellen. Hierdoor is een dichtgetimmerd plan niet realistisch. Er is daarom besloten om een koers te kiezen. In de bestuursagenda staan vier gekozen thema's: Toekomstbestendige brandweezorg, Veilige en gezonde leefomgeving, Versterking crisisbeheersing en Great place to work.

Indicatoren Crisisbeheersing en brandweer

Omschrijving	$\frac{E}{P}$	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2022	2023	2023
Aantal uitrukken	E	*	159	< 145	139
Het aantal loze meldingen	P	Idem	38	< 37	34

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Toelichting indicatoren

Aantal uitrukken

Dit betreft het aantal uitrukken, gemiddeld over een jaar, dit cijfer is variabel.

Loze uitrukken

Dit betreft de meldingen die zijn veroorzaakt uitsluitend door brandmeldinstallaties die zijn aangesloten op het OMS van de regionale alarmcentrale van de brandweer. Er wordt langer de tijd genomen om contact te leggen met het OMS- adres om onnodig alarmeren van de brandweer te voorkomen zonder de veiligheid uit het oog te verliezen.

Taakveld Openbare orde en veiligheid

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Integraal veiligheidsplan BES en uitvoeringsplannen

De BES-gemeenten hebben de handen in één geslagen met het Integraal Veiligheidsplan. Als gemeenten vinden we veiligheid voor onze inwoners heel belangrijk. Door over de gemeentegrenzen heen samen te werken kunnen we een stevige vuist maken tegen onveiligheid. Er zijn vier veiligheidsthema's vastgesteld waar prioriteit aan wordt gegeven; ondermijning, digitale veiligheid,

zorg en veiligheid en tot slot jeugdoverlast en – criminaliteit. Om uitvoering te geven aan de vier geprioriteerde thema's zijn er uitvoeringsplannen geschreven. In het uitvoeringsprogramma staat de aanpak voor de komende twee jaar beschreven.

- **Beleidskader mensenhandel**

Het beleidskader mensenhandel is vastgesteld tijdens de raadsvergadering van december 2023. Het beleidskader is afgestemd op het beleidskader mensenhandel van de andere gemeenten binnen het basisteam BES.

- **Ondermijning**

Lokaal ondermijningsoverleg

In 2023 heeft er één keer per maand een lokaal ondermijningsoverleg plaatsgevonden. In het overleg worden signalen vanuit de diverse disciplines besproken en op basis hiervan een aanpak ontwikkeld. Er zijn in 2023 in totaal 26 meldingen binnengekomen bij MMA. De MMA-meldingen zijn besproken in het lokaal ondermijningsoverleg. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt wie de melding oppakt.

Integrale controles

Er zijn diverse integrale controles gehouden. Hierbij zijn de Boa's aangesloten. Zij hebben de mogelijkheid een pand te betreden zonder toestemming van de eigenaar. Deze bevoegdheid is tijdens de controles niet ingezet. Eenieder heeft meegewerkt aan het bezoek van diverse toezichthouders op het gebied van de Wabo, brandveiligheid, milieu en overige wettelijke bevoegdheden.

Actieweek transportbranche 5-9 juni 2023

Tijdens de actieweek werd door gemeenten, politie en diverse andere partners als onderdeel van Het programma TFOC verschillende locaties bezocht. Het programma TFOC (onderdeel van de Landelijke Eenheid) richt zich specifiek op het tegengaan van criminele inmenging in de transportbranche. Tijdens deze actieweek is ook de gemeente Bunschoten bezocht.

Tijdens deze week vonden er diverse integrale verkeerscontroles, bedrijfscontroles en preventieve acties plaats. Zo kregen chauffeurs tijdens een kopje koffie met een agent meer informatie over criminaliteit (en de signalen ervan) in de transportbranche en hoe zij zich daartegen kunnen weren.

- **Week van de veiligheid**

Tijdens de week van de veiligheid is er een lunchbijeenkomst voor ondernemers georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst stond de aanpak tegen cybercriminaliteit centraal. Ondernemers kregen tips om de digitale weerbaarheid te versterken en hun bedrijf te beschermen tegen potentieel schadelijke cyberaanvallen.

- **Cameratoezicht Westmaat**

Vanuit de gemeenteraad is vorig jaar de wens kenbaar gemaakt om een vaste cameraopstelling in te zetten rondom Sportpark de Westmaat. De camera's dienen als maatregel voor de openbare ordeproblemen rondom de risicowedstrijden van V.V. IJsselmeervogels en S.V. Spakenburg. Sinds november 2023 zijn de camera's geplaatst en zijn de camera's in werking.

- **Toezicht & handhaving openbare ruimte**

De Boa's hebben zich ingezet voor het houden van toezicht en handhaven van de openbare orde in de gemeente Bunschoten. Ze hebben zich ingezet op verschillende gebieden, zoals: parkeren, jongeren in de openbare ruimte, evenementen, integrale controles in het kader van ondermijning en algemene toezicht in de openbare ruimte. Er is geïnvesteerd in het zichtbaar aanwezig zijn op straat. Van juli 2023 zijn er weer drie Boa's actief.

- **Overige veiligheidszaken**

Het taakveld veiligheid kent een breed scala aan onderwerpen. Het zorg dragen voor een veilig verloop van (risicovolle) voetbalwedstrijden samen met de politie en de clubs, het adviseren van de burgemeester rondom huisverboden, de nazorg voor ex-gedetineerden, samenwerken met de anti-discriminatievoorzieningen, zodat de gemeente een fijne plek is voor alle inwoners zijn thema's. Afgelopen jaar heeft er driemaal het overleg Bunschoten United plaatsgevonden. Bij het overleg zijn diverse partijen aanwezig, zoals een afvaardiging van de kerken, maatschappelijke instanties en een afvaardiging Poolse, Turkse en Syrische gemeenschap.

Verbonden partijen Veiligheid

Veiligheidsregio Utrecht

De VRU is de regionale kracht voor hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Zij verlenen hulp en adviseren de gemeente in tijde van een crisis. Voor Bunschoten blijft het eigendom, beheer en onderhoud van de brandweerkazerne een belangrijk onderwerp.

In 2023 heeft de VRU een belangrijke rol gespeeld in de opvang Oekraïne. De organisatie heeft de gemeente ondersteund en coördinatie met betrekking tot de landelijke aanpak.

Indicatoren Veiligheid

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2023	Nederland 2023
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 inwoners van 12-17 jaar	Stichting Halt	4 (2022)	8 (2022)
Winkeldiefstal	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - diefstallen	0,7	2,5
Gewelds- en seksuele misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - criminaliteit	2,9	4,3
Diefstal uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - diefstallen	0,4	1,3
Vernieling en misdrijven tegen de openbare orde	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - criminaliteit	3,3	5,8

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2023	Raming 2023	Raming na wijz. 2023	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Crisisbeheersing en brandweer	1.363.445	1.372.096	1.439.096	75.651	0
	Openbare orde en veiligheid	601.804	602.661	630.161	28.357	0
	Totaal lasten	1.965.249	1.974.757	2.069.257	104.008	0
Baten	Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0
	Openbare orde en veiligheid	9.400	8.450	8.450	-950	0
	Totaal baten	9.400	8.450	8.450	-950	0
Saldo	Crisisbeheersing en brandweer	1.363.445	1.372.096	1.439.096	75.651	0
	Openbare orde en veiligheid	592.404	594.211	621.711	29.307	0
	Totaal saldo	1.955.849	1.966.307	2.060.807	104.958	0
Kosten per inwoner		86,47	88,08	92,31	5,84	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

Crisisbeheersing en brandweer, hogere bijdrage VRU (€ 75.000,-), correctie dotaties conform beheerplannen (€ 16.000,- voordelig), overig (€ 8.000,- nadelig). **Openbare orde en veiligheid**, audits (€ 20.000,-), cao ontwikkeling (€ 8.000,-).

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 104.000,- lager dan de raming na wijzigingen en de baten zijn € 1.000,- hoger. Per saldo € 105.000,- voordeliger.

▪ Crisisbeheersing en brandweer

Dit taakveld laat een voordeel zien van € 76.000,-. Dit wordt veroorzaakt door lagere salariskosten (€ 44.000,-), lagere bijdrage VRU (€ 20.000,-), en per saldo lagere kosten (€ 12.000,-).

▪ Openbare orde en veiligheid

Het voordeel op dit taakveld van € 29.000,- wordt veroorzaakt door lagere salariskosten en hogere kosten inhuur (€ 1.000,- per saldo voordeel), daarnaast per saldo lagere overige kosten en hogere inkomsten € 28.000,- (onder andere Wpg audit en cameratoezicht).

1.2 Verkeer, vervoer en waterstaat

(Commissie Ruimte, portefeuillehouder R.J. Beukers, Voor het taakveld Havens is P. van Asselt portefeuillehouder, commissie Samenleving.)

Taakveld Verkeer en vervoer

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Onderhoud wegen elementverharding**

De Dorpsstraat is opnieuw bestraat waarbij een totale herinrichting is meegenomen. Vrijgekomen gebakken klinkers worden weer gebruikt in de Schildersbuurt waar in enkele straten nog betonstraatstenen (meer dan 40 jaar oud) toegepast waren.

Van enkele straten in de Schildersbuurt is inmiddels de elementenverharding gerenoveerd.

Diverse wegen, voetpaden en parkeerplaatsen zijn herstraat door de buitendienst of derden.

- **Onderhoud wegen asfalt**

De reconstructie van de Frans Jacobsweg (wegvak komgrens - Fokjesweg) en Vinkenweg (wegvak Vaartweg - Bloklandsweg) is in 2023 uitgevoerd. Eemdijk Zuid tussen de gemeentegrens met Baarn en de bebouwde kom van Eemdijk is voor een deel voorzien van een nieuwe wegfundering en over het geheel voorzien van nieuw asfalt.

In 2023 zijn meerdere markeringen en belijningen opnieuw aangebracht. Daarnaast zijn meerdere kleine asfaltwerken uitgevoerd. Op de bedrijventerreinen De Kronkels en Zuidwenk zijn grotere asfaltreparaties uitgevoerd. Het groot onderhoud asfalt in Haarbrug Noord is in het laatste kwartaal van 2023 opgestart. Dit zal in 2024 afgerond worden.

- **Bermverharding**

Elk jaar worden er bermen kapotgereden. Herstel vindt plaats met het aanbrengen van bermverharding.

- **Veiliger maken fietsroutes**

Bij drie rotondes op de Westsingel is de oversteekplaats voor langzaam verkeer voorzien van een plateau. Automobilisten worden hierdoor extra gewezen op de oversteekplaats waardoor de veiligheid voor het langzame verkeer toeneemt.

- **Openbare verlichting**

Het beheer en onderhoud aan de openbare verlichting is uitgevoerd volgens de lopende overeenkomst met CityTec.

In 2023 is met exploitant CityTec onderhandeld om de resterende openbare verlichting die nog in eigendom van de exploitant is, in eigendom te krijgen. Eind september heeft de raad besloten om akkoord te gaan met de overeengekomen afkoopsom en het voorstel om bijna 1.100 lichtmasten te voorzien van LED-armaturen. Deze armaturen zijn duurzamer in energieverbruik dan de bestaande armaturen. Daarnaast zijn stappen gemaakt om samen met CityTec en een derde partij toe te werken aan een warme overdracht naar een nieuwe exploitant.

- **Mobiliteitsplan**

De werkzaamheden aan het opstellen van een Toekomstvisie voor de N199 zijn in 2023 afgerond en gepresenteerd aan de gemeenteraad. Contacten met de provincie Utrecht over een vervolg zijn ook in 2023 gelegd.

Met de gemeente Amersfoort zijn we in overleg over de voorbereidingen voor de realisatie van de ontsluiting van de wijk Vathorst-Bovenduist op de N199, nadat in de loop van 2023 de bestuursovereenkomst door de wethouders Mobiliteit van Amersfoort en Bunschoten is ondertekend. Dit overleg zal de komende jaren worden voortgezet.

Ten aanzien van de N806 (Nijkerkerweg) zijn we op twee vlakken actief. Enerzijds met de provincie Utrecht over een eventuele overname van de weg. Anderzijds met de gemeente Nijkerk over het opwaarderen van de fietsverbinding tussen beide kernen. Overleggen hierover worden het komende jaar vervolgd.

- **Onderhoud bruggen**

In 2023 zijn diverse bruggen gerenoveerd. De renovatie bestond uit het vervangen van leuningen tot en met het vervangen van de dek planken. Een aantal bruggen is gereinigd en zijn daarna opnieuw in de verf gezet.

Indicator Verkeer en vervoer

Omschrijving	$\frac{E}{P}$	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2022	2023	2023
Percentage meldingen 'Snel Herstel' die binnen vijf werkdagen zijn afgehandeld, of waarover binnen vijf werkdagen terugkoppeling naar de melder heeft plaatsgevonden	P	Fixi	99,29%	95%	98%

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Parkeren

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- In 2023 is gewerkt aan de voorbereiding van de invoering van de maatregelen uit het Toekomstplan parkeren Spakenburg Centrum 2022-2026. Zo zijn contacten gelegd over de digitalisering van het vergunningensysteem (aanvraag, uitgifte en controle) en zijn in het laatste kwartaal van 2023 twee ontwerpbesluiten gepubliceerd gericht op de invoering van de nieuwe maatregelen in de loop van 2024.

Taakveld Recreatieve/Economische havens

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Havens**

Aan de hand van het door de gemeenteraad vastgestelde beheerplan Havens Bunschoten en Laaksluis de Kooi zijn onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

- **Watergangen**

De inspanningen voor een goede waterkwaliteit in de stedelijke watergangen zijn groter geworden. Door langere periode zonder neerslag gaat de waterkwaliteit achteruit. Door meer te spoelen en te verversen wordt dit enigszins tegengegaan. Verbindende duikers zijn gereinigd en/of vernieuwd. Langs enkele watergangen zijn beschoeiingen hersteld. Bij alle werkzaamheden voor het stedelijk water wordt nauw samengewerkt met het waterschap.

Taakveld Openbaar vervoer

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- De veerpont is door middel van het reguliere onderhoud in de vaart gehouden. Hierbij wordt opgemerkt dat de motor van de pont inmiddels meer dan 30.000 draaiuren heeft bereikt. Het onderhoud van de motor vraagt extra aandacht. Het moment van vervanging van de motor nadert.
- Contacten over het gebruik en eventuele uitbouw van het openbaar vervoer van en naar Bunschoten met Syntus Utrecht en de provincie Utrecht zijn voortgezet.
- In de nieuwe dienstregeling voor 2024, welke op 10 december 2023 inging, is bereikt dat lijn 76 naar Amersfoort in de ochtendspits twee ritten doorrijdt als lijn 202 naar en van USP (voorheen; De Uithof). Dat wil zeggen dat passagiers zonder overstappen van Bunschoten naar het USP kunnen reizen. In de middagspits rijden twee ritten van lijn 202 als lijn 76 (zonder overstappen) door naar Bunschoten.
- Ook wordt vanaf de tweede helft van 2023 deelgenomen aan een overleg met de provincie Utrecht en een adviesbureau over de gebiedsuitwerking OV – Netwerkperspectief provincie Utrecht, waarbij uitgebreid gesproken wordt over het op 'U-liner' niveau brengen van het aanbod en de voorzieningen op lijn 76 (Amersfoort-Bunschoten v.v.). De eindrapportage wordt in 2024 verwacht.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2023	Raming 2023	Raming na wijz. 2023	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Verkeer en vervoer	3.198.604	3.457.377	3.441.172	242.568	0
	Parkeren	224.622	187.153	209.153	-15.469	0
	Recreatieve havens	144.463	147.816	152.306	7.843	0
	Economische havens en waterwegen	26.796	18.520	18.520	-8.276	0
	Openbaar vervoer	47.387	48.620	49.760	2.373	0
	Totaal lasten	3.641.872	3.859.486	3.870.911	229.039	0
Baten	Verkeer en vervoer	287.352	322.970	322.970	35.618	-44.000
	Parkeren	67.193	68.365	68.365	1.172	0
	Recreatieve havens	275.124	280.890	280.890	5.766	0
	Economische havens en waterwegen		0		0	0
	Openbaar vervoer	15.483	15.662	15.662	179	0
	Totaal baten	645.152	687.887	687.887	42.735	-44.000
Saldo	Verkeer en vervoer	2.911.253	3.134.407	3.118.202	206.949	44.000
	Parkeren	157.429	118.788	140.788	-16.641	0
	Recreatieve havens	-130.661	-133.074	-128.584	2.077	0
	Economische havens en waterwegen	26.796	18.520	18.520	-8.276	0
	Openbaar vervoer	31.904	32.958	34.098	2.194	0
	Totaal saldo	2.996.720	3.171.599	3.183.024	186.304	44.000
Kosten per inwoner		132,49	142,06	142,58	10,09	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

De raming is per saldo bijgesteld met € 11.000,- nadelig.

Verkeer en vervoer, kapitaallasten (€ 98.000,-, voordeel), **cao** ontwikkeling (€ 28.000,-), per saldo hogere kosten openbare verlichting (€ 60.000,-) en overige lagere kosten (€ 6.000,-), totaal € 16.000,- voordelig. **Parkeren**, aanpassing Schansplein toekomstplan parkeren (€ 22.000,- nadelig).

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 229.000,- lager dan de raming na wijzigingen en de baten € 43.000,- lager. Per saldo € 186.000,-.

▪ Verkeer en vervoer

Dit taakveld heeft een voordelig saldo van € 207.000,-, veroorzaakt door lagere kapitaallasten (€ 103.000,-), per saldo lagere salariskosten en hogere inhuur (€ 63.000,-, nadeel), hogere kosten openbare verlichting (€ 6.000,-), lagere inkomsten nutsbedrijven (€ 44.000,- leges en degeneratievergoeding), lagere overige verrekeningen (€ 95.000,-), lagere kosten onderhoud wegen (€ 60.000,-), minder straatreiniging (€ 8.000,-), lagere kosten gladheidsbestrijding (€ 9.000,-), lagere kosten bewegwijzering en straatnaamborden (€ 20.000,-), lagere kosten groenparkeervakken (€ 11.000,-) en per saldo lagere overige kosten en hogere opbrengsten (€ 14.000,-).

- **Parkeren**

Het nadeel van € 17.000,- op dit taakveld wordt veroorzaakt door lagere inkomsten vergunningen (€ 4.000,-), hogere bijdrage parkeergarage (€ 15.000,-, nadeel), hogere kosten dagelijks onderhoud (€ 7.000,-), lagere kosten parkeermaatregelen (€ 15.000,-, claim op het rekeningresultaat) en per saldo hogere kosten en lagere inkomsten (€ 6.000,- nadeel).

1.3 Economie

(Commissie Bestuur en Financiën, portefeuillehouder R.J. Beukers. Taakveld Economische promotie behoort in de portefeuille van P. van Asselt.)

Taakveld Economische ontwikkeling

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Regio Amersfoort**

In 2023 is verder gewerkt aan het regionale programma wonen en werken. Dit in samenspraak met de zeven Utrechtse gemeenten in de Regio Amersfoort en de provincie Utrecht. Het programma bevat afspraken over de voortgang van de woningbouw en de ontwikkeling van bedrijventerreinen voor de komende jaren, zowel kwantitatief als kwalitatief.

De provincie Utrecht en daarbinnen de regio Amersfoort is een van de meest gewilde gebieden om te wonen en uit economisch oogpunt de meest competitieve regio van Europa.

In het Utrechtse deel van de regio Amersfoort worden tot 2031 nog circa 18.000 woningen gebouwd.

Voor een gezonde woon-werkbalans en daarmee de vitaliteit van de verschillende regiogemeenten vraagt dit ook om een uitbreiding van de werklocaties, waaronder het aantal hectare bedrijventerrein in deze gemeenten. Daarom is gewerkt aan een Bedrijventerreinenstrategie Regio Amersfoort.

Hiervoor is opdracht gegeven om een bedrijventerreinenstrategie voor de regio Amersfoort op te stellen. De uitvoerende partij heeft zich gebaseerd op een onderzoek naar de behoefte aan bedrijventerreinen in opdracht van de provincie en deze verder doorvertaald naar de regiogemeenten. Ook zijn de uitkomsten van een onderzoek naar de sterke en kansrijke innovatieve sectoren voor de regio meegenomen. In het 1e kwartaal van 2024 staat oplevering van het rapport gepland.

- **Regio Foodvalley**

In 2023 is de wens uit de Toekomstvisie 2025 verwezenlijkt om als gemeente Bunschoten aan te sluiten bij de Regio Foodvalley. Eind december hebben vertegenwoordigers van beide partijen het samenwerkingscontract ondertekend. Hiermee is de gemeente Bunschoten per 1 januari 2024 agendalid van het programma Voedsel. Het is een uitgelezen kans voor de gemeente Bunschoten om, samen met het onderwijs en de ondernemers, een bijdrage te leveren aan en invloed uit te kunnen oefenen op de (voor ons belangrijke) ambities waar de komende jaren door de Regio Foodvalley aan wordt gewerkt.

- **Centrumvisie**

In 2023 is begonnen met een actualisatie van de Centrumvisie 2017-2023. Dit onder meer met de instelling van een klankbordgroep die een brede vertegenwoordiging uit de Bunschoter bevolking vertegenwoordigt. Er is digitaal een enquête voor de inwoners gehouden die ongeveer 650 keer is ingevuld en er zijn twee avonden gehouden met betrokkenen (waaronder raadsleden), onder meer om te onderzoeken welke scenario's realistisch worden geacht. Medio februari 2024 wordt een eerste concept van de Centrumvisie verwacht.

Taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **De Kronkels-Zuid**

In 2023 zijn er diverse beroepen ingediend. Daarop is als gemeente een verweerschrift ingediend. Wanneer de zaak behandeld wordt is op dit moment nog onbekend. In december 2023 is een ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd om enkele zaken uit het bestemmingsplan te verduidelijken. Dit heeft voornamelijk te maken met het hanteren van enkele definities en het beeldkwaliteitsplan. De gesprekken met de grondeigenaren om te komen tot verwerving dan wel zelfrealisatie zijn ook in 2023 verder actief opgepakt.

▪ Haarbrug-Zuid (parkmanagement)

Op het bedrijventerrein Haarbrug-Zuid is momenteel geen bedrijfsgrond meer beschikbaar. Het laatste perceel is per 1 januari 2024 tijdelijk verhuurt. Eén bedrijf, die nog niet aan de bouwplicht heeft voldaan, is aangeschreven en heeft inmiddels een aanvraag omgevingsvergunning ingediend. Verder worden er momenteel nog een aantal grote bedrijfsgebouwen gerealiseerd die in 2024 in gebruik worden genomen.

Het bedrijventerrein wordt bestuurd door de leden van de stichting parkmanagement bedrijventerrein Haarbrug-Zuid. De onderlinge samenwerking verloopt goed.

Indicator Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Omschrijving	EP	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2022	2023	2023
Aantal hectaren te verkopen bedrijventerrein (inclusief verhuur)	P	Idem	0	0*	0

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Het is nog onduidelijk wanneer er grond kan worden uitgegeven voor Kronkels-Zuid.

Taakveld Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Marktondernemers

Om de leefbaarheid en het winkel- en verblijfsklimaat in de stad te verbeteren en de overlast te beperken stellen 29 gemeenten in Nederland een gebied in zonder uitstoot van schadelijke stoffen. Zo'n gebied wordt een ZE-zone genoemd. Dit betekent dat bestel- en vrachtauto's in de ZE-zone vanaf 1 januari 2025 uitstootvrij moeten zijn. Voor een aantal voertuigcategorieën is er tot 2030 een overgangsregeling, geldt er voor sommige voertuigcategorieën een vrijstelling en komen er ontheffingen. Deze ZE-zones hebben gevolgen voor markthandelaren in verband met de door hen gebruikte voertuigen. Er is overleg geweest tussen de gemeente en vertegenwoordigers van de marktondernemers. Mede naar aanleiding van dit overleg heeft de gemeente aandacht gevraagd voor de belangen van de markthandelaren bij de gemeenten die een ZE-zone willen invoeren.

Indicatoren Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Omschrijving		EP	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
				2022	2023	2023
Periodieke overleggen college	Dynamisch Spakenburg	P	Gemeente	2	2	2
	Bedrijvenkring/ JOBS	P	Idem	2	2	2
	SVV*	P	Idem	-	1	0
Bedrijfsbezoeken bedrijfscontact-functionaris	het college	P	Idem	2	2	5
	Portefeuillehouder EZ	P	Idem	10	10	13
	Bedrijfscontact-functionaris	P	Idem	7	12	13

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Het overleg met SVV is tweejaarlijks.

Taakveld Economische promotie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- Het Routebureau Utrecht zorgde voor het uniform beheer en de coördinatie van het onderhoud van routes en routenetwerken.
- Het Routebureau Utrecht zorgde voor de informatie over en profilering van thematische routes en routenetwerken. Met duidelijke, actuele informatie over routemogelijkheden en via gerichte campagnes zijn de fiets-, wandel- en vaarmogelijkheden onder de aandacht gebracht bij inwoners en bezoekers van de provincie Utrecht. Met goede informatie over routes in eigen woonomgeving en gerichte publiekscommunicatie worden recreanten over de juiste paden geleid. Zo dragen de recreatieve routenetwerken bij aan sturing en duurzame spreiding in de regio.
- Het wandelroutenetwerk Utrecht-Oost wordt in 2024 aangelegd, gemeente Bunschoten is hier onderdeel van. De voorbereidingen hiervoor hebben de afgelopen jaren plaatsgevonden. Daarnaast is het schetsontwerp voor het vervangen en verbeteren van het fietsknooppuntensysteem vastgesteld en voorbereid voor realisatie in 2024.
- De eerste inventarisatie van TOP is gemaakt, er wordt onderzocht of en hoe deze verbeterd kunnen worden. In de gemeente Bunschoten zijn er twee TOP's, een bij De Kooi en een bij Museum Spakenburg.

Marketing Coöperatie Regio Utrecht

In 2023 is MC-RU opgericht door 14 Destinatie Marketing Organisaties gevestigd in de provincie Utrecht. De MC-RU is voortgekomen uit de succesvolle samenwerking van Visit Utrecht Region en de provincie en biedt nog meer mogelijkheden om gezamenlijk activiteiten en projecten uit te voeren met steun van de provincie Utrecht.

Citymarketing en promotie

In april 2023 is Samen SPKNBRG opgericht als Destinatie Marketing Organisatie met als doel het aantrekkelijk maken en houden van de gemeente Bunschoten voor zowel inwoner als toerist. Het afgelopen jaar heeft Samen SPKNBRG succesvol meerdere evenementen georganiseerd waaronder de Spakenburgse Dagen, Botterpop, Sinterklaas en de Wintermarkt. Daarnaast hebben zij zich ingezet voor het versterken van de samenwerking in het centrum, is er een ondernemersbijeenkomst georganiseerd en vervullen ze een belangrijke functie in het verbinden van ondernemers.

Indicatoren Economie

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2022	Nederland 2022
Func tiemenging	%	Landelijk Informatiesysteem arbeidsplaatsen	58,7	53,8
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	Landelijk Informatiesysteem arbeidsplaatsen	167,4	174,1

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2023	Raming 2023	Raming na wijz. 2023	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Economische ontwikkeling	5.165	96.051	44.551	39.386	0
	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	12.221	13.310	13.310	1.089	0
	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	174.835	213.697	213.454	38.619	0
	Economische promotie	232.471	180.552	244.863	12.392	0
	Totaal lasten	424.692	503.610	516.178	91.486	0
Baten	Economische ontwikkeling		0		0	0
	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0
	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	98.324	98.000	98.000	-324	0
	Economische promotie	39.285	38.723	40.723	1.438	0
	Totaal baten	137.609	136.723	138.723	1.114	0
Saldo	Economische ontwikkeling	5.165	96.051	44.551	39.386	0
	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	12.221	13.310	13.310	1.089	0
	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	76.511	115.697	115.454	38.943	0
	Economische promotie	193.186	141.829	204.140	10.954	0
	Totaal saldo	287.083	366.887	377.455	90.372	0
Kosten per inwoner		12,69	16,43	16,91	4,22	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

De raming is per saldo bijgesteld met € 11.000,- nadelig.

Economische ontwikkelingen, cao ontwikkeling en kapitaallasten (€ 51.000,- voordelig).

Economische promotie, aanpassing loonverdeling (€ 35.000,-), centrumactiviteiten (€ 25.000,-) en pleinhuisjes (€ 2.000,-), in totaal € 62.000,- nadelig.

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 91.000,- lager dan de raming na wijzigingen en de baten € 1.000,- lager. Per saldo € 90.000,- voordeliger.

▪ Economische ontwikkeling

Per saldo is er een voordeel van € 39.000,- op dit taakveld, veroorzaakt door lagere salarissen (€ 35.000,-) en lagere kapitaallasten (€ 4.000,-).

▪ Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Er is een voordelig saldo op dit taakveld van € 39.000,-. Dit wordt veroorzaakt door lagere subsidie lasten centrumactiviteiten (€ 35.000,-) en per saldo lagere overige kosten (€ 4.000,-).

▪ Economische promotie

Het voordelige saldo op dit taakveld van € 11.000,- wordt veroorzaakt door lagere kosten pleinhuisjes en UriLift (€ 2.000,-), lagere kosten bevorderen toerisme (€ 9.000,-), hogere subsidie lasten (€ 35.000,-) en lagere kosten bevorderen toerisme (€ 35.000,-, claim op het rekeningresultaat).

1.4 Onderwijs

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt)

Taakveld Openbaar onderwijs

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- Het huidige aanbod openbaar primair onderwijs is gecontinueerd (inclusief ondersteuning van het vervoer en locatie van bewegingsonderwijs en schoolzwemmen).
- Openbaar primair onderwijs is gemonitord (toezichhoudende rol).

Indicatoren Openbaar onderwijs

Omschrijving	EP	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2022	2023	2023
Aantal leerlingen basisonderwijs	P	Scholen/ 1 oktobertelling	2.079	*	2.120
Aantal beschikkingen leerlingenvervoer (per 1 september)	P	Administratie	130	130	120

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Er wordt voor het aantal leerlingen basisonderwijs geen streefwaarde ingevuld bij de begroting, omdat de gemeente niet op het aantal leerlingen kan sturen. De werkelijke cijfers zijn daarom enkel ingevuld.

Taakveld Onderwijshuisvesting

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Renovatie Bavinckschool

Het compleet gerenoveerde gebouw is in augustus 2023 op feestelijke wijze in gebruik genomen. Het schoolplein is geheel vernieuwd. Voor een goede verkeersdoorstroming is op het schoolplein een kleine kiss en ride strook gerealiseerd. Verder is de Flevolaan voor een gedeelte heringericht met een schoolzone en extra parkeervakken. Daarnaast is het voetpad rondom de school opgeknapt.

▪ IKC Rengerswetering

In april 2023 is gestart met de bouw. In september 2023 is, gezien de stijgende leerlingenaantallen, besloten twee extra lokalen te realiseren op een tweede verdieping. De bouw vordert gestaag. Aan het eind van 2023 is het hoogste punt bereikt. Oplevering is gepland in september 2024, waarna de ingebruikname is gepland na de herfstvakantie.

▪ Noodlokalen

Bij 't Kruisrak is een capaciteitstekort. Binnen het schoolgebouw kan dit niet opgevangen worden. In augustus 2023 is een extra noodlokaal geplaatst in de nabijheid van het schoolgebouw. Het capaciteitstekort bij De Vlucht is zodanig opgelopen dat een tweede noodlokaal nodig is. Eind van 2023 is dat geplaatst.

▪ Nieuw IHP

De voorbereidingen zijn opgestart voor een nieuw IHP over de periode 2024-2027. Hierover vindt intensief een zogenaamd 'op overeenstemming gericht overleg' plaats met de verschillende schoolbesturen. Besluitvorming vindt naar verwachting plaats in het voorjaar 2024.

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Passend Onderwijs en Zorg voor de Jeugd Regio Eemland

Tijdens het bestuurlijke OOGO Passend onderwijs en zorg voor de jeugd regio Amersfoort is in de zomer 2023 de Samenwerkingsagenda 2023-2024 vastgesteld door de samenwerkingsverbanden passend onderwijs en de gemeenten in regio Amersfoort. Er wordt gewerkt vanuit de visie: ieder kind groeit zo normaal mogelijk op, heeft thuis nabij onderwijs en gelijke kansen, voor ieder kind passende ondersteuning en hulp vanuit de inclusie gedachte, verbinding tussen thuis, jeugdhulp en onderwijs. Zowel regionaal als lokaal wordt aan deze uitvoering gewerkt. In november 2023 werd een brede regionale raadsbijeenkomst gehouden waarbij deze samenwerkingsagenda nader werd toegelicht. In december 2023 vond eveneens een bestuurlijk OOGO plaats waarbij door de bestuurders van de vier samenwerkingsverbanden overeenstemming plaatsvond over het Integraal beleidskader Sociaal domein van Bunschoten 2024-2027 'Samen verder'. Dit beleidskader is positief ontvangen.

▪ Lokale Educatieve Agenda

In december 2023 vond een bestuurlijk overleg plaats over de LEA met de bestuurders van het basis- en voorgezet onderwijs, voorscholen/kinderopvang, samenwerkingsverband De Eem en De Boei. De activiteiten van de LEA-werkgroepen per thema over 2023 werden verantwoord en de thema's voor 2024 werden aan de hand van gepresenteerde werkplannen 2024 vastgesteld.

Op de LEA 2023 stonden de thema's: zorg en onderwijs, voor- en vroegschoolse educatie en doorgaande leer- en ontwikkelingslijn (voorschool - basisonderwijs), terugdringen laaggeletterdheid, IKC-vorming in Bunschoten, rijke schooldag (Programma School en omgeving) en 'integratie (nader onderzoeken taalklas) en tegengaan segregatie (centraal aanmeldsysteem basisonderwijs'. Deze thema's werden opnieuw voor 2024 vastgesteld.

▪ Onderwijs(taal)achterstandenbeleid

Er is uitvoering gegeven aan het bestaand beleid onderwijsachterstanden, onder andere door uitvoering te geven aan het convenant voor- en vroegschoolse educatie Bunschoten en doorgaande leer- en ontwikkelingslijn (voorschool – basisonderwijs) 2022 - 2026. Met de betrokken partners wordt gezamenlijk (voorscholen, basisonderwijs en gemeente) gewerkt aan het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal.

▪ Leerplicht, schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten

Er is uitvoering gegeven aan lokaal en regionaal gemaakte afspraken. Naast uitvoering van de wettelijke taken is weer ingezet op preventieve activiteiten. Er is constructief samengewerkt met het Sociaal Team, De Boei en andere betrokken partijen. Daarnaast heeft de leerplichtambtenaar ook nauw samengewerkt met het Samenwerkingsverband De Eem/Eemland en het Jongerenloket/Doorstroompunt Regionale Meld- en Coördinatiepunt.

De directeuren van het basisonderwijs in Bunschoten zijn in het najaar 2023 allen bezocht door de leerplichtambtenaar. Naast de meerwaarde van het persoonlijke contact zijn alle directeuren weer opnieuw geïnformeerd over regelingen rondom verzuim en verlof. En er werd aandacht besteed aan de Dag van het Recht op Onderwijs en Ontwikkeling door de leerplicht en de bestuurder. De leerplicht zag zich in 2023 opnieuw geconfronteerd met zware problematiek onder jongeren. Dit is vergelijkbaar met het landelijke beeld.

Verzuimmeldingen vallen onder de Wet politiegegevens (Wpg – domein III Onderwijs) waaraan in 2023 aandacht is besteed.

Het Jaarverslag Leerplicht 2022 - 2023 is vastgesteld.

▪ Leerlingenvervoer

In 2023 is gebleken dat het leerlingenvervoer in de touringcar naar Amersfoort met busbegeleiding naar tevredenheid verloopt. Incidenteel werden sommige routes (aangepast vervoer per taxibus) in het voorjaar 2023 nagereden. In tegenstelling tot sommige andere regio's werden alle leerlingen wel vervoerd en daar waar mogelijk werd naar maatwerk gezocht.

Nieuwe aanvragen worden kritisch beoordeeld. Bij elke aanvraag wordt altijd expliciet gekeken of leerlingen zelfstandig (op termijn) kunnen reizen en welke mogelijkheden ouders/verzorgers zelf hebben qua vervoer.

Een mooi voorbeeld is de pilot 'Snelbinders' in de regio die nog steeds loopt: een totaalconcept om te reizen per e-bike naar voortgezet speciaal onderwijs in plaats van aangepast vervoer.

De huidige vervoerscontracten voor het leerlingenvervoer lopen tot en met het schooljaar 2023 – 2024. In regionaal verband is 2023 gebruikt om een nieuwe Europese aanbesteding voor te bereiden. De verschillende stakeholders zijn hier vooraf actief bij betrokken, zodat zoveel mogelijk inbreng meegenomen kon worden. In november 2023 vond publicatie plaats.

Indicatoren Onderwijs

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2022*	Nederland 2022*
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	Dienst Uitvoering Onderwijs/ Ingrado	0	4,2
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	Dienst Uitvoering Onderwijs/ Ingrado	21	24
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het <u>VO</u> en <u>MBO</u> onderwijs	Dienst Uitvoering Onderwijs/ Ingrado	1,9 (2023)	2,4 (2023)

* 2022 betreft schooljaar 2021/2022 en 2023 betreft schooljaar 2022/2023.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2023	Raming 2023	Raming na wijz. 2023	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Openbaar basisonderwijs	44.428	48.840	48.840	4.412	0
	Onderwijshuisvesting	769.137	906.118	888.868	119.731	0
	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.079.665	1.931.233	2.091.316	11.651	0
	Totaal lasten	2.893.231	2.886.191	3.029.024	135.793	0
Baten	Openbaar basisonderwijs		0		0	0
	Onderwijshuisvesting	7.202	0	11.250	4.048	0
	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	787.035	686.705	831.527	44.492	0
	Totaal baten	794.237	686.705	842.777	48.540	0
Saldo	Openbaar basisonderwijs	44.428	48.840	48.840	4.412	0
	Onderwijshuisvesting	761.935	906.118	877.618	115.683	0
	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.292.630	1.244.528	1.259.789	-32.841	0
	Totaal saldo	2.098.994	2.199.486	2.186.247	87.253	0
Kosten per inwoner		92,80	98,52	97,93	5,13	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

De raming is per saldo bijgesteld met € 13.000 voordelig.

Onderwijshuisvesting, kapitaallasten (€ 30.000,- voordelig) noodlokaal 't Kruisrak (€ 11.000,- nadelig), salarislaster (€ 2.000,- nadelig) en NPO rijksmiddelen (€ 11.000,- voordelig).

Onderwijsbeleid en leerlingzaken, onderwijsachterstanden en begeleiding (€ 25.000,- voordelig), Peuterspeelzalen (€ 30.000,- nadelig), salarissen (€ 8.000,- nadelig) en overig (€ 3.000,- nadelig).

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 136.000,- lager dan de raming na wijzigingen en de baten € 49.000,- lager. Per saldo € 87.000,- voordeliger.

▪ Onderwijshuisvesting

Het voordeel op dit taakveld is € 116.000,-, veroorzaakt door lagere kapitaallasten (€ 122.000,-), hogere lasten onderwijshuisvesting (€ 22.000,-) en per saldo lagere kosten en lagere opbrengsten (€ 16.000,-, o.a. salarissen, belastingen, verzekeringen en schade).

▪ Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Per saldo is er een nadeel van € 33.000,- op dit taakveld. Dit wordt veroorzaakt hogere salarislaster (€ 19.000,-), hogere lasten gym-en bewegingsonderwijs (€ 25.000,-), hogere kosten dagelijks onderhoud en elektra peuterspeelzalen (€ 12.000,-), lagere subsidielaster peuterspeelzalen (€ 24.000,-), lagere lasten leerlingenvervoer (€ 15.000,-), per saldo lagere lasten en opbrengsten voor onderwijsachterstanden en begeleiding (€ 20.000,-, nadeel), hogere inkomsten huren en leges Peuterspeelzalen (€ 12.000,-) en per saldo overige nadelen (€ 8.000,-).

1.5 Sport, cultuur en recreatie

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt. Voor het taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie is W. de Jong portefeuillehouder, voor het speelbeleid is P. van Asselt portefeuillehouder, commissie Ruimte.)

Taakveld Sportbeleid en activering

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Inzetten van buurtsportcoaches

Bunschoten heeft net als voorgaande jaren buurtsportcoaches ingezet, waarbij gebruik is gemaakt van de Rijksregeling voor cofinanciering. De buurtsportcoaches zijn via vernieuwde afspraken ingezet op projecten als Kies je Sport, JOGG, WandelFit, Doortrappen (provinciaal programma waarbij veilig fietsen voor senioren wordt gestimuleerd) en Trainers voor de Klas. Daarnaast is er een buurtsportcoach Vitale Sportvereniging en een verenigingsadviseur ingezet om verenigingen te ondersteunen op thema's zoals verduurzaming, sportdeelname (voor onder andere senioren), efficiënter besturen en dergelijke.

▪ Lokaal Sportakkoord

Stichting Sportplatform Bunschoten heeft zich het afgelopen jaar weer ingezet om het lokaal sportakkoord verder uit te voeren. Zo zijn er doorlopend verenigingsbezoeken geweest, was het sportcafé meermaals open met inspirerende avonden en heeft men in september weer de organisatie van de Nationale Sportweek op zich genomen. Dit resulteerde in diverse sportieve activiteiten, voornamelijk met medewerking van lokale sport- en beweegaanbieders, en een uitdagende beweegchallenge. Tot slot hebben lokale Bunschoter sportverenigingen en sport-, beweeg- en zorgaanbieders én de gemeente Bunschoten Sportakkoord II gesloten, waarmee een vervolg op Sportakkoord I wordt gegeven. Op het gebied van aangepast sporten is de Stichting Gewoon Sport weer gesubsidieerd voor hun activiteiten.

▪ Sportkampioenen

Op maandag 18 september 2023 vond de jaarlijkse sportkampioenenhuldiging plaats als onderdeel van de Nationale Sportweek. Door het gemeentebestuur werden diverse sportkampioenen gehuldigd voor de behaalde sportieve prestaties.

Taakveld Sportaccommodaties

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Zorgplicht

In 2023 zijn alle velden volgens planning en zorgplicht onderhouden. Alle velden voldeden aan de diverse normeringen van de sportbonden, en werden als redelijk of hoger beoordeeld. Er is een Nota Sportaccommodatie opgesteld en vastgesteld.

Indicatoren Sportaccommodaties

Omschrijving	$\frac{E}{P}$	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2022	2023	2023
Aantal sportvelden van de 12 met redelijk en hoger beoordeeld	E	Kwaliteits-Onderzoek ISA-sport	12	12	12

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Subsidies aan culturele organisaties

In 2023 heeft de gemeente Bunschoten net als voorgaande jaren weer diverse projecten en activiteiten van culturele verenigingen en -instellingen gesubsidieerd. Hiermee zijn kinderen, jongeren en volwassenen gestimuleerd om deel te nemen aan- en kennis te laten maken met kunst en cultuur.

Er hebben vele evenementen plaatsgevonden die georganiseerd werden door culturele verenigingen en -instellingen waarmee de gemeente een subsidierelatie onderhoudt. Zoals de Kunstroute en andere culturele activiteiten vanuit het Cultuur Platform, muzikale optredens van Muziekvereniging Excelsior, Concertkoor Hosanna en Stichting Beiaard, educatieve activiteiten op de basisscholen door Kunst Centraal en cursussen oude ambachten door de Historische Vereniging.

Ook werden met de bijdrage van een eenmalige subsidie in 2023 nieuwe activiteiten met een eenmalig karakter op het gebied van cultuur en erfgoed georganiseerd.

▪ Exposities gemeentehuis

Om activiteiten te stimuleren die bijdragen aan de cultuurparticipatie van de inwoners en om een podium geven aan lokale kunstenaars en cultuurmakers stelt de gemeente een deel van het gemeentehuis beschikbaar als expositieruimte. Ook in 2023 is hier weer gebruik van gemaakt en waren er vijf exposities te zien.

▪ Muziek

Via het gesubsidieerde project 'Muziek op Scholen' zijn samen met Muziekschool Amersfoort en muziekvereniging Excelsior leerlingen van groep 5 in contact gebracht met muziekeducatie en het bespelen van een muziekinstrument. Dit met als doel het bevorderen van de muziekbeleving en (actieve) muziekparticipatie van kinderen in de gemeente Bunschoten.

Taakveld Musea

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Museum Spakenburg

De gemeente heeft in 2023 wederom een professioneel en gecertificeerd museum ondersteunt bij het beheer van de omvangrijke (deels gemeentelijke) collectie (kunst)historische objecten om daarmee de rijke cultuurhistorie onder de aandacht te kunnen brengen bij de gemeenschap en daarbuiten. In april 2023 vond er een directeurswisseling plaats in het museum en er zijn drie exposities te zien geweest.

Er vonden in 2023 vervolgesprekken plaats tussen de gemeente en het museumbestuur over de mogelijkheden voor een uitbreiding van Museum Spakenburg. De gemeente zal met het museum in gesprek blijven over de mogelijkheden in de toekomst voor een uitbreiding.

De bezoekersaantallen van het museum zitten in 2023 weer op het niveau van voor de coronapandemie en zelfs een fractie erboven.

Indicator Musea

Omschrijving	$\frac{E}{P}$	Bron	Werkelijk	Streefw.	Werkelijk
			2022	2023	2023
Aantal bezoekers museum Spakenburg	P	Museum Spakenburg	9.154	12.500	13.040

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Cultureel erfgoed

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Gebouwd erfgoed

De wettelijke taken op het gebied van cultuurhistorie, monumentenzorg en archeologie zijn uitgevoerd. Er is gezorgd voor aantrekkelijke voorwaarden voor eigenaren van gemeentelijke monumenten om instandhouding te stimuleren, door middel van een subsidie voor instandhouding en restauratie van gemeentelijke monumenten.

Er is verder voorwerk verricht en een selectie gemaakt van nog aan te wijzen objecten als gemeentelijk monument. Deze zullen gefaseerd worden vastgesteld vanaf 2024.

▪ Varend erfgoed

In samenwerking met de Stichting Behoud Museumhaven Spakenburg en De Bruine Vloot is ingezet op het onder de aandacht brengen van het behoud van de historische bottervloot en de Museumhaven Spakenburg.

▪ Erfgoed overig

Er is contact onderhouden met het ministerie van [BZK](#) en de convenantpartners over de toetreding tot het Nedersaksisch Convenant. Naar verwachting zal in 2024 het proces van toetreding tot het convenant afgerond worden.

Er is gesproken met de Historische Vereniging over de plaatsing van een monument ter nagedachtenis aan de verdronken vissers. De gesprekken zullen in 2024 voortgezet worden.

Er is een plan opgesteld voor het plaatsen en vervangen van cultuurhistorische/toeristische informatieborden in een eenduidige stijl. De plekken waar nog een bord mist en waar een bord vervangen moet worden zijn geïnventariseerd. Er is opdracht gegeven aan een ontwerp bureau om een stijlhandboek te maken en vijftien borden te ontwerpen. In 2024 worden deze werkzaamheden vervolgd en worden de borden geplaatst.

De website www.erfgoedbunschoten.nl is verouderd en er is opdracht gegeven voor het vernieuwen. De vernieuwde website zal in 2024 opgeleverd worden.

Er is vanuit het Centrum voor Erfgoed en Cultuur door middel van diverse activiteiten aandacht besteed aan het erfgoed in onze gemeente.

Indicator Cultureel erfgoed

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2022	2023	2023
Aantal gemeentelijke monumenten	E	Gemeente	65	*	65

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Er was geen streefwaarde ingevuld voor 2023, omdat dit bij het opstellen van de begroting nog niet bekend was. Het was afhankelijk van de evaluatie van het bestaande monumentenbestand.

Taakveld Media

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Lokale omroep

Per 1 januari 2023 is Streekomroep Eemland 1 opgericht, een fusie van de voormalige lokale omroepen van Baarn, Soest en Bunschoten ([LOS](#)). Dit is voortgekomen uit de aanwijzing voor zendmachtiging vanuit het Commissariaat voor de Media. Er heeft meerdere keren bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de drie gemeentes en het bestuur van Eemland 1.

▪ Bibliotheek

De bibliotheek Eemland richt zich met name op de volgende pijlers:

- De geletterde samenleving: stimuleren van lezen en leesplezier.
- Participatie in de informatiesamenleving: mee kunnen doen in de (digitale) samenleving, informatie kunnen vinden en inzetten.
- Leven lang ontwikkelen: ontwikkeling van lees en digitale (basis)vaardigheden en doorontwikkeling van vaardigheden die bijdragen aan blijvende inzetbaarheid.

Daarnaast richt de bibliotheek Bunschoten zich meer op het ontmoeten, verbinden, podium bieden en op sociale cohesie binnen de gemeente. De bibliotheek wil een laagdrempelige ontmoetingsplek zijn voor de inwoners van Bunschoten. Vanzelfsprekend werkt de bibliotheek samen met betrokken maatschappelijke partners, zoals De Boei, Stichting Lezen en Schrijven, kinderopvang en het onderwijs in Bunschoten.

Het aantal leden is toegenomen naar 20,23% in 2023. Het betreft alle leden (betalend, niet betalende jeugdleden en een enkel schoolabonnement).

Het in 2022 formeel gecertificeerde (Digi)Taalhuis in de bibliotheek neemt een belangrijke plaats in bij het versterken van basisvaardigheden. Het beheersen van taal en kunnen lezen ligt aan de basis van kunnen leren, ontwikkelen en meedoen in de samenleving. Het '*Terugdringen van laaggeletterdheid*' is een thema op de Lokale educatieve agenda (bestuurlijk vastgesteld). De bibliotheek Bunschoten zet dan ook in op verschillende programma's ter leesbevordering en informatievaardigheden, zoals VoorleesExpress, Klik en Tik, DiGiSterker, Leesclub "Makkelijk Lezen", 'Leesclub B', Bibliotheek op School, Digivitaler, etc. In 2023 was er, evenals voorgaande jaren, veel belangstelling voor het schaduw aanbod, maar ook voor workshops zoals Veilig online, Digitaal Burgerschap en Patiënten portaal en enkele apps van de overheid.

In mei 2023 werd een bijeenkomst voor werkgevers georganiseerd: '*Taal op de werkvloer*'. Er werden verschillende presentaties gegeven waaronder aandacht voor laaggeletterdheid en taalbevordering bij hun werknemers en mogelijkheden bij schuldenproblematiek.

Het Taalcafé Kleurrijk Bunschoten van De Boei vond plaats in de bibliotheek voor mensen met een anderstalige achtergrond.

Aandacht voor publiciteit is gecontinueerd, zoals het verspreiden van flyers en bekendheid geven aan <https://basisvaardighedeneemland.nl/>.

Vanaf 2023 zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor de Informatiepunten Digitale Overheid in het kader van digitale inclusie hetgeen in goed overleg met de bibliotheek verder werd geïmplementeerd.

In 2023 vond een bestuurlijk overleg plaats van de Bibliotheek Eemland en deelnemende gemeenten. Daar werd afgesproken om de afspraken over de financiële structuur van de bibliotheek Eemland gezamenlijk te gaan herijken en om samen met de deelnemende gemeenten de samenwerkingsovereenkomst (concept) onderling te gaan afstemmen. Gezamenlijk willen we een toekomstbestendige Bibliotheek Eemland.

Indicator Media

Omschrijving	$\frac{E}{P}$	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2022	2023	2023
% inwoners dat lid is van de bibliotheek	P	Bibliotheek Eemland	19,6	18	20,23

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- Na het gereedkomen van de zelfbedieningsovertoom is begin april een open dag georganiseerd om de houders van een tag kennis te laten maken met de voorziening. In het lopende jaar zijn meer dan 100 tags uitgegeven aan inwoners van Rengerswetering of Vathorst. Bij het gebruik (bijna 180x tussen april en oktober) zijn een paar storingen geconstateerd. Deze storingen waren over het algemeen snel (op afstand) op te lossen door de bouwer van de overtoom die het beheer en onderhoud uitvoert.
- De Kooi-sluis blijkt wel minder gebruikersvriendelijk te zijn voor de recreatievaart. Hierdoor hebben vooral tag-houders uit Vathorst minder gebruik kunnen maken van de overtoom.
- Er is uitvoering gegeven aan het dagelijkse groenbeheer. Daarnaast zijn er diverse kleine groenrenovaties uitgevoerd.
- Voor de herinrichting van het Vivaldiplantsoen is in combinatie met 'spelen', een participatietraject doorlopen. De uitvoering van het ontwerp zal in 2024 uitgevoerd worden.
- Kapverzoeken en klachten van bewoners zijn beoordeeld. Kapverzoeken die in aanmerking kwamen voor de groencommissie, zijn tijdens deze commissie beoordeeld.
- Er is uitvoering gegeven aan het beleid voor de waardevolle bomen en boomstructuren.
- Bij de Oude Bocht 15-29 is het voetpad en het parkeren voor de woningen aangepast en voorzien van een nieuwe boomstructuur. Hierbij zijn klimaatadaptieve maatregelen genomen.
- In de Cornelis Houtmanstraat zijn met de voorjaarsstorm van 2022 diverse bomen langs de waterkant omgewaaid. Passend bij het beeld in de straat en waterkant is hier een nieuwe boomstructuur aangeplant.
- Er is uitvoering gegeven aan het dagelijks beheer en het uitvoeren van de veiligheidsinspecties van de speelvoorzieningen.
- Op basis van het vastgestelde speelbeleid 2022-2026 is uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma. Er is bij diverse speeltuinen een enkel speeltoestel vervangen.
- In 2023 is de nieuwe skatebaan aangelegd, waarbij de buitenruimte om de skatebaan heen groen/klimaatadaptief is ingericht. Naast de skatebaan is een nieuwe Jongeren OntmoetingsPlek geplaatst.
- Bij het Jan Zwartplantsoen is het grastrapveld vervangen voor een kunstgrasveld. Dit in verband met de hoge speeldruk en medegebruik van de scholen bij het Jan Zwartplantsoen.
- Er is gestart met het project samenspelen. Samen met kinderen die een beperking hebben en hun ouders is een traject gestart om speeltuinen om te vormen naar samenspeelplekken. Zo hebben de kinderen kunnen spelen bij twee speeltuinen die worden omgevormd. Aan de hand van de input zijn ontwerpen opgesteld en deze worden in 2024 uitgevoerd.
- Bij de kleine speeltuin aan de Meerkoet is een kleine renovatie uitgevoerd.

Indicatoren Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving	<u>E</u> <u>P</u>	Bron	Werkelijk	Streefwaarde	Werkelijk
			2022	2022	2023
De veiligheidsinspecties van speelvoorzieningen zijn uitgevoerd	P	Interne administratie	100%	100%	100%
De mate waarin de beeldkwaliteit van groenvoorzieningen (A, B en C) wordt behaald	E	Interne inspecties	97%	92%	96%

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Verbonden partijen Sport, cultuur en recreatie

Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.

De coöperatie heeft als doel: het behartigen van de bovengemeentelijke belangen van de recreatie en de belangen van de natuur. Daarnaast het bewaren en bevorderen van het natuur- en landschapsschoon en het bevorderen van de watersportsector, dit alles in het gebied van de Randmeren.

Eén van de kerntaken van Gastvrije Randmeren ten dienste van de waterrecreatie is het beheer & onderhoud van het recreatieve vaarwater van de Randmeren. Gastvrije Randmeren levert operationeel een flinke bijdrage aan de watersport door te maaien en voor inwoners, ligplaatshouders en bezoekers voldoende ruimte te creëren voor hun activiteiten op het water.

In 2022 is budget vanuit de Programmatische Aanpak Grote Wateren niet toegekend. In 2023 zijn de gesprekken gestart voor de préverkenning voor de volgende tranche in 2033. De kosten voor het maaien van de waterplanten zijn in 2023 iets lager, doordat er een gelijkere verdeling in 2022 is afgesproken met de leden.

In 2023 is Gastvrije Randmeren gestart met het ontwikkelen van een Toekomstvisie voor de Randmeren om goed te kijken hoe het gebied nog mooier gemaakt kan worden en er op de verschillende behoeftes kan worden ingespeeld. Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de ontwikkeling van de Randmeren. Tegelijkertijd komen er steeds meer mensen op bezoek, is de bedrijvigheid in opmars en wordt het op het water steeds drukker met verschillende gebruikers. Om input te verzamelen voor het opstellen van de visie zijn er meerdere participatiebijeenkomsten georganiseerd in het gebied. Eén daarvan vond plaats in Spakenburg, deze bijeenkomst was zeer succesvol en is goed bezocht. Het was een geslaagde sessie waar ruimte was voor dialoog en het verkennen van mogelijke oplossingen voor de uitdagingen waarmee de Randmeren te maken hebben.

Indicatoren Sport, cultuur en recreatie

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2022	Nederland 2022
Niet sporters *	% bevolking 19 jaar en ouder	Gezondheids-enquête (CBS en RIVM)	48,1	46,4

* Dit onderzoek wordt één keer in de vier jaar uitgevoerd. In 2022 is een extra onderzoek gehouden.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2023	Raming 2023	Raming na wijz. 2023	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Sportbeleid en activering	365.618	267.694	343.872	-21.746	0
	Sportaccommodaties	1.921.917	1.777.556	1.830.356	-91.561	0
	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	118.129	134.772	143.747	25.618	0
	Musea	286.725	280.484	273.984	-12.741	0
	Cultureel erfgoed	319.156	378.268	422.281	103.125	0
	Media	458.680	447.823	444.123	-14.557	0
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.234.248	2.196.225	2.231.725	-2.523	0
	Totaal lasten	5.704.472	5.482.822	5.690.088	-14.384	0
Baten	Sportbeleid en activering	205.805	0	185.765	-20.040	0
	Sportaccommodaties	579.881	520.633	520.633	-59.248	0
	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	3.411	18.196	18.196	14.785	0
	Musea	52.950	52.950	52.950	0	0
	Cultureel erfgoed	1.966	1.858	1.858	-108	0
	Media	19.575	0		-19.575	0
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	62.725	53.048	53.048	-9.677	0
	Totaal baten	926.313	646.685	832.450	-93.863	0
Saldo	Sportbeleid en activering	159.813	267.694	158.107	-1.706	0
	Sportaccommodaties	1.342.035	1.256.923	1.309.723	-32.312	0
	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	114.718	116.576	125.551	10.833	0
	Musea	233.775	227.534	221.034	-12.741	0
	Cultureel erfgoed	317.190	376.410	420.423	103.233	0
	Media	439.105	447.823	444.123	5.018	0
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.171.523	2.143.177	2.178.677	7.154	0
	Totaal saldo	4.778.160	4.836.137	4.857.638	79.478	0
Kosten per inwoner		211,25	216,62	217,59	6,34	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

De raming is per saldo bijgesteld met € 22.000 nadelig.

Sportbeleid en activering, specifieke uitkeringen per saldo (€ 110.000,- voordelig).

Sportaccommodaties, noodverwarming (€ 56.000,- nadelig), overig (€ 3.000,- voordelig). **Cultureel erfgoed**, kerkenvisie (€ 25.000,- nadelig), subsidie visafslag (€ 15.000,- nadelig) en overig (€ 4.000,- nadelig). **Openbaar groen en (openlucht) recreatie**, salarissen (€ 32.000,- nadelig), onderuitputting (€ 20.000,- voordelig), onderhoud gazons (€ 8.000,- nadelig), speelvoorzieningen (€ 7.000,- nadelig) en overig (€ 9.000,- nadelig).

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 14.000,- hoger dan de raming na wijzigingen en de baten € 94.000,- hoger. Per saldo € 80.000,- voordeliger.

▪ Sportaccommodaties

Dit taakveld laat per saldo een nadeel zien van € 32.000,- als gevolg van hogere uitgaven sportaccommodaties (€ 49.000,-), lagere onderhoudskosten sportvelden (€ 28.000,-) en per saldo hogere kosten en lagere opbrengsten (€ 11.000,-, nadeel).

▪ Cultuurpresentatie, -productie en -participatie

Dit taakveld laat een voordeel zien van € 11.000,- als gevolg van lagere verstrekte subsidies (€ 22.000,-), lagere salarislasteren (€ 6.000,-), lagere inkomsten van tentoonstellingen, volksfeesten, herdenkingen en evenementen (€ 16.000) en per saldo hogere overige kosten en opbrengsten (€ 1.000,-, nadeel).

▪ Musea

Dit taakveld laat een nadeel zien van € 13.000,- als gevolg van hogere verstrekte subsidies (€ 13.000,-).

▪ Cultureel erfgoed

Dit taakveld heeft een voordelig saldo van € 103.000,-, veroorzaakt door lagere salarislasteren (€ 26.000,-), lagere kapitaallasteren (€ 7.000,-), lagere subsidielasteren (€ 41.000,-), lagere kosten kerkenvisie (€ 25.000,-), en per saldo lagere overige kosten (€ 4.000,-, onder andere dagelijks onderhoud botterwerf, botters, visafslag, carillon).

1.6 Sociaal Domein

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt)

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Homies/steungezinnen**

In oktober 2021 is stichting Present gestart met de pilot Homies. Stichting present werft en koppelt steungezinnen aan gezinnen die ondersteuning kunnen gebruiken. Na de koppeling begeleidt stichting Present het steungezin gedurende één jaar. Elk jaar, en ook in 2023 was dat weer het geval, koppelt en begeleidt stichting Present tien gezinnen in het kader van Homies.

- **Kookgroep/ Samen Sterk**

In 2022 is gebleken dat het lastig was om de groep van Samen Sterk op sterkte te houden. In 2023 heeft er daarom een evaluatie plaats gevonden, zoals aangegeven in het jaarverslag van 2022. Uit de evaluatie is gebleken dat er onvoldoende deelnemers zijn om de Samen Sterk door te laten gaan. Wel is gebleken dat er een behoefte bestaat voor het versterken van het sociale netwerk bij mensen met een psychische kwetsbaarheid. Hiervoor heeft De Boei eind 2023 een vervangend aanbod gecreëerd, namelijk de kookgroep.

- **Eenzaamheid**

Binnen De Boei is het thema eenzaamheid blijvend onder de aandacht. Inwoners kunnen met hun vragen over eenzaamheid hier terecht. Verder organiseert De Boei veel ontmoetingsactiviteiten voor senioren, zoals de Huiskamer, lotgenotencontact, MEEDOEN etc., waardoor er mogelijkheid is voor ontmoeting en samenzijn. Het bezoekproject 75+ voor ouderen is uitgevoerd, waarbij ook aandacht was voor eenzaamheid. Lokale zorgaanbieders, waaronder De Boei, praktijkondersteuning van de huisartsen, wijkverpleging en het Zorgloket werkten zoveel mogelijk samen om signalering van zorgen bij ouderen, waaronder eenzaamheid, op te pakken. Dit gebeurde via het Steunsysteem in de Wijk, maar ook Welzijn op Recept werd hiervoor soms ingezet. Ook voor jongeren werden er activiteiten georganiseerd die ontmoeting faciliteren, zoals Sport, Eat en Fun.

- **Dementievriendelijke gemeente**

De werkgroep dementievriendelijke gemeente inventariseert jaarlijks welk aanbod ze kunnen faciliteren. Dit jaar is een trainingsavond georganiseerd voor inwoners waarin handvatten zijn geboden voor het omgaan met dementie.

- **Ondersteuning mantelzorgers**

In 2023 is het aantal geregistreerde mantelzorgers opnieuw gestegen. Op de peildatum van 1 oktober 2023 stonden 513 mantelzorgers geregistreerd. Zij kunnen voor ondersteuning terecht bij De Boei. Het aantal inwoners dat gebruikt maakt van het aanbod van hulp bij het huishouden voor mantelzorgers is stabiel gebleven ten opzichte van 2022, in december 2023 gaat het om 130 inwoners. Ook heeft de dag van de mantelzorger weer plaatsgevonden en is het mantelzorgcompliment uitgereikt.

- **Toezicht en handhaving kinderopvang**

De GGDrU houdt namens de gemeente toezicht op de kinderopvang. Dit doen zij door het flexibel inspecteren. De samenwerking verloopt soepel. Ook onderzoeken zij of nieuwe locaties kunnen starten. Indien van toepassing zijn hier leges op geheven.

- **Passende plek in de kinderopvang**

Voor jonge kinderen die 'opvallen' bij kinderopvanginstellingen in Bunschoten kan expertise van het Sociaal Team, De Boei en/of het samenwerkingsverband worden ingeschakeld. Uitgangspunt is dat een kind met passende ondersteuning / maatwerk op de kinderopvang in Bunschoten terecht kan, voor zover als mogelijk.

In 2023 vonden, evenals voorgaande jaren, voortgangsgesprekken plaats met de voorscholen en jeugdgezondheidszorg waarbij onder andere de signalen n.a.v. het landelijke coalitieakkoord zijn

besproken en gemonitord. Daarnaast werden er voorbereidende gesprekken gevoerd met het oog op het vormen van Integrale Kindcentra. Eerder werd een integrale visie hierop al vastgesteld.

- **Toegankelijkheid**

Er is lokaal een integrale werkgroep samengesteld, waarin vanuit meerdere domeinen gewerkt wordt aan het samenwerken op het terrein van toegankelijkheid, inclusie en diversiteit. Daarnaast is deze werkgroep begonnen met het samenstellen van een Lokale Inclusie Agenda. Deze zal naar verwachting in 2024 gereedkomen.

Taakveld Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Meer eigen begeleiding Sociaal Team**

Het aantal nieuwe aanmeldingen was vergelijkbaar met 2022. Sociaal Team de Lingt is in 2023 verder uitgebreid met aan aantal nieuwe medewerkers, waardoor er meer eigen begeleiding aan inwoners geboden kon worden en inwoners sneller geholpen konden worden. Eind 2023 was er geen sprake meer van een wachtlijst. Inwoners worden binnen enkele weken gekoppeld aan een hulpverlener van het sociaal team.

- **Samenwerking met maatschappelijke partners**

De Boei en het Sociaal team werken beide vanuit de zogenaamde netwerkmethodiek om cliënten de juiste zorg en ondersteuning te geven. Door het netwerk te betrekken en het te versterken, kun je ook voor de lange termijn zorgen dat een inwoner verder kan, zonder (regelmatig) terug te vallen op professionele ondersteuning. Hierdoor blijft ook voor de toekomst zorg voor iedere inwoner die dat nodig heeft beschikbaar.

De samenwerking met het gebiedsteam [BSA](#) verliep in 2023 goed. Er is regelmatig contact, zowel op uitvoeringsniveau als tussen de teamleiders en beleid. Men weet elkaar te vinden en informeert elkaar over relevante ontwikkelingen. Vanaf de zomer van 2023 is toegewerkt naar de start van de nieuwe Jeugdaanbieder MetMaya vanaf 1 januari 2024.

- **Wet Wams**

De Tweede Kamer heeft het Wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek (Wams) controversieel verklaard. Daarmee is implementatie van de wet vooralsnog niet aan de orde geweest.

- **Ondersteuning gedupeerde ouders Kinderopvangtoeslagaffaire**

Potentieel gedupeerde ouders die ondersteuning wensen kunnen een beroep doen op de gemeente. Hiervoor is één vaste medewerker bij het zorgloket beschikbaar. Ook is in 2023 aandacht besteed aan de kindregeling. In Bunschoten maken relatief weinig (potentieel) gedupeerden en geen kinderen gebruik van de bestaande regelingen.

- **Specialistische hulp wordt ingezet als dat niet anders kan/Taskforce jeugd**

In 2023 heeft er een analyse plaatsgevonden over de stijgende kosten voor de jeugdzorg. Naar aanleiding van deze analyse zijn diverse maatregelen geformuleerd gericht op de instroom, doorstroom en uitstroom. Een aantal hiervan zijn in 2023 direct uitgevoerd, zoals Kamers met aandacht, afzien van Beperkte Dienstverlening Overeenkomst en alleen noodzakelijke diagnostiek onder de 12 jaar.

Taakveld Inkomensregelingen

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Schuldhulpverlening**

In 2023 was er een goede ketensamenwerking op het gebied van schuldhulpverlening aanwezig. Preventieve ondersteuning bij geldzorgen en administratie was voor een groot deel belegd bij De Boei (het Clip). Daar is de Formulierenbrigade en op Orde (eenmalig op orde maken van de administratie) belegd. Ook is een medewerker van De Boei coördinator van Schulhulpmaatje (naast twee andere coördinatoren) en heeft De Boei samen met PLANgroep huisbezoeken afgelegd in het kader van vroegsignalering schulden. Bij inwoners met grote betalingsachterstanden bij de woningcorporatie, de

energieleverancier, het waterbedrijf en/of de zorgverzekeraar zijn huisbezoeken afgelegd. Frequent was er casuïstiek overleg tussen Schuldhulpmaatje, De Boei en Plangroep, waardoor gewaarborgd is dat een hulpvraag door de juiste partij is opgepakt.

In 2023 is de voorbereiding getroffen om per 1 januari 2024 een samenwerking met Stadsring aan te gaan. Vanaf 1 januari 2024 voeren zij de professionele schuldhulpverlening uit voor gemeente Bunschoten.

▪ **Bijstandsgerechtigden begeleid naar duurzaam werk**

Uitvoeringsorganisatie BBS begeleidt inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk. 13 gezinnen in Bunschoten zijn uit de bijstand gestroomd naar werk. Wel is het aantal inwoners met een periodieke uitkering levensonderhoud in 2023 gestegen.

▪ **Minimaregelingen / energietoeslag**

De bestaanszekerheid stond in 2023 nog steeds onder druk door de inflatie en de energiecrisis. Het Rijk heeft om de bestaanszekerheid op peil te houden in 2023 een aantal maatregelen genomen:

- De uitkeringen en AOW zijn 10 procent gestegen per 1 januari 2023.
- De zorgtoeslag en de huurtoeslag zijn omhoog gegaan per 1 januari 2023.
- Vanaf 1 januari 2023 is er een prijsplafond ingesteld op de energietarieven.
- In 2023 is er wederom een eenmalige energietoeslag (€ 1.300,-) uitgekeerd.
- Het Tijdelijk Noodfonds is geïntroduceerd voor huishoudens met een zeer hoge energierekening en een inkomen tot maximaal 200% van het sociaal minimum.

Er is dit jaar aandacht besteed aan de bekendheid van ondersteuning op het gebied van de hoge energierekening en andere minimaregelingen. Presentaties zijn onder meer verzorgd aan Schuldhulpmaatje, PCOB en de diaconieën. Ook is er veel samengewerkt met de afdeling Duurzaamheid op het gebied van de energiearmoede.

Energietoeslag

Begin oktober is de Wet Energietoeslag 2023 aangenomen. Dit betekende dat gemeenten aan de slag konden met het uitkeren van de Energietoeslag. Huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum hadden recht op de toeslag in gemeente Bunschoten. Bij de meeste huishoudens is de toeslag ambtshalve uitgekeerd. Zij hebben dus geen aanvraag hoeven in te dienen. Tot 1 juni 2024 kan de energietoeslag aangevraagd worden.

Volwassenfonds

In 2022 heeft gemeente Bunschoten een inkomenseffectrapportage laten uitvoeren. Het rapport concludeert dat in gemeente Bunschoten geen sprake is van armoedeval. Bij alle huishoudensamenstellingen loont werken, al is het soms maar een paar procent. Omdat Bunschoten een beperkt minimabeleid voert, zien we dat huishoudens met een minimuminkomen geen of nauwelijks geld overhouden om sociaal te participeren. Om deze reden is vanuit GALA middelen een pilot met het Volwassenfonds gestart. Via het Volwassenfonds worden minima gestimuleerd om te gaan sporten. Per jaar kunnen minima (inkomen tot 120% van het sociaal minimum) een bijdrage van maximaal € 300 krijgen voor een contributie aan een sportvereniging/sportschool. De bijdrage wordt rechtstreeks overgemaakt aan de sportvereniging/sportschool. Intermediairs (zoals De Boei) beoordelen de aanvraag aan de gestelde voorwaarden en dienen dit in bij het Volwassenfonds. Zij handelen verder de aanvraag af.

▪ **De banenafpraak**

Het aantal plaatsingen uit het doelgroepenregister (mensen met een arbeidsbeperking en een indicatie banenafpraak) met een loonkostensubsidie stijgt licht in Bunschoten. Door het jaar heen waren er tussen de 25 en 31 mensen aan het werk met loonkostensubsidie. Dat zijn als gevolg van in-, door- en uitstroom niet allemaal dezelfde mensen. Inwoners kunnen een indicatie banenafpraak krijgen door (dit kunnen ze zelf aanvragen):

- *Een administratieve beoordeling:* Personen die ooit voortgezet speciaal onderwijs of praktijkonderwijs hebben gevolgd.
- *Een inhoudelijke beoordeling:* door een arbeidsdeskundige/arts van het UWV. Er wordt dan beoordeeld of iemand door beperkingen, als gevolg van ziekte of gebrek minder dan het wettelijk minimumloon kan verdienen/mensen die vanwege beperkingen aangewezen zijn op extra begeleiding.

Taakveld WSW en beschut werk

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Amfors

Met de komst van de Participatiewet is de instroom in de sociale werkvoorziening tot stilstand gekomen. Dit betekent dat het werknemersbestand met ongeveer 5% per jaar afneemt. Vanuit Bunschoten waren er in 2023 33 inwoners aan het werk via hun SW indicatie. Doelstelling van Amfors is om alle SW-medewerkers een duurzame en passende arbeidsplek te bieden. Ze hebben drie pijlers: vitaliteit, innovatie en duurzaamheid. Het Inclusive Fieldlab heeft nog steeds een grote rol hierin. Bestaande technologieën worden gebruikt om mensen langer aan het werk te helpen. Rondleidingen van het Inclusive Fieldlab aan onder meer andere SW-bedrijven worden georganiseerd.

▪ Beschut werk

De pilot Beschut werk is dit jaar van start gegaan tussen de BBS gemeenten en Amfors. Beschut werk is voor mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking die alleen in een beschutte omgeving, onder aangepaste omstandigheden kunnen werken. Het bieden van Beschut werk is instrument onder de Participatiewet. Het UWV beoordeelt of iemand voor een beschutte werkplek in aanmerking komt. Voor de pilot zijn inmiddels acht mensen aangemeld uit de BBS gemeenten. Er zijn geen mensen uit Bunschoten op een beschut werk plek geplaatst. Dit komt omdat er nog geen mensen zijn aangemeld, want iedereen die is aangemeld, is geplaatst op een beschutte werkplek.

Taakveld Arbeidsparticipatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Inzichtelijk maken van re-integratie instrumenten

Eva is een digitaal productenboek waar alle re-integratieinstrumenten van de gemeenten in de regio in komen te staan (en de landelijke instrumenten van het UWV). BBS werkt hier al mee. In de arbeidsmarktregio Amersfoort werken we met de regiogemeenten Amersfoort, Leusden, Nijkerk, Baarn, Soest en Woudenberg samen aan één werkgevers- en werkzoekende dienstverlening. Het ministerie heeft daarom arbeidsmarktregio's opgeroepen om zoveel mogelijk te harmoniseren. In het kader van de wetwijziging van Breed Offensief is geprobeerd om de instrumenten regionaal zoveel mogelijk af te stemmen. Jobcoaching en loonkostensubsidie zijn instrumenten die veel worden ingezet in Bunschoten.

▪ De Nieuwe wet inburgering

Vanaf 2022 is de gemeente verantwoordelijk voor de Nieuwe Wet inburgering. Na de brede intake en het afnemen van de leerbaarheidstoets wordt de nieuwkomer ingedeeld in een leerroute en gaat de nieuwkomer taallessen volgen. 63% van de asielmigranten is ingedeeld in de B1 route, 13% in de onderwijsroute en 23% in de Zelfredzaamheid-route. De gezinsmigranten zijn allen ingedeeld in de B1-route. Het eerste jaar wordt de cursus Omgaan met Geld en het theoretische gedeelte van de MAP aangeboden aan de asielmigranten. Indien nodig worden de asielmigranten de eerste periode financieel ontzorgd. De nieuwkomers hebben drie dagdelen in de week les. Duale trajecten implementeren/ opzetten blijft een enorme uitdaging door meerdere factoren. Denk hierbij aan het aanbieden van taallessen in de avond, beschikbaarheid van kinderopvang, het taalniveau van de deelnemers, de enorme caseload bij klantmanagers, de variatie in lessen van nieuwkomers en de welwillendheid van werkgevers.

▪ De Tegenprestatie

In 2023 is een bestandsanalyse uitgevoerd onder inwoners die vallen onder de categorie C en D. De bestandsanalyse door BBS is niet gedaan over categorie A en B, omdat deze mensen aan het re-integreren zijn naar werk. Zij ondernemen dus al activiteiten. Van de 102 inwoners uit de C en D zijn 44 personen in het geheel niet belastbaar vanwege een chronische ziekte, psychische aandoeningen, lichamelijke beperkingen of een verslaving. 58 cliënten zijn beperkt belastbaar, de meeste slechts 5 tot maximaal 10 uur in de week. Er zijn maar 10 personen die nu geen (geregistreerde) activiteiten verrichten. De andere beperkt belastbare personen hebben nog wel wat ruimte voor extra activiteiten.

Wat verder opvalt is dat ook deze beperkt belastbare personen veelal kampen met de hiervoor genoemde aandoeningen.

De Boei heeft in september een coördinator vrijwilligerswerk aangesteld. Deze coördinator gaat voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt vrijwilligerswerk zoeken, taalmaatjes werven, vrijwilligerswerk zoeken voor inburgeringsplichtigen en de participatie uren invullen van inburgeraars die de Z-route volgen.

Taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Inwoners blijven langer thuis wonen**

Onder maatwerkvoorzieningen Wmo verstaan we bij dit hoofdstuk rolstoelvoorzieningen, vervoervoorzieningen en woonvoorzieningen. Het aantal inwoners dat van dergelijke voorzieningen gebruik maakt fluctueert met maximaal 10 meer of minder unieke cliënten, afgezien van de woonvoorzieningen. Daar zien we de laatste jaren en ook dit jaar weer een stijgende lijn. Begin 2023 ging het om 225 cliënten, inmiddels zijn het er 247. Bij woonaanpassingen zien we meer en ook dure aanvragen. Dat komt omdat mensen ouder worden en langer in hun eigen woning blijven, waardoor aanpassingen noodzakelijk worden.

Taakvelden Huishoudelijke hulp, Begeleiding, Dagbesteding en Overige maatwerkarrangementen (WMO)

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Hulp bij het huishouden**

Bij het aantal inwoners dat huishoudelijke hulp ontvangt is dit jaar een lichte groei te zien. In januari maakten 450 inwoners gebruik van huishoudelijke hulp, in december waren dat 479 inwoners. Vergrijzing en een voordelig abonnementstarief (eigen bijdrage van € 20,60 per maand) spelen hierbij waarschijnlijk een rol.

- **Begeleiding**

De gestarte voorbereidingen voor de nieuwe inkoop Wmo voor onder andere ambulante begeleiding (maar ook beschermd wonen) hebben helaas niet tot een nieuwe inkoop geleid. Begin 2023 werd duidelijk dat de aanbesteding niet geslaagd was. Dat betekent dat de huidige manier van inkopen voorlopig gehandhaafd blijft en de voorbereidingen voor een nieuwe aanbesteding voor de inkoop Wmo worden hervat. Een nieuwe werkwijze met de gecontracteerde aanbieders (bijvoorbeeld door te werken met gebiedsteams Wmo) laat daarmee ook op zich wachten.

Voor de rest van de ondersteuning uit Wmo geldt dat dit op dezelfde wijze is gecontinueerd en er zoals gebruikelijk zorg wordt verleend passend bij de zorgvraag van de inwoner. Vanuit de Taskforce Jeugd is onder andere een tijdig plan in verband met de overgang 18-/18+ weer extra onder de aandacht gebracht bij het team.

Taakvelden Jeugdhulp begeleiding, Jeugdhulp behandeling, Jeugdhulp dagbesteding en Jeugdhulp zonder verblijf overig

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Nieuwe partner specialistische jeugdhulp**

Op 1 juni 2023 werd bekend dat de gemeenten in de regio Amersfoort MetMaya hebben gecontracteerd als nieuwe partner voor de specialistische jeugdhulp. Dit is de uitkomst van een aanbesteding waarop jeugdhulporganisaties Youké, GGZ Centraal en De Rading zich gezamenlijk hebben ingeschreven. Jeugdhulporganisatie MetMaya verzorgt de komende negen jaar alle specialistische jeugdhulp in de regio. Het enige wat zij niet verzorgen is ondersteuning bij dyslexie, dagactiviteiten jeugd en specifieke jeugdhulp die landelijk is gecontracteerd (LTA). Met deze overeenkomst, gebaseerd op taakgerichte bekostiging, kiest de regio Amersfoort voor een intensieve samenwerking met één contractpartner die werkt vanuit een vooraf vastgesteld financieel kader. Daarmee wordt afscheid genomen van honderden losse contracten.

Na de zomer is regionaal en lokaal een implementatieproces gestart met [RISB](#) en MetMaya om ons voor te bereiden op de overgang naar de nieuwe werkwijze die vanaf 1 januari 2024 ingaat. Dat betekent ook de inrichting van een gebiedsteam MetMaya specifiek voor de gemeente Bunschoten. Ieder team bestaat uit een vaste kern van professionals, wat de herkenbaarheid voor cliënten vergroot. Met een diversiteit aan deskundigheid waaronder expertise [ggz](#), systeembehandeling, [ASS](#), verslaving, complexe scheidingen, [LVB](#), pleegzorg en verblijf. Aangevuld met professionals die de lokale situatie goed kennen.

Taakveld Pleegzorg, Gezinsgericht en Jeugdhulp met verblijf overig

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Gezinsparaplu

De gezinsparaplu is een netwerk van pleegouders. Wanneer pleegouders vragen hebben over de zorg of even wat extra steun nodig hebben kunnen zij dit eerst bij elkaar zoeken. Het doel is dat pleegouders meer steun ervaren en de zorg voor de pleegkinderen beter vol kunnen houden.

▪ Perspectiefplannen

Jongeren die 18 jaar worden, ontvangen in principe geen ondersteuning meer vanuit de jeugdwet. Om een soepele overgang te regelen is het van belang om dat er voor elke 16-jarige een perspectiefplan is. Hierin staat het perspectief beschreven en welke ondersteuning er (vermoedelijk) nodig is wanneer de jeugdige 18 jaar wordt. In 2023 is extra gestuurd op de aanwezigheid van een perspectiefplan voor jongeren die gebruik maken van jeugdhulp met verblijf.

Taakvelden Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf, Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf en Gesloten plaatsing

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Zie [Taakvelden Jeugdhulp begeleiding, Jeugdhulp behandeling, Jeugdhulp dagbesteding en Jeugdhulp zonder verblijf overig](#).

Taakvelden Beschermd wonen (WMO) en Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- Voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke- en vrouwenopvang is gemeente Amersfoort centrumgemeente. Gemeente Amersfoort ontvangt van het Rijk rechtstreeks middelen voor Beschermd wonen en Maatschappelijke- en vrouwenopvang.
- Er is uitvoering gegeven aan de regiovisie Samen in de wijk (ondersteuning met noodzakelijk verblijf). Hierin is onder andere opgenomen dat gemeenten een sociale basis hebben waarin signalen van maatschappelijke uitval, meervoudige problematiek, psychosociale en psychische problemen snel herkend worden en waaruit proactief gehandeld wordt. In het Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie is te lezen wat hierop gedaan is.
- In de regiovisie Samen in de Wijk is het realiseren van een nieuwe permanente locatie maatschappelijke opvang in Amersfoort één van de speerpunten. In 2023 is de aanbesteding Maatschappelijke Opvang regio Amersfoort gestart.
- Kamers met Aandacht is eind 2023 gestart. Dit is een initiatief dat jongeren tussen 18 en 23 jaar in een kwetsbare positie ondersteunt om zelfstandig te wonen met begeleiding. Kamers met Aandacht verbindt deze jongeren met inwoners van onze gemeente die een extra kamer hebben. De jongeren huren een kamer bij een particulier en worden begeleid door een eigen begeleider. De verhuurder biedt ook persoonlijke aandacht, waardoor de jongeren kunnen groeien en een eigen netwerk kunnen opbouwen. Zodra de jongere zelfstandig kan wonen, zoekt deze een andere woonruimte. De verhuurperiode is minimaal één en maximaal vijf jaar.

Taakvelden Jeugdbescherming en Jeugdreclassering

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ Veilig thuis regio Utrecht

In lijn met de regiovisie 'Voor een veilig thuis regio Utrecht' en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, is het Sociaal Team in expertise en personeelsformatie versterkt. Er heeft een taakverschuiving plaatsgevonden waarbij steeds meer gezinnen met veiligheidsproblemen zijn begeleid door het Sociaal Team en minder door Jeugdbescherming SAVE. De samenwerking tussen partijen is verbeterd en verder geüniformeerd. Om dit te bereiken heeft het Sociaal Team deelgenomen aan regionale sessies en werkgroepen met onder andere wijkteams, de jeugdbescherming en Veilig Thuis.

Indicatoren Sociaal Domein

Omschrijving	Bron	Werkelijk 2017	Streefwaarde 2023
Aantal gezinnen uit bijstand duurzaam aan het werk	Jaarwerk <u>BBS</u>	37 2023: 13	100
Aantal inwoners met schuldhogte van meer dan € 50.000	Jaarwerk Uitvoerder	28 2023: 4	25
Aantal inwoners vanaf 75 jaar die nog zelfstandig wonen	<u>WSJG</u>	906 2020: 904	1.000
% Inwoners dat specialistische zorg ontvangt	<u>WSJG</u>	18,9 1 ^e helft 2023: 19,9	18,5
Aantal vrijwilligers dat zich inzet voor buurt of gemeenschap	Jaarwerk De Boei	160 2023:190	200
% Eenzame senioren	<u>WSJG</u>	32,2	30
% Jongeren met jeugdhulp met verblijf	<u>WSJG</u>	0,7 1 ^e helft 2023: 0,9	0,7
Alle kinderen van 2,5 tot 4 jaar een plek in de peuter- of in kinderopvang	<u>SZW/ VNG</u>	Non bereik 113 2021: 124	Non bereik 0

Toelichting indicatoren

Er worden op deze indicatoren geen streefwaarden per jaar genoemd, maar per beleidsperiode van vier jaar, omdat de transformatie met kleine stappen gaat. Effecten zijn pas op langere termijn zichtbaar. Ieder jaar wordt de stand van zaken weergegeven.

Aantal inwoners vanaf 75 jaar die nog zelfstandig wonen

Deze indicator is sinds 2020 niet meer gepubliceerd. Wel is een cijfer beschikbaar van aantal inwoners van 70+ dat nog zelfstandig woont. Daar is te zien dat sinds 2018 het aantal zelfstandige wonende 70+'ers niet is gestegen, maar min of meer gelijk gebleven (1^e kwartaal 2018: 943, 4^e kwartaal 2023: 933).

Eenzame senioren

Dit percentage wordt niet meer gedeeld. Tegenwoordig is dit opgedeeld in:

- Sociaal eenzaam 2022: 28%
- Emotioneel eenzaam 2022: 20%

% jongeren met jeugdhulp met verblijf

Dit is een voorlopig cijfer. De definitieve cijfers zijn nog niet bekend. Hoewel de waarde hoger is dan de streefwaarde is dit cijfer onder het voorlopig landelijke gemiddelde (1,1).

Alle kinderen van 2,5 tot 4 jaar een plek in de peuter- of kinderopvang

Deze cijfer zijn sinds 2021 niet meer beschikbaar, ook niet op een andere wijze.

Verbonden partijen Sociaal Domein

Samenwerking Sociaal domein Baarn, Bunschoten en Soest

Deze gemeenschappelijke regeling heeft ten doel de kwetsbaarheid van de eigen organisatie te reduceren, de efficiency te verhogen en de output- en proceskwaliteit te verhogen bij de uitvoering van specifieke taken op het gebied van het Sociaal domein. Naast werk en inkomen is ook de zorgadministratie, uitvoering van de Wet Inburgering 2021 en het werkgeverschap van Sociaal Team daar belegd.

Het Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving (RWA/ Amfors Holding B.V.)

De gemeenschappelijke regeling RWA voert voor Bunschoten de Wet sociale werkvoorziening uit. De Wsw regelde tot 2015 dat mensen met een arbeidsbeperking beschermd aan het werk kunnen. Deze mensen met een Wsw-indicatie zijn in dienst van de RWA. Amfors Holding B.V. is namens RWA belast met de uitvoering van de Wsw. De medewerkers werken in de verschillende bedrijven (businessunits), zoals Eemfors en Cleanfors.

Indicatoren Sociaal Domein

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2023	Nederland 2023
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	Landelijk informatiesysteem arbeidsplaatsen	864,4 (2022)	825,4 (2022)
Jongeren met een delict voor de rechter	% van alle jongeren van 12-21 jaar	CBS - jeugd	0 (2022)	1 (2022)
Kinderen in uitkeringsgezin	% van alle kinderen tot 18 jaar	CBS - jeugd	2 (2022)	6 (2022)
Netto arbeidsparticipatie	%	CBS - arbeidsdeelname	77,6	73,1
Werkloze jongeren	% van alle jongeren van 16-22 jaar	CBS - jeugd	1	1
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	CBS - participatiewet	132,4	344,8
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-64 jaar	CBS - participatiewet	90,1	191,5
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS - jeugd	12,7	11,1
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS - jeugd	0,9	1
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12-23 jaar	CBS - jeugd	Geen data*	0,3
Clënten met een maatwerkarrangement WMO *	Aantal per 10.000 inwoners	Monitor Sociaal Domein	630 (2022)	710 (2022)

* Dit cijfer wordt weergegeven als geheim om het risico op onthulling van individuen voorkomen.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

	Realisatie 2023	Raming 2023	Raming na wijz. 2023	Afwijking	Incidenteel
Lasten					
Samenkracht en burgerparticipatie	3.651.171	2.411.343	4.829.998	1.178.827	-963.000
Toegang en eerstelijns-voorzieningen	1.414.844	1.366.461	1.390.422	-24.422	0
Inkomensregelingen	5.372.418	4.190.965	5.761.295	388.877	150.000
WSW en beschutwerk	1.181.091	1.142.719	1.142.719	-38.372	0
Arbeidsparticipatie	411.724	253.476	309.476	-102.248	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	734.324	513.136	513.136	-221.188	0
Hulp bij het huishouden (WMO)	1.616.259	1.330.590	1.550.590	-65.669	0
Begeleiding (WMO)	785.679	806.850	741.350	-44.329	0
Dagbesteding (WMO)	349.199	374.000	374.000	24.801	0
Overige maatwerk-arrangementen (WMO)	274.686	187.110	273.110	-1.576	0
Jeugdhulp begeleiding	1.055.965	736.843	1.034.643	-21.322	0
Jeugdhulp behandeling	3.603.579	2.216.931	3.318.619	-284.960	0
Jeugdhulp dagbesteding	865.858	556.026	799.126	-66.732	0
Jeugdhulp zonder verblijf overig	426.759	130.000	130.000	-296.759	193.000
Pleegzorg	0	0	0	0	0
Gezinsgericht	1.724.739	814.240	1.500.490	-224.249	0
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0
Jeugdhulp crisis/LTA/GGA-verblijf	603.111	419.070	480.232	-122.879	0
Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0
Beschermd wonen (WMO)	29.560	27.000	27.000	-2.560	0
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	12.360	0	45.000	32.640	0
Jeugdbescherming	627.312	632.000	732.000	104.688	0
Jeugdreclassering	0	0	0	0	0
Totaal lasten	24.740.638	18.108.760	24.953.206	212.568	-620.000

	Realisatie 2023	Raming 2023	Raming na wijz. 2023	Afwijking	Incidenteel
Baten Samenkracht en burgerparticipatie	2.562.495	226.000	2.427.655	-134.840	151.000
Toegang en eerstelijns-voorzieningen	87.578	0	30.000	-57.578	0
Inkomensregelingen	3.113.548	2.855.000	3.699.330	585.782	-64.000
WSW en beschutwerk	0	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	93.812	0	0	-93.812	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	138.537	25.000	120.000	-18.537	0
Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	0	0	0
Begeleiding (WMO)	0	0	0	0	0
Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0
Overige maatwerk-arrangementen (WMO)	0	0	0	0	0
Jeugdhulp begeleiding	5.222	0	0	-5.222	0
Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	0
Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0	0	0
Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0	0	0
Pleegzorg	78.965	0	0	-78.965	0
Gezinsgericht	0	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0
Jeugdhulp crisis/LTA/GGA-verblijf	0	0	0	0	0
Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0
Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	0	0
Jeugdbescherming	0	0	0	0	0
Jeugdreclassering	0	0	0	0	0
Totaal baten	6.080.157	3.106.000	6.276.985	196.828	87.000

		Realisatie 2023	Raming 2023	Raming na wijz. 2023	Afwijking	Incidenteel
Saldo	Samenkracht en burgerparticipatie	1.088.676	2.185.343	2.402.343	1.313.667	-1.114.000
	Toegang en eerstelijns-voorzieningen	1.327.267	1.366.461	1.360.422	33.155	0
	Inkomensregelingen	2.258.870	1.335.965	2.061.965	-196.905	214.000
	WSW en beschutwerk	1.181.091	1.142.719	1.142.719	-38.372	0
	Arbeidsparticipatie	317.912	253.476	309.476	-8.436	0
	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	595.787	488.136	393.136	-202.651	0
	Hulp bij het huishouden (WMO)	1.616.259	1.330.590	1.550.590	-65.669	0
	Begeleiding (WMO)	785.679	806.850	741.350	-44.329	0
	Dagbesteding (WMO)	349.199	374.000	374.000	24.801	0
	Overige maatwerk-arrangementen (WMO)	274.686	187.110	273.110	-1.576	0
	Jeugdhulp begeleiding	1.050.743	736.843	1.034.643	-16.100	0
	Jeugdhulp behandeling	3.603.579	2.216.931	3.318.619	-284.960	0
	Jeugdhulp dagbesteding	865.858	556.026	799.126	-66.732	0
	Jeugdhulp zonder verblijf overig	426.759	130.000	130.000	-296.759	193.000
	Pleegzorg	-78.965	0	0	78.965	0
	Gezinsgericht	1.724.739	814.240	1.500.490	-224.249	0
	Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0
	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0
	Jeugdhulp crisis/LTA/GGA-verblijf	603.111	419.070	480.232	-122.879	0
	Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0
	Beschermde wonen (WMO)	29.560	27.000	27.000	-2.560	0
	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	12.360	0	45.000	32.640	0
	Jeugdbescherming	627.312	632.000	732.000	104.688	0
	Jeugdreclassering	0	0	0	0	0
	Totaal saldo	18.660.481	15.002.760	18.676.221	15.740	-707.000
	Kosten per inwoner	824,99	672,02	836,56	11,57	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

De raming is per saldo bijgesteld met afgerond € 3,7 miljoen nadelig. Dit betreft de taakvelden Samenkracht en burgerparticipatie (€ 217.000,-), Inkomensregelingen, arbeidsparticipatie (BBS € 782.000,-), Wmo totaal (€ 146.000,-) en Jeugd totaal (€ 2,5 miljoen).

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 213.000,- lager dan de raming na wijzigingen en de baten € 197.000,- lager. Per saldo een voordeel van € 16.000,-.

▪ Samenkracht en burgerparticipatie

Op dit taakveld zijn de lasten per saldo € 1,3 miljoen lager dan de raming. De belangrijkste oorzaken zijn Opvang Oekraïners € 1,1 miljoen (lagere uitgaven € 0,95 miljoen en hogere Rijksbijdrage (€ 0,15 miljoen), lagere loonkosten € 185.000,- (deels door dekking SPUK € 128.000,-), lagere kosten Sociale basisinfrastructuur en sociaal medische indicatie (€ 51.000,-) doordat eerst de SPUK-gelden IZA/Gala zijn ingezet. De kosten van de inburgering voor de voorzieningen zijn veel lager dan geraamd (€ 182.000,-). Dat betekent ook een lagere specifieke uitkering voor eenzelfde bedrag. Collectief vervoer heeft een positief resultaat van € 63.000,- (lagere kosten € 43.000,- en hoger eigen bijdrage € 21.000,-). Een nadeel op de post Huishoudelijke Hulp mantelzorg € 26.000,- in verband met de te verwachten aanpassing tarieven naar aanleiding van kostprijsonderzoek.

De kosten voor tijdelijke huisvesting statushouders (€ 54.000,-) worden gedekt door een Rijksbijdrage ter hoogte van zelfde bedrag. Op de post relatietherapie is € 12.000,- minder uitgegeven.

- **Toegang en eerstelijnsvoorzieningen**

Het voordeel (€ 33.000,-) op dit taakveld heeft betrekking op de kosten van het sociaal team. Dit voordeel is ontstaan doordat een deel van de kosten van de formatie sociaal team kon worden gedekt binnen de specifieke uitkering NPO.

- **Inkomensregelingen**

Dit taakveld laat een nadelig resultaat zien van € 197.000,-. Dit wordt veroorzaakt door hogere uitgaven energietoeslag € 150.000,-, hogere uitgaven bijzondere bijstand (€ 35.000,-). Aan de batenkant zijn nog een aantal terugbetalingen verwerkt die nog betrekking hebben op corona. Per saldo gaat het om een bedrag van € 64.000,-. Ook de Rijksbijdrage BUIG is € 10.000,- lager dan geraamd. Lagere uitgaven zijn gedaan voor schuldhulpverlening (€ 33.000,-) en per saldo positief resultaat BBZ (€ 31.000,-).

Verder zijn op dit taakveld de lasten en baten verantwoord van de specifieke uitkeringen energiearmoede en nationaal isolatieprogramma. De uitgaven op deze onderdelen zijn respectievelijk € 241.000,- en € 328.000,- lager en dit komt aan de batenkant tot lagere specifieke uitkeringen tot uitdrukking. Dit verloopt budgettair neutraal.

- **WSW en beschutwerk**

Het nadeel dat op dit taakveld naar voren komt (€ 38.000,-) is gebaseerd op de uitkomst van de jaarrekening van RWA/Amfors. Dit tekort wordt overigens gedekt binnen de algemene uitkering.

- **Maatwerkvoorzieningen (WMO)**

Op dit taakveld worden de uitgaven verantwoord voor de woningaanpassingen (nadeel € 47.000,-, door aantal dure woningaanpassingen), de vervoersvoorzieningen (€ 75.000,- o.a. reparatie, onderhoud en overige diensten) en de rolstoelen (€ 99.000,-, veroorzaakt door nog een grote verrekening vanuit het depot). De hogere baten hebben betrekking op hogere eigen bijdrage (voordeel € 10.000,-) en leges (€ 7.000,-).

- **Hulp bij het huishouden (WMO)**

Het nadeel (€ 66.000,-), na bijstelling van de raming met € 220.000,-, is het effect van een nog te verwachten effect van het kostprijsonderzoek reële tarieven Huishoudelijke Hulp.

Algemeen ontwikkeling inkoop WMO

Onderstaande taakvelden hebben betrekking op de regionale inkoop van zorg voor de Wmo. De uitgaven zijn verantwoord op basis van de prognose die gemeente Amersfoort voor de regio samenstelt en die ook basis zijn voor het afgeven van een verklaring door de accountant van Amersfoort. We zien dat de zorgkosten voor de Wmo op een redelijk stabiel niveau blijven van € 1,1 miljoen. Ten opzichte van de raming een nadeel van € 20.000,-.

- **Begeleiding (WMO)**

Dit taakveld bevat de uitgaven PGB volwassenen (voordeel € 15.000,-) en de percelen inkoop ambulante begeleiding volwassenen (nadeel € 82.000,-), meedoen en zelfredzaamheid (voordeel € 23.000,-).

- **Dagbesteding (WMO)**

Dit taakveld bevat de percelen dagactiviteiten Volwassenen (voordeel € 15.000,-) en het perceel inloop GGZ (voordeel € 9.000,-).

Algemeen ontwikkeling inkoop Jeugdzorg

Onderstaande taakvelden hebben betrekking op de regionale inkoop van zorg voor de Jeugd. De uitgaven zijn verantwoord op basis van de prognose die Amersfoort voor de regio samenstelt en die ook basis zijn voor het afgeven van een verklaring door de accountant van Amersfoort. We zien dat de zorgkosten opnieuw fors zijn gestegen. De prognose komt nu uit op afgerond € 8,9 miljoen, waarvan bijna € 4,3 miljoen voor de Breed Spectrum Aanbieders. Ten opzichte van de raming een nadeel van € 830.000,-.

- **Jeugdhulp begeleiding**

Dit taakveld bevat de uitgaven PGB jeugd (voordeel € 20.000,-) en de percelen inkoop ambulante begeleiding jeugd (nadeel € 48.000,-), meedoen en zelfredzaamheid (voordeel € 20.000,-), dyslexie (nadeel € 9.000,-).

- **Jeugdhulp behandeling**

Dit taakveld bevat de percelen inkoop bovenregionale taken, ambulante dagbehandeling jeugd (nadeel € 44.000,-) en een deel van de BSA (nadeel € 241.000,-).

- **Jeugdhulp dagbesteding**

Dit taakveld bevat de percelen dagactiviteiten jeugd (voordeel € 7.000,-) en een deel van de BSA (nadeel € 74.000,-).

- **Jeugdhulp zonder verblijf overig**

Dit taakveld bevat de percelen inkoop ADHD ziekenhuiszorg (nadeel € 20.000,-), vervoer GGZ jeugd (nadeel € 84.000,-) en de opstartkosten voor de nieuwe zorgaanbieder MetMaya (nadeel € 193.000,-). De opstartkosten waren wel geraamd in het totale budget voor de BSA, maar niet specifiek op dit taakveld.

- **Pleegzorg**

Dit taakveld geeft een positief resultaat (€ 79.000,-), omdat in het kader van het woonplaatsbeginsel de kosten bij een andere gemeente in rekening zijn gebracht.

- **Gezinsgericht**

Dit taakveld bevat de percelen inkoop jeugd Gezond opgroeien (nadeel € 39.000,-), gezond zijn (nadeel € 26.000,-) en een deel van de BSA (nadeel € 159.000,-).

- **Jeugdhulp crisis/LTA/GGA-verblijf**

Dit taakveld bevat de percelen inkoop Landelijk transitiearrangement (nadeel € 88.000,-) en een deel van de BSA (nadeel € 35.000,-).

- **Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)**

Op dit taakveld zijn de kosten verantwoord voor de dak- en thuislozenopvang. Er zijn minder kosten (€ 33.000,-) verantwoord dan geraamd (claim op het rekeningresultaat).

- **Jeugdbescherming**

Dit taakveld bevat het perceel inkoop Samen Veilig thuis jeugd. Op basis van de prognose wordt een voordelig effect verwacht van € 105.000,-.

1.7 Volksgezondheid en milieu

(Taakveld Volksgezondheid valt onder de commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt. De taakvelden Riolering, Afval, Milieubeheer en Begraafplaatsen en crematoria horen bij de commissie Ruimte, portefeuillehouder W. de Jong. Begraafbeleid valt onder de commissie Bestuur en Financiën, portefeuillehouder M. van de Groep.)

Taakveld Volksgezondheid

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Activiteiten JOGG 'gezonde jeugd, gezonde toekomst'**

Er is uitvoering gegeven aan het plan van aanpak JOGG. Eind 2023 is de JOGG overeenkomst met drie jaar verlengd. Tijdens activiteiten of evenementen voor kinderen die georganiseerd werden vanuit de gemeente en NBSS (bijv. Buitenspeeldag, kom van de bank af, Koningsspelen, sportdagen Sportifun) wordt water gedronken en fruit en groente gegeten. Dit onder het mom 'practice what you preach'.

Het stimuleren van gezonde kantines bij sportverenigingen is een onderdeel van JOGG. Tijdens het eerste Sportcafé van het Sportplatform heeft de JOGG-Teamfit Coach de mogelijkheden tot het realiseren van een gezonde(re) kantine toegelicht. Het gaat hier om een gezond en verantwoord aanbod op het menu naast de bekende drankjes en snacks. De Teamfit coach komt op verzoek bij verenigingen langs en geeft advies en begeleiding in een uitbreiding van het assortiment van de kantine.

- **Gezond en Actief Leven Akkoord**

Landelijk is het Gezond en Actief Leven Akkoord gesloten. In het akkoord is afgesproken hoe preventief gezondheidsbeleid kan worden versterkt en duurzaam kan worden geborgd. Voor de uitvoering van de afspraken uit het GALA is, samen met het Sportakkoord II, van 2023 - 2026 budget beschikbaar voor gemeenten via een Brede Specifieke Uitkering.

De gemeente heeft samen met de GGDrU een plan opgesteld voor de komende drie jaar om daarmee bij te dragen aan gezonde en vitale bewoners en een sterke sociale basis. In 2023 is ingezet op alle 15 thema's uit het GALA en zijn onder andere beschikkingen verleend voor de Kookgroep, het opzetten van beweeginterventies in het kader van valpreventie, Kansrijke Start, Welzijn op Recept, volwassenfonds Sport en Cultuur en Samen op de Bank.

- **Lokaal Preventieakkoord**

Er is uitvoering gegeven aan het Lokaal Preventieakkoord. Hierin zijn ambities en acties opgenomen die gericht zijn op het terugdringen van overgewicht, roken, alcohol- en drugsgebruik in de gemeente. Allerlei activiteiten zijn georganiseerd in de Nationale Sportweek, de Nationale beweegweek voor ouderen en in de Vitaliteitsweek, in april is de beweegchallenge 'Bunschoten zit niet stil in april' geweest en er is ingezet op de campagnes 'zien drinken doet drinken', Stoptober, IkPas en Wereld Niet Roken Dag.

- **Preventie middelengebruik**

In het actieplan 'Laat ze niet verzuipen' zijn drie speerpunten opgenomen: meer inzicht krijgen in het middelengebruik onder jongeren in de gemeente; alternatieve activiteiten aanbieden/ontmoetingsplek creëren en ouderbetrokkenheid vergroten. Hieraan is uitvoering gegeven. Jellinek, De Boei, GGDrU en Waypoint hebben meerdere activiteiten uitgevoerd, waaronder Sport, Eat & Fun, ondersteuning bij het programma Helder op School of Gezonde School, themabijeenkomsten voor naasten van verslaafden, training Sterk Ernaast, online ouderavonden en het opzetten en ondersteunen van het Oudercomité.

Ook zijn de resultaten van het Antenne-onderzoek Middelengebruik en het rioolwateronderzoek naar drugs gepresenteerd.

Aan De Boei en Jellinek is subsidie verleend voor activiteiten gericht op preventie middelengebruik. Waypoint heeft subsidie ontvangen voor het continueren van het buddyproject en de pilot dagbesteding.

▪ Gezonde School

Vanuit de GGDru is ingezet op de intensivering van het certificaat Gezonde School bij basisscholen. Een Gezonde School is een school die structureel aandacht besteedt aan het verbeteren van de gezondheid van leerlingen en medewerkers. De Bavinckschool, Groen van Prinstererschool en 't Sterrenlicht hebben het vignet Welbevinden, 't Kruisrak heeft de vignetten Roken en Alcohol, Bewegen en Sporten en Voeding en het Oostwende College heeft het vignet Roken en Alcohol.

▪ Volwassenen

Zie voor het bevorderen van sport en bewegen bij volwassenen het Taakveld Sportbeleid en activering.

Indicatoren Volksgezondheid

Indicator	Bron	Werkelijk 2023	Streefwaarde 2023
% Scholen met vignet "Gezonde school" of certificaat "Welbevinden" of "Roken en Alcohol"	GGD Monitor	55	75
% jeugdigen dat aan de beweegnorm voldoet	GGD Monitor	46	45
% volwassenen en senioren dat aan de beweegnorm voldoet	GGD Monitor	47	70 / 80
% kinderen (10-11 jaar) met overgewicht	GGD Monitor	12	10
% volwassenen en senioren met overgewicht	GGD Monitor	49 / 38	47,0 / 66,2
% jeugdigen dat de afgelopen maand alcohol heeft gedronken	GGD Monitor	35	28
% drugsgebruik wiet/ hasj 18-	GGD Monitor	1,9	<1,0
% harddruggebruik 19+	GGD Monitor	-	7

Toelichting indicatoren

Vignet Gezonde School

Zes scholen hebben een vignet. Daarnaast zijn er meer scholen die aan de criteria voor het vignet voldoen, maar deze (nog) niet aanvragen.

De Gezondheidsmonitor Jeugd wordt vierjaarlijks uitgevoerd door de GGDru. Over 2023 zijn er geen gegevens bekend. Uit de laatste monitor (2021) blijkt dat 46% van de jeugdigen aan de beweegnorm voldoet en 35% van de jeugdigen afgelopen maand alcohol heeft gedronken.

Percentage volwassenen en senioren dat aan de beweegnorm voldoet

Het verschil tussen het percentage werkelijk 2023 en streefwaarde 2023 heeft te maken met de wijziging van de richtlijn. In 2016 was de nieuwe richtlijn nog niet bekend. Op de oude beweegnorm is de streefwaarde 2023 gebaseerd, terwijl het werkelijke percentage is gebaseerd op de nieuwe richtlijn. De oude waarde van 2016 is herrekend in de nieuwe richtlijn. Dan kom je op 53% uit voor 2016.

Percentage harddruggebruik 19+

In de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Senioren wordt dit niet uitgevraagd en bij de monitor Jongvolwassenen hebben minder dan 10 mensen de vraag beantwoord, waardoor er geen percentage is opgenomen. Daarnaast is de streefwaarde gebaseerd op cijfers uit 2017. Toen had 8% ooit harddrug gebruikt, daarom is toen de streefwaarde op 7% gezet.

Taakveld Riolerings

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- In de Schildersbuurt is gestart met de werkzaamheden aan de rioolvervanging en de daarbij behorende klimaat maatregelen.
- Er zijn met uitzondering van de Schildersbuurt geen grootschalige vervangingen/renovaties uitgevoerd.
- Punt van aandacht blijft de meer en meer geconstateerde kapotte inlaten op het hoofdriool. Vervanging is kostbaar door de diepteligging van het riool en het daaraan gekoppelde

graafwerk om bij de inlaat te komen. Het graafwerk tekent zich later weer af in het straatwerk, omdat de verdichting van het zand niet maximaal kan plaatsvinden. Opnieuw aanbrengen van de bestrating geeft dan weer een extra kostenpost. Gevolg van deze defecten is meestal een verstopping van de huisaansluiting waardoor bewoners huishoudelijk afvalwater niet meer kunnen lozen. Herstel van het defect en het ontstoppen van de huisaansluiting zorgen voor oplopende kosten. Een oorzaak van het ontstaan van deze defecten moet gezocht worden in de richting van de kwaliteit en de ouderdom van de toegepaste materialen.

- De rioolhoofdgemalen hebben hun periodiek (kwartaal) onderhoud gehad. Geconstateerd is dat de pompen in deze gemalen het zwaar te verduren hebben. Onder andere het gebruik van schoonmaakdoekjes die niet oplossen in water zorgen voor vastlopende pompen en gemalen die in storing staan. Gevolgen kunnen aanzienlijk zijn door wateroverlast in woningen/bedrijfsruimten en overstortend rioolwater op watergangen. Het steeds vaker oplossen van deze storingen zorgt voor toename van de onderhoudskosten.
- In het kader van risico gestuurd beheer volgens het GWRP zijn er geen grote rioolinspecties uitgevoerd.

Taakveld Afval

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- Eind 2023 heeft een evaluatie plaatsgevonden van het systeem nascheiding. Hieruit kwam een aantal verbeterpunten naar voren, onder andere over de GFT inzameling en het aanbiedstation. Om de kwaliteit van het GFT te verbeteren zijn de minicontainers meerdere keren gecontroleerd en bleven vervuilde containers staan. Ook zijn sorteeranalyses uitgevoerd om gericht te communiceren. Zo wordt er veel restafval en tuinafval in vuilniszakken aangetroffen. De communicatie is hierop aangepast, waardoor de groep 'licht vervuild' kleiner is geworden. De groep 'zwaar vervuild' is gelijk gebleven, dat vraagt om een andere aanpak (handhaving).
- Het bouw- en sloofafval is opnieuw aanbesteed. De stromen zijn inbesteed bij ROVA. Doordat we kunnen meeliften op grootschalige contracten worden veel kosten bespaard.

Taakveld Milieubeheer

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Bodem**

In 2023 is voor diverse ruimtelijke ontwikkelingen en grondtransacties de bodemkwaliteit beoordeeld. Daarnaast is in 2023 de overgang naar de Omgevingswet voorbereid: met de Omgevingswet nemen de gemeenten nagenoeg alle bodemtaken van de provincie over.

- **Integrale handhaving**

In 2023 is het geactualiseerde beleid op het taakveld VTH toegepast. Daarbij is gewerkt aan verbeteringen in de monitoring op het gebied van toezicht en handhaving. Ten behoeve van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging (bouwen) is er beleid toegevoegd aan het huidige beleid.

- **Energie en duurzaamheid**

Energietransitie beleid

In samenwerking met de Regio Amersfoort is verder gewerkt aan de uitvoering van de RES.

Om het benutten van (grote) daken voor zonne-energie te stimuleren zijn twee duurzaamheidsadviseurs voor bedrijven ingehuurd. In juni was er een bijeenkomst waarbij bedrijven zijn geïnformeerd over duurzaamheidsmaatregelen, netcongestie en overheidsbeleid. Naar aanleiding van de opgehaalde informatie is een verkenning met bedrijven gestart om te kijken of zij kunnen samenwerken in de vorm van een Energiehub. In een Energiehub wordt energie uitgewisseld, zodat bedrijven verder kunnen verduurzamen (en eventueel uitbreiden) én daarbij netcongestie tegengaan. De gemeente heeft hier in samenwerking met de Provincie een ondersteunde rol.

Om te komen tot een aardgasvrij Bunschoten in 2050 is naar aanleiding van de Transitievisie Warmte onderzoek gedaan naar restwarmte als alternatieve warmtebron. Uit het onderzoek blijkt dat er voor twee buurten in Bunschoten potentie is, maar dat er ook nog veel onzekerheden zijn. De coalitie heeft

aangegeven toe te willen werken naar een geïsoleerde gebouwde omgeving in 2035. Hiervoor is in 2023 gestart met een gemeente breed isolatieprogramma, met aandacht voor verschillende doelgroepen.

Soorten Management Plan

In 2023 heeft de gemeente een partij geselecteerd om een SMP op te laten stellen. Een SMP is benodigd om de gemeentelijke doelstelling van een geïsoleerde gebouwde omgeving in 2035 te bewerkstelligen en particulieren te ontzorgen. Het isoleren van spouwmuren of daken mag volgens de Wet natuurbescherming niet zonder een ecologisch onderzoek. Omdat het te kostbaar en tijdrovend is voor particulieren om bij elke maatregel zelf een ecologisch onderzoek uit te laten voeren, stelt de provincie Utrecht aan de gemeenten als voorwaarde om een (Pre-) SMP te laten opstellen. Doormiddel van het SMP kan de provincie Utrecht de ontheffing op de Wet natuurbescherming verlenen aan de gemeente.

Vloerisolatie actie

In 2023 is de eerste isolatieactie van de gemeente gestart. In oktober vond er een online informatiebijeenkomst over de vloerisolatie actie plaats. De vloerisolatieactie is samen met andere duurzame acties gepromoot op de zaterdagmarkt met de kraam 'Duurzaam Bunschoten'.

Energiebesparende maatregelen energiearmoede

Huishoudens die energietoeslag hebben ontvangen, kunnen sinds de zomer van 2022 een gratis energiebespaarbox ophalen bij het gemeentehuis. Via de Bijzondere Bijstand stimuleerden we daarnaast de aanschaf van energiezuinige huishoudelijke apparaten met een extra geldbijdrage voor witgoed met een duurzaam energielabel. Er is veel samengewerkt met verschillende organisaties zoals De Boei, de woningcorporaties en uitvoeringsorganisatie BBS.

Verduurzamen van bestaande woningen en inzet energiecoaches

Er zijn acht vrijwillige energiecoaches. Er zijn voor de energiecoaches ook verdiepende trainingen geweest over energiecontracten, energiezuinige energie-installaties, klimaatbestendig wonen en overheidsbeleid. Zo zijn de energiecoaches geïnformeerd over de Transitievisie Warmte van de gemeente, energiearmoede acties en de vloerisolatieactie. De energiecoaches zijn ook opgeleid hoe inwoners met lage inkomens en een hoge energierekening te adviseren in het kader van energiearmoede. Ook de energiecoaches stonden op de markt om inwoners te adviseren.

Duurzaamheidslening

Woningeigenaren konden voor het verduurzamen van de woning gebruik maken van de Duurzaamheidslening. Door de hoge energieprijzen hebben veel bewoners hier gebruik van gemaakt. Maatschappelijke organisaties en VvE's kunnen nog steeds de Stimuleringslening aanvragen voor het verduurzamen van hun gebouwen en complexen.

Laadpalen

In 2023 zijn er vier laadpalen bijgeplaatst. Dit aantal ligt lager dan eerdere jaren door capaciteitsproblemen bij Stedin, waardoor vertraging in het proces is ontstaan. Het totaal komt op 32 laadpalen. Bunschoten maakt via MRA-E deel uit van een aanbesteding voor snelladers. Van de drie aangedragen locaties lijkt er één kansrijk.

Taakveld Begraafplaatsen en crematoria

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- De noordoostelijk gelegen grafheuvel 1 op begraafplaats De Akker is ingericht. Daarbij is de geplande uitbreiding afgerond. Het plantwerk is grotendeels uitgevoerd. Op de nieuwe asfaltpaden moet nog een oppervlakbehandeling van split aangebracht worden.
- Bij begraafplaats Memento Mori is op de oudere asfaltpaden een oppervlakbehandeling van split aangebracht. De paden liggen er weer netjes bij en hebben de komende jaren geen wegonderhoud nodig.
- Naar aanleiding van de motie 'Begraven voor onbepaalde tijd' is een opiniërend advies bij de voorgelegd. Het advies is niet overgenomen en toegezegd is om een aanvullend advies. In 2024 zal het aanvullend advies worden gepresenteerd.

Verbonden partijen Volksgezondheid en milieu

Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht

De [GGDrU](#) beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de gemeenten in het werkgebied. Zij doet dit door de risico's voor gezondheid te signaleren, te voorkomen en de gezondheid van de inwoners te bevorderen. Ook als er incidenten uitbreken in de regio zorgt de [GGDrU](#) voor snelle hulpverlening, in samenwerking met de [VRU](#).

Afvalverwijdering Utrecht

De [AVU](#) werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht.

N.V. ROVA Holding

De [ROVA](#) zamelt de huishoudelijke afvalstoffen in in de gemeente Bunschoten.

Regionale Uitvoeringsdienst

In 2023 heeft de [RUD](#) de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving weer voor de gemeente uitgevoerd. Er is gewerkt volgens de vastgestelde Dienstverleningsovereenkomst en bijbehorende outputfinanciering. In 2023 zijn er weer energiecontroles uitgevoerd en zijn er toezichts- en handhavingsprojecten bij diverse bedrijven uitgevoerd. Ook dit jaar zijn er weer milieuklachten via de milieuklachtenlijn binnengekomen. Dit betroffen vooral klachten op het gebied van geur en geluid. Daarnaast zijn er diverse juridische zaken behandeld via de rechtbank en de commissie bezwaarschriften.

In 2023 is gewerkt aan de voorbereiding op de komst van de Omgevingswet. Zo is de mandatering geregeld en zijn diverse procesafspraken gemaakt.

Vitens N.V.

Vitens [N.V.](#) heeft als missie een duurzame, efficiënte en effectieve watervoorziening binnen het voorzieningsgebied van de aangesloten bedrijven, voor de verschillende deelmarkten en doeleinden van waterverbruik, volgens de hoogste standaards op het gebied van kwaliteit, gezondheid en beschikbaarheid, gebaseerd op een integraal beheerde en duurzaam ingerichte waterketen.

Indicator Volksgezondheid en milieu

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2021	Nederland 2021
Omvang huishoudelijk restafval	KG per inwoner	CBS	37	164
Hernieuwbare elektriciteit	%	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	14,6	33,1

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL		(Bedragen x € 1,-)			
		Realisatie 2023	Raming 2023	Raming na wijz. 2023	Afwijking Incidenteel
Lasten	Volksgezondheid	1.243.533	1.012.132	1.253.584	10.051 16.000
	Riolering	1.744.801	1.642.971	1.818.003	73.202 0
	Afval	2.862.525	2.983.632	2.984.210	121.685 0
	Milieubeheer	966.122	918.702	1.570.702	604.580 0
	Begraafplaatsen en crematoria	397.467	433.049	430.517	33.050 0
	Totaal lasten	7.214.449	6.990.486	8.057.016	842.568 16.000
Baten	Volksgezondheid	153.635	0	152.487	-1.148 0
	Riolering	1.828.188	1.663.000	1.752.000	-76.188 0
	Afval	2.856.737	2.858.430	2.887.430	30.693 0
	Milieubeheer	216.148	25.000	673.500	457.352 0
	Begraafplaatsen en crematoria	421.068	418.000	418.000	-3.068 0
	Totaal baten	5.475.776	4.964.430	5.883.417	407.641 0
Saldo	Volksgezondheid	1.089.898	1.012.132	1.101.097	11.199 16.000
	Riolering	-83.387	-20.029	66.003	149.390 0
	Afval	5.788	125.202	96.780	90.992 0
	Milieubeheer	749.974	893.702	897.202	147.228 0
	Begraafplaatsen en crematoria	-23.601	15.049	12.517	36.118 0
	Totaal saldo	1.738.672	2.026.056	2.173.599	434.927 16.000
Kosten per inwoner		76,87	90,75	97,36	20,49

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

De raming is per saldo bijgesteld met € 148.000,- nadelig, waarvan € 55.000,- kostendekkende tarieven ten laste van reserves.

Volksgezondheid, brede SPUK (€ 152.000,-, zowel inkomst als uitgaaf, per saldo € 0,-), bijdrage GGDrU (€ 52.000,-), huurverhoging consultatiebureau (€ 16.000,-), resttaak kansrijke start (€ 18.000,-), cao ontwikkeling taakveld (€ 3.000,-). **Riolering**, aanpassing lasten volgens het rioolplan (€ 110.000,-), subsidie groene daken, stimuleringsregeling etc. (€ 65.000,-) en hogere baten (€ 89.000,-). **Afval**, Bijstelling dividend (€ 24.000,- nadelig), hogere inkomst afvalstoffenheffing (€ 53.000,-). **Milieubeheer**, middelen uitvoering klimaatakkoord (€ 365.000,- zowel inkomst als uitgaaf, per saldo € 0,-), SPUK Lokale aanpak isolatie (€ 284.000,-, zowel inkomst als uitgaaf, per saldo € 0,-), cao ontwikkeling (€ 9.000,-) en correctie klompenpad (€ 5.000,- naar taakveld 5.7).

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 843.000,- lager dan de raming na wijzigingen en de baten € 408.000,- lager. Per saldo een voordeel van € 435.000,-.

Dit programma wordt op de taakvelden Riolering, Afval en Begraafplaatsen gekenmerkt door activiteiten waarvoor kostendekkende tarieven in rekening worden gebracht. De exploitatiesaldi van deze kostendekkende activiteiten worden in de daarvoor ingestelde egalisereserves gestort als er sprake is van een overschot of onttrokken als er sprake is van een tekort. Een overzicht van de activiteiten is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.

Het verschil tussen de begrote en werkelijke stortingen of onttrekkingen aan deze reserves (totaal € 477.000,-) veroorzaakt een voordelig saldo op dit programma.

- **Volksgezondheid**

Op dit taakveld is een voordelig saldo van € 11.000,- ontstaan, veroorzaakt door lagere salarissen (€ 9.000,-), hogere bijdrage GGDrU (€ 16.000,-), per saldo hogere overige inkomsten (€ 14.000,-, voornamelijk SPUK IZA) en lagere overige kosten (€ 4.000,-).

- **Milieubeheer**

Het voordelige saldo op dit taakveld van € 147.000,- wordt veroorzaakt door lagere kosten hondenpoepbeleid en ongediertebestrijding (€ 15.000,-), lagere kosten milieubeheer (€ 35.000,-), lagere bijdrage RUD (€ 112.000,-) en per saldo overige nadelen (€ 15.000,-).

1.8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

(Commissie Ruimte, portefeuillehouders R.J. Beukers en W. de Jong)

Taakveld Ruimte en leefomgeving

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Omgevingswet**

2023 stond, nadat de wet diverse malen werd uitgesteld, voor een groot deel in het teken van de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging. Er is veel werk verzet om de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024 goed te laten te verlopen. Zo heeft de gemeenteraad de nodige besluiten genomen met betrekking tot de Omgevingswet, waaronder het vaststellen van de Omgevingsvisie Bunschoten 2040 en diverse verordeningen, zoals de erfgoedverordening en de legesverordening. In 2023 is de overstap gemaakt naar het nieuwe ICT VTH-systeem. Op deze manier is een jaar gewerkt met het nieuwe programma ruim voordat de Omgevingswet daadwerkelijk in werking treedt. Ook is een handreiking opgesteld voor het wijzigen van het omgevingsplan voor nieuwe initiatieven.

- **Snippergroen**

In 2023 zijn snippergroenaanvragen beoordeeld volgens het geldende snippergroenbeleid.

Taakveld Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Ontwikkeling Rengerswetering**

In 2023 is ondanks de ontwikkelingen in de bouwwereld doorgewerkt om de woonwijk Rengerswetering te realiseren. Onderstaand worden per plandeel de bereikte resultaten toegelicht.

Noordelijke Kampen (eiland drie)

Er is een tweetal bruggen aangelegd tussen het derde en het vierde wooneiland. De derde brug is geproduceerd. De plaatsing van deze brug heeft nog niet plaatsgevonden, omdat de realisatie samenhangt met een stuwconstructie en inlaatverbinding ter plaatste van deze brug. Hiervoor is in 2023 een en ander in nauw overleg met het waterschap verder uitgewerkt, zodat deze voorzieningen in 2024 gerealiseerd kunnen worden.

Zuiderland (eiland vier)

Afgelopen jaar is er hard doorgebouwd op dit centrale parkeiland van Rengerswetering. Veel kopers die in afwachting waren van hun nieuwe woning, kregen de sleutel van hun eengezinswoning of appartement. Met name de starters kwamen aan bod bij de oplevering van de 16 startersappartementen en de 14 rug-aan-rugwoningen. Ook zijn er 27 eengezinswoningen opgeleverd. Een bijzonder moment was de opening van de nieuwe supermarkt. In het najaar zijn ook 54 sociale huurappartementen boven de supermarkt opgeleverd met daarin de 22 woonzorgappartementen. Alle woningen zijn toegewezen aan mensen uit Bunschoten. In totaal zijn er 111 woningen in Rengerswetering opgeleverd, verreweg het hoogste aantal dat in jaren is gezien.

In 2023 is er ook gebouwd aan de 22 appartementen en het IKC waarvan het hoogste punt inmiddels is bereikt.

Rondom de opgeleverde bebouwing is ook zoveel mogelijk de openbare ruimte aangelegd en of zijn er tijdelijke voorzieningen getroffen om opgeleverde woningen te kunnen bereiken tijdens de bouw van de andere woningen. Daarnaast is een deel van het park aangeplant en ingericht. Zodoende heeft het eiland steeds meer vorm gekregen.

De Zuidelijke Hoven (eiland 5)

Gezien de voortgang van eiland vier is in 2023 doorgewerkt aan de voorbereiding van het volgende wooneiland (nummer vijf). In nauw overleg met de betrokken ontwikkelaars is er een stedenbouwkundig- en beeldambitieplan opgesteld dat inspeelt op de woningmarkt. Naast een plan is er ook een grondexploitatie opgesteld op basis waarvan de gemeenteraad heeft besloten om het krediet ter beschikking te stellen dat nodig is voor de realisatie van dit eiland. Ook zijn de contracten getekend en zijn de projectontwikkelaars gestart met de ontwikkeling van de eerste 157 woningen die op dit eiland zijn geprojecteerd. Tegelijkertijd is gewerkt aan de voorbereiding voor het bouwrijp maken en is de aanbestedingsprocedure doorlopen. Zodoende zijn er grote stappen gemaakt in de voorbereidingen en is de verwachting dat de verkoop van de eerste woningen in het eerste kwartaal van 2024 kan starten.

▪ **Herontwikkeling Oostsingel**

In 2023 is de gerechtelijke procedure vervolgd die het gevolg was van de bezwaren tegen de vergunning die was verleend voor de bouw van 54 woningen op het voormalige terrein van Amerongen Sierbestrating aan de Oostsingel. Ondanks de zorgvuldige voorbereiding en zeer grote hoeveelheid aan milieukundige onderzoeken die door deskundigen waren opgesteld, heeft de bestuursrechter geoordeeld dat de onderbouwing nog niet voldoende was om aan te tonen dat er sprake was van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Met de initiatiefnemers is afgesproken dat zij, in overleg met de belanghebbende bezwaarmaker, opnieuw onderzoek gaan doen. De bestuursrechter heeft namelijk ook bepaald dat deze bezwaarmaker daar medewerking aan moet verlenen.

▪ **Logiesgebouwen arbeidsmigranten**

Er wordt al geruime tijd gewerkt aan de voorbereidingen van het logiesgebouw voor arbeidsmigranten ter plaatse van de Celsiusweg 7-9. De vergunning hiervoor was al onherroepelijk geworden. In 2023 is er een wijzigingsplan ingediend dat voorziet in hetzelfde aantal eenheden, maar hierbinnen zijn nu ook meer (eigen) keuken- en sanitaire voorzieningen ondergebracht. Ook dit plan is vergund waarna we in afwachting zijn van de start bouw.

Ondertussen is na positieve besluitvorming door de gemeenteraad ook een vergunning verleend voor de verbouw van het kantorencomplex aan de Amersfoortseweg 13 naar een logiesgebouw. Deze verbouwing is gestart.

▪ **De Kronkels-Zuid**

In november 2022 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan en exploitatieplan vastgesteld. In 2023 zijn er diverse beroepen ingediend. Daarop is als gemeente een verweerschrift ingediend. Wanneer de zaak behandeld wordt is op dit moment nog onbekend. In december 2023 is een ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd om enkele zaken uit het bestemmingsplan te verduidelijken. Dit heeft voornamelijk te maken met het hanteren van enkele definities en het beeldkwaliteitsplan. De gesprekken met de grondeigenaren om te komen tot verwerving dan wel zelfrealisatie zijn ook in 2023 verder actief opgepakt.

▪ **Tiny Houses**

Samen met woningstichting G&O is verder gewerkt aan de plannen voor de realisatie van een aantal Tiny Houses in combinatie met grondgebonden woningen. Op de beoogde locatie achter de woningen aan de Frits de Zwerver zijn de plannen verder uitgewerkt en hebben voorbereidende onderzoeken plaatsgevonden. De woningstichting heeft na een aanbesteding een tweetal bouwers geselecteerd om het project daadwerkelijk te gaan realiseren. In 2023 is een omgevingsvergunning verleend voor de realisatie van de Tiny Houses. Daartegen is door omwonenden bezwaar gemaakt, waarop besloten is de vergunning in te trekken. Daarop is in de tweede helft van 2023 gewerkt aan het opstellen van een ruimtelijke onderbouwing, waarbij ook op de bezwaargronden wordt ingegaan. Eind 2023 is opnieuw een aanvraag omgevingsvergunning voor de Tiny Houses en de 15 grondgebonden woningen ingediend.

▪ **Kerkstraat 7 (d' Ouwe Sjoel)**

Voor dit gemeentelijk monument is een bouwhistorisch onderzoek afgerond in januari 2023. Daarna heeft de architect de bevindingen verwerkt in een ontwerp dat is afgestemd met de Monumentencommissie. In april is dit ontwerp toegelicht aan de buurt en overige geïnteresseerden. Op 5 juli 2023 is de Omgevingsvergunning verleend. In augustus 2023 is begonnen met de sloop van diverse onderdelen van het gebouw en in oktober is gestart met de daadwerkelijke renovatie. De renovatietermijn is verlengd tot 31 december 2024. Voor deze datum moet de renovatie zijn afgerond.

- **Ontwikkeling gebouwen Rabobank / Lidl**

De vastgoedeigenaren van deze gebouwen willen de huidige supermarkt vergroten met daarboven in twee lagen appartementen en een stallingsgarage onder de begane grond. Er is onderzocht of tegelijk meer parkeervoorzieningen ondergronds kunnen worden gemaakt op het Visrokersplein. De raad heeft besloten hiervoor geen voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen. De eigenaren zijn verdergegaan met de uitwerking van hun oorspronkelijke plannen. De vastgoedeigenaren hebben in december 2023 een samenwerkingsovereenkomst getekend. Direct daarna is een aanvraag ingediend voor een Omgevingsvergunning. Naast de uitbreiding van de Lidl is het de bedoeling dat er 31 (koop)appartementen gerealiseerd worden.

- **Uitbreiding Eemdijk-Oost**

Begin 2023 is er met de ontwikkelaar overeengekomen dat het aantal woningen wordt verhoogd van 64 naar 72. Deze verhoging van het aantal woningen wordt opgelost binnen de bouwvlakken, zoals ze in het voorontwerpbestemmingsplan zijn opgenomen. Het bestemmingsplan is op 2 november 2023 door de gemeenteraad vastgesteld en heeft vanaf 21 december 2023 ter inzage gelegen. Op het moment van schrijven is onduidelijk of dit heeft geleid tot beroepschriften.

- **Abel Tasmastraat 6 woningen**

De initiatiefnemer heeft de woningen in de verkoop gedaan. Tot op heden zijn de woningen nog niet (voldoende) verkocht, waardoor er nog geen start is gemaakt met de bouw.

- **Uitbreiding AH Anton van der Horstlaan**

In 2023 is de vergunning voor de uitbreiding van de Albert Heijn verleend. In november/december 2023 is gestart met de ontmanteling en sloop van het tankstation.

- **Verbouw Van Amerongenschool**

De Omgevingsvergunning is op 5 oktober 2023 verleend. Deze is inmiddels onherroepelijk geworden. Door de veranderde marktomstandigheden staat de haalbaarheid onder druk. Om het project te versnellen is een subsidie aangevraagd en verleend door het rijk (Startbouwimpuls). In overleg met de ontwikkelaar wordt dit ingezet. Daarbij is het de bedoeling dat in 2024 gestart wordt met de verbouwing waardoor er 17 appartementen gerealiseerd worden.

- **Herontwikkeling school Vivaldiweg**

De gemeenteraad heeft eind juni 2023 een motie aangenomen m.b.t. maximalisatie van de financiële opbrengsten met de juiste balans en snelheid waarbij ingezet moet worden op de realisatie van woningbouw. In de zomer van 2023 is er een massastudie uitgevoerd door een stedenbouwkundig bureau om te beoordelen wat maximaal realiseerbaar is op deze locatie. De planontwikkeling zal een verder vervolg krijgen in 2024.

- **Bouwininitiatief Ongerweges aan de Kuiperstraat**

Het initiatief van Stichting Woonvormen Ongerweges is een sociaal maatschappelijk initiatief. De combinaties tussen wonen en zorg wordt een steeds belangrijker thema en zal ook in de gemeentelijke woonvisie een prominente plek gaan krijgen. Ongerweges heeft op de locatie van de Woelige Hoek een kans gekregen om hun toekomstplannen op deze locatie te laten landen. Ongerweges heeft een bewonersbijeenkomst georganiseerd. Tijdens de bijeenkomst zijn door veel mensen hun zorgen geuit. Ongerweges heeft na deze bewonersbijeenkomst ook diverse bewoners individueel gesproken over hun zorgen. Zij nemen de zorgen serieus en bezien in hoeverre zij tegemoet kunnen komen aan de bezwaren die zijn geuit. De uitkomst hiervan zullen zij in 2024 opnieuw presenteren aan de gemeente en de omgeving.

- **Hotel Spakenburg**

In 2022 heeft de raad ingestemd met een herziening van het bestemmingsplan Randmeer-Westdijk om een hotellocatie mogelijk te maken bij recreatiepark 't Kleine Zeetje. Eind 2023 is overeenstemming bereikt met de Welstandscommissie over een meer traditioneel ontwerp, passend in het gebied. Ook is overeenstemming over de benodigde parkeerplaatsen en inrichting van het openbaar gebied waarbij de pier vrij toegankelijk blijft. De ontwikkelaar heeft een aanvraag voor een Omgevingsvergunning ingediend.

Taakveld Wonen en bouwen

Wat hebben we bereikt / gedaan?

▪ **Bouwresultaten**

De voorraad woningen is aan het eind van het jaar toegenomen met 119 woningen, waarmee de eindstand uitkomt op 8.944 woningen (stand 1-1-2024). Er zijn 119 nieuwbouwwoningen opgeleverd, één niet-woning is getransformeerd tot een woning, er zijn twee woningen afgesplitst en er zijn drie woningen onttrokken (gesloopt, samenvoeging of overige onttrekking). Het nettoresultaat voor 2023 is daarmee 119.

De 119 gerealiseerde nieuwbouw en transformatie in 2023 manifesteert zich voornamelijk in de nieuwbouwwijk Rengerswetering (111). Overig resultaat verspreid over de gemeente.

Er zijn dit jaar 54 sociale huurwoningen opgeleverd (waarvan 22 sociale huur zorgwoningen voor 's Heerenloo), geen midden-huurwoningen en zes dure huurwoningen. Daarnaast zijn er 33 koopwoningen in de betaalbare/middeldure sector tot € 355.000,- opgeleverd, 20 dure koopwoningen boven € 355.000,- tot € 450.000,- en negen dure koopwoningen boven € 450.000,-. Gesloopt zijn drie koopwoningen in de dure koopsector boven € 450.000,-. Het nettoresultaat betreft 72 appartementen en 47 grondgebonden woningen.

▪ **Woonvisie 2020 - 2025**

Het jaar 2023 is het vierde jaar van de woondeal, waarbij in vijf jaar tijd 645 nieuwbouwwoningen moeten worden gerealiseerd. Dat is 129 woningen per jaar. Deze woningen zijn als volgt verdeeld: 150 sociale huur (50 grondgebonden en 100 appartementen), 50 middenhuur appartementen, 445 koop (335 grondgebonden en 110 appartementen).

Het streven daarbij is om 50% nieuwbouw te bouwen in sociale huur, middenhuur en koopwoningen t/m de jaarlijks vastgestelde betaalbaarheidsgrens. Voor het jaar 2023 is dat € 355.000,-. Dit sluit aan op de uitgangspunten van de Provinciale Omgevingsvisie en biedt veel kansen voor starters.

Daarnaast is het in verband met de vergrijzing belangrijk om voldoende nul-treden appartementen en nul-treden grondgebonden woningen te bouwen voor senioren om de doorstroming te bevorderen. Uiteraard moet er ook voldoende gebouwd worden voor gezinnen en andere doelgroepen.

▪ **Woondeal**

De gemiddeld jaarlijkse ambitie uit de woonvisie 2020-2025 met 129 nieuwbouwwoningen per jaar, is met de afgesproken ambitie uit de regionale woondeal regio Amersfoort vanaf het jaar 2021 verhoogd tot 155 nieuwbouwwoningen per jaar (versnelling van 20%).

Nieuwbouw en transformatie 2023	Aantal totaal	Starter of doorstromer			Leeftijdscategorie			
		Starters	Door-Stromers	Onbekend en overig	< 28 jaar	28 – 55 jaar	> 55 jaar	Onbekend
Huur								
Sociale huur	32	7	25	0	12	10	10	0
Zorgappartementen sociale huur	20	0	19	1	0	14	5	1
Ontmoetingsplek sociale huur	2	0	0	2	0	0	0	2
Midden huur	0	0	0	0	0	0	0	0
Dure huur	6	3	2	1	2	3	0	1
Totaal	60	10	46	4	14	27	15	4
Koop								
Goedkoop t/m € 250.000,-	0	0	0	0	0	0	0	0
Betaalbaar t/m € 355.000	33	29	4	0	18	14	1	0
Dure koop t/m € 450.000	20	17	3	0	7	13	0	0
Dure koop boven € 450.000	9	1	7	1	0	9	0	0
Sloop	-3	0	0	-3	0	0	0	-3
Totaal	59	47	14	-2	25	36	1	-3
Totaal	119	57	60	2	39	63	16	1

Toelichting jaarresultaat 2023:

- Sociale huur is tot en met € 808,06 per maand.
- Midden huur is van € 808,07 tot en met € 1.000,- per maand.
- Dure huur is boven € 1.000,- per maand.
- Leeftijdscategorie wordt bepaald aan de hand van de oudste bewoner bij koop of huur.
- Leeftijdscategorie onbekend is onder andere nog geen bewoning/anders.

Totaal aantal woningen sociale- en midden huur en betaalbare koop is 73% van de 119 nieuwbouwwoningen. Over de jaren 2020 tot en met 2023 gemiddeld 48%. Uitgangspunt woonvisie en POVI is 50%. In de woonvisie is opgenomen over een periode van vijf jaar, 275 appartementen en 370 grondgebonden woningen. De verwachting is dat in 2024 de resterende aantallen niet geheel worden gerealiseerd. Dit wordt strak gemonitord en twee keer per jaar bijgesteld aan de hand van de Provinciale planmonitor wonen.

▪ Resultaat in relatie tot de woonvisie

Er is in 2023 nog steeds een “tegenwind” scenario in een complexe woningmarkt. Daarbij zorgen een aantal factoren ervoor dat het aantal opgeleverde woningen nieuwbouw niet optimaal aansluit uit de ambitie uit de woondeal en/of het coalitieakkoord. Dit ondanks dat er pogingen zijn ondernomen door het college en de organisatie om te versnellen.

De grootste uitdagingen daarbij voor de gemeente zijn:

- De hogere betaalbaarheidsambitie vanaf het jaar 2025 (eis 2/3 betaalbaar en minimaal 30% sociale huur). Nu al op voorbereiden qua programmering nieuwe nieuwbouwplannen.
- Daarnaast het vinden van voldoende grondlocaties om sociaal maatschappelijk te kunnen programmeren. Het jaar 2023 lijkt in dat opzicht overigens juist een zeer goed resultaat te geven voor deze programmering. Echter wat daarbij niet in beeld komt is dat een aantal andere nieuwbouwplannen zijn vertraagd vanwege lopende bezwaar- en beroepsprocedures, waardoor dit in feite een ander jaarresultaat oplevert dan in eerste instantie was voorzien.
- Andere knelpunten zijn landelijk: netcongestie, hoge inflatie en daarmee bouw- en personeelskosten bouwers, hoge hypotheekrente en de vele (aangekondigde) veranderende wetgeving op het vlak van wonen zorgt ervoor dat ontwikkelaars terughoudend reageren voor nieuwe bouwplannen (met name in de particuliere huursector). Voor middenhuur en/of sociale huur specifiek voor de middeninkomens hebben we dan ook hard de corporaties nodig.

Gelet op het “tegenwind” scenario wordt het aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen in 2023 met 119 als een redelijk goed resultaat gezien. Qua sociaal maatschappelijk programmering is het zelfs een zeer positief jaar, met veel oplevering van betaalbare koop en sociale huur. Opvallend is daarbij wel dat de meeste nieuwbouw in 2023 heeft plaatsgevonden in Rengerswetering en dat er slechts minimaal in andere wijken nieuwbouw is opgeleverd. Met dit jaarresultaat liggen we wel weer goed op koers op de betaalbaarheidsuitdaging van 50% uit de woondeal te realiseren (48%) voor de periode 2020-2024, echter de versnellingsuitdaging van 20% (b)lijkt niet te lukken. Het achterblijven van die versnelling uit de woondeal blijkt overigens een landelijk probleem te zijn en hiervoor is nog geen oplossing.

▪ Cumulatief resultaat

	2020	2021	2022	2023	2024
Streven woonvisie 2020 – 2025	129	258	387	516	645
Inclusief ambitie versnelling 20% woondeal		284	439	594	749
Werkelijk behaald resultaat	111	274	391	510	

▪ Prestatieafspraken 2022 – 2025

In 2023 is er vooral ambtelijk (twee keer) en bestuurlijk (één keer) overleg gepleegd om de voortgang van nieuwbouw en andere prestatieafspraken te bewaken. Daarnaast, heeft als uitvloeisel hiervan, twee keer een extra afstemmingsoverleg plaatsgevonden tussen de gemeente en woningcorporatie G&O voor een betere procesafstemming inzake:

- Taakstelling statushouders vluchtelingenwerk
- Preventie en schuldhulpverlening voor inwoners met huurschulden

- Het opstarten van een casusoverleg en het regelen van een beleidsregel Wet aanpak woonoverlast Bunschoten, en het regelen van een convenant huisvesting maatschappelijke doelgroepen.

Een aantal van deze zaken lopen nog door in 2024 en worden in beginsel structureel ingeregeld.

▪ **Algemeen beeld woningzoekenden voor een sociale huurwoning**

In het jaar 2023 zijn er 115 sociale huurwoningen (opnieuw) beschikbaar gekomen voor woningzoekenden. Het gaat hier om 54 nieuwbouwwoningen (vierde eiland Rengerswetering) en 61 bestaande woningen, die beschikbaar komen door het vertrek van een vorige huurder, waardoor die woningen konden worden toegewezen aan een nieuwe huurder.

De 115 woningen zijn als volgt toegekend aan verschillende doelgroepen:

- 13 woningen voor statushouders met een verblijfsvergunning
- 18 woningen voor urgente inwoners uit Bunschoten die vanuit een overmacht situatie met spoed een sociale huurwoning nodig hebben
- 23 seniorenwoningen naar 65-plussers, meestal met een zorgindicatie
- vier jongerenwoningen naar 28-minners (drie keer) en 23-minners (één keer);
- 57 woningen voor reguliere woningzoekenden.

Een nadere duiding hoe alle sociale huurwoningen zijn verdeeld, wordt aan de hand van de jaarrapportage van Woningnet Eemvallei 2023 te zijner tijd aan de raad gerapporteerd.

▪ **Resultaat Woonruimtecommissie – urgente woningzoekenden**

Er zijn 30 mensen op het spreekuur van de Woonruimtecommissie geweest, waarbij aan 17 mensen daadwerkelijk urgentie is verleend. Daarnaast zijn er ook twee medische urgenties toegekend. De situaties variëren van één tot wel vier personen.

Er wordt in het voortraject al een 'strengere' selectie gemaakt. Mensen die zeker niet in aanmerking komen voor urgentie worden niet uitgenodigd voor het spreekuur. Dat wordt duidelijk aan hen uitgelegd. In vergelijking met 2022 zijn er zeven mensen méér op het spreekuur geweest en aan drie mensen méér urgentie verleend. Aan ruim 50% van de mensen die op het spreekuur komen wordt urgentie verleend. Dit betekent ook dat bijna de helft wordt afgewezen. Hieruit kan de conclusie worden getrokken dat in het voortraject ook weer niet te streng wordt beoordeeld. Dit zou ook niet goed zijn, want op deze manier wordt gewaarborgd dat mensen die recht hebben op urgentie, deze ook daadwerkelijk krijgen.

Er zijn aan 18 mensen die urgentie hadden, woningen toegewezen in 2023. De gemiddelde wachttijd is ruim 10 maanden. Dat laatste is op hetzelfde niveau als in 2022.

In vergelijking met 2022 is 2023 een beter jaar geweest voor het toewijzen van woningen. In 2023 is aan 18 urgenten een woning toegewezen, in 2022 waren dat er slechts 9. De nieuwe sociale huurappartementen boven de supermarkt in Rengerswetering hebben voor deze stijging gezorgd. De doorstroming is daardoor - tijdelijk - wat beter op gang gekomen. De toewijzing van de nieuwe sociale huurappartementen vond in eerste instantie plaats aan doorstromers, dus aan mensen die al in een sociale woning zaten, waardoor de doorstroming op gang kwam. De daardoor vrijgekomen woningen zijn voor een deel toegewezen aan urgenten.

Eindstand per 31-12-2023 was dat er 19 urgente situaties op de lijst staan. Vorig jaar was dat nog 17 en de jaren daarvoor 15 en 13. We zien daarmee dat het steeds lastiger wordt om deze doelgroep voldoende en tijdig te voorzien van passende sociale huurwoningen, ondanks extra inspanningen.

▪ **Huisvesten asielzoekers**

Het jaar 2023 kenmerkte zich landelijk als een crisisjaar voor het vinden van voldoende huisvestingsmogelijkheden voor asielzoekers in asielzoekerscentra van het COA. Het betreft hier de fase voorafgaand aan het verzoek om status als erkend asielzoeker. Zowel bij het huisvesten van asielzoekers en statushouders (asielzoekers met een verblijfsstatus) veroorzaakte dit extra druk. De problematiek werd daarbij op een gegeven moment opgewaardeerd tot een veiligheidsvraagstuk, waardoor het nog meer een spoedkarakter kreeg om op te lossen.

Na veel discussie in het jaar 2023 is door de Tweede kamer besloten om de spreidingswet in te voeren, waardoor iedere gemeente er een lokale taak bij krijgt om een aantal asielzoekers op te

vangen. Dit wetsvoorstel is door de Eerste kamer geratificeerd per 1-2-2024. De provincie Utrecht en de gemeenten bereiden momenteel een bod voor om aan deze nieuwe taakstelling te kunnen voldoen. Dit traject zal in de loop van 2024 vorm krijgen met een bod aan het Rijk namens provincie en gemeenten in Utrecht. Het tijdsplan hiervoor is: 1 november 2024 bod + eind van het jaar 2024 keuze door het Rijk (i.o.m. COA) + concrete uitwerking keuzes 1e helft 2025.

▪ **Huisvesten statushouders**

In 2023 was de taakstelling voor het huisvesten van statushouders fors hoger dan voorgaande jaren. Er zijn dit jaar 41 statushouders (vluchtelingen met een verblijfsstatus) gehuisvest, verdeeld over dertien sociale huurwoningen. Daarnaast zijn er negen statushouders die al gekoppeld zijn aan een sociale huurwoning met een verwachte opleveringsdatum begin van het jaar 2024 onder druk van het Rijk en middels de HAR-regeling tijdelijk gehuisvest in een hotel in de regio Amersfoort. Er is daarmee niet geheel voldaan aan de taakstelling van dit jaar, waardoor eind 2023 een achterstand resteert van zestien nog te huisvesten personen.

Dit resultaat (een achterstand van 16 personen) geeft overigens een vertekend beeld want, de personen die voorlopig zijn ondergebracht in een hotel moeten in januari/februari 2024 nog definitief worden gehuisvest in een sociale huurwoning in de gemeente. Wel is door deze maatregel versneld gestart met het integratietraject voor deze personen in de gemeenschap. Ook worden vier minderjarige asielzoekers in diezelfde periode gehuisvest in een sociale huurwoning met 24-uurs begeleiding vanwege hun minderjarige status. Naar het huisvesten van een aantal alleenreizenden loopt nog een onderzoek of deze tijdelijk kunnen worden ondergebracht in een doorstroomlocatie voor een jaar (of langer) in afwachting van nareizigers, waarna deze definitief kunnen worden gehuisvest in een sociale huurwoning.

De provincie Utrecht houdt daarmee haar toezichtniveau op deze wettelijke gemeentelijke taak op niveau 2, waarbij er enige malen per jaar een ambtelijk overleg plaatsvindt om de voortgang van huisvesting van deze doelgroep te bespreken. Gewaarschuwd wordt echter wel voor opschaling naar een bestuurlijk toezichtstatus door de provincie medio 2024, met versnelde escalatie naar een hoger toezichtniveau als er geen substantiële versnelling in het huisvesten van deze doelgroep wordt gerealiseerd het komende jaar. Die inhaalslag realiseren en ook de taakstelling in 2024 (25 personen in de 1e helft van 2024; 2e helft 2024 wellicht een vergelijkbaar aantal), stelt de gemeente het komende jaar weer voor een flinke uitdaging en zonder nieuwbouw sociale huur met doorstroomwoningen is de kans dat we dit volledig kunnen realiseren weinig kansrijk. Een en ander kan ook nadelig uitpakken voor andere doelgroepen die op zoek zijn naar een passende sociale huurwoning. We hebben het dan over urgente woningzoekenden en ook onze jeugd.

▪ **Huisvesten Oekraïense vluchtelingen**

In de gemeente Bunschoten worden voor het huisvesten van Oekraïense vluchtelingen twee gemeentelijke opvanglocaties ingezet (één woning en één school met woonunits op schoolterrein) en 8 particuliere opvanglocaties in Bunschoten. De opvang in Eemdijk is eind 2023 gestopt.

▪ **Huisvesten arbeidsmigranten**

In 2021 is er een omgevingsvergunning verleend voor het oprichten van een logiesgebouw aan de Celsiusweg 7-9 waarin 74 (en op piekmomenten 96) arbeidsmigranten gehuisvest kunnen worden. In 2023 is er een gewijzigde omgevingsvergunning verleend waarbij de indeling van het pand geoptimaliseerd is. Gelet op de complexiteit van het bouwplan en het feit dat projecten stagneren door een tekort aan arbeid en materiaal, zal het logiesgebouw niet op korte termijn beschikbaar zijn. Er blijft overigens veel onzekerheid of initiatiefnemers daadwerkelijk tot realisatie van het pand over zullen gaan.

Het pand "Coolstay", Amersfoortseweg 16, is vanaf maart 2018, door middel van een tijdelijke omgevingsvergunning, in gebruik genomen. Het is inmiddels gebleken dat daar op een relatief comfortabele veilige manier gewoond kan worden. Er is 24/7 toezicht aanwezig en tot op heden zijn er vanuit de omgeving geen meldingen van overlast bekend. Initiatiefnemer heeft in 2022 een verzoek ingediend om ook het naastgelegen pand aan de Amersfoortseweg 14 te transformeren naar een logiesgebouw voor arbeidsmigranten. In 2023 is een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor het verbouwen van het pand ten behoeve van een logiesgebouw voor het huisvesten van 66 arbeidsmigranten. Het is de verwachting dat het pand in februari 2024 in gebruik zal worden genomen.

Verbonden partijen Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

MooiSticht programma

MooiSticht heeft door de specifieke gemeentelijke taak als verlengd lokaal bestuur één herkenbaar programma Welstands- en monumentenadvisering. De doelstelling van de stichting is de zorg voor de instandhouding en bevordering van het bouwkundig schoon, de welstandszorg, het landschaps- en stedenschoon, waaronder de monumentenzorg en erfgoed en ook de zorg voor de ruimtelijke kwaliteit in zijn algemeenheid in de deelnemende gemeenten. Uitgangspunt is steeds het optimaal bedienen van de besturen van de aangesloten gemeenten.

Indicatoren Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2023	Nederland 2023
Gemiddelde WOZ-waarde	1.000 euro	CBS	420	368
Nieuwgebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	8,6 (2022)	9,3 (2022)
Demografische druk	%	CBS	72,7	70,3
Woonlasten eenpersoonshuishouden	Euro	COELO	806	860
Woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	COELO	835	942

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL

(Bedragen x € 1,-)

		Realisatie 2023	Raming 2023	Raming na wijz. 2023	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Ruimte en leefomgeving	352.978	348.172	607.672	254.694	0
	Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	1.881.565	1.531.810	2.249.516	367.951	-957.000
	Wonen en bouwen	984.791	1.056.948	1.061.648	76.857	0
	Totaal lasten	3.219.334	2.936.930	3.918.836	699.502	-957.000
Baten	Ruimte en leefomgeving	66.715	2.357.697	30.197	-36.518	29.000
	Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	2.838.686	1.531.810	2.249.516	-589.170	0
	Wonen en bouwen	773.076	645.055	645.055	-128.021	0
	Totaal baten	3.678.476	4.534.562	2.924.768	-753.708	29.000
Saldo	Ruimte en leefomgeving	286.263	-2.009.525	577.475	291.212	-29.000
	Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	-957.121	0	0	957.121	-957.000
	Wonen en bouwen	211.716	411.893	416.593	204.878	0
	Totaal saldo	-459.142	-1.597.632	994.068	1.453.210	-986.000
Kosten per inwoner		-20,30	-71,56	44,53	64,83	

Toelichting saldo raming en raming na wijzigingen

De raming is per saldo bijgesteld met € 2.592.000,- nadelig.

Ruimte en leefomgeving, cao ontwikkeling (€ 10.000,-), loonkostenverdeling (€ 100.000,-), doorschuif opbrengst vrijgekomen schoollocaties (€ 2.328.000,-), middelen omgevingswet (€ 150.000,-). Totaal € 2.587.000,- nadelig.

Toelichting realisatie en raming na wijzigingen

Op dit programma zijn de lasten € 700.000,- lager dan de raming na wijzigingen en de baten € 754.000,- hoger. Per saldo een voordeel van € 1.453.000,-.

▪ Ruimte en leefomgeving

Het voordelig saldo op dit taakveld van € 291.000,- wordt veroorzaakt door lagere toegerekende salarislasteren en inhuur (€ 122.000,- voordeel), lagere kosten omgevingswet (€ 131.000,-, claim op het rekeningresultaat), hogere inkomst verkoop overige gronden (€ 29.000,-), lagere kosten structuur en bestemmingsplannen (€ 16.000,-, claim op het rekeningresultaat) en per saldo hogere overige kosten en hogere inkomsten (€ 7.000,- nadeel).

▪ Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

De grondexploitatie (exclusief bedrijventerreinen, deze zijn opgenomen onder het programma Economie) sluit met een voordeel van € 957.000,- ten opzichte van de raming na wijzigingen. Dit wordt veroorzaakt door een toevoeging aan de voorziening verlieslatende complexen (€ 46.000,-, Zuidelijke Hoven) en door winstnemingen van in totaal € 1.003.000,- (€ 412.000,- Noordelijke Kampen en € 591.000,- Zuiderland).

- **Wonen en bouwen**

Het voordelige saldo op dit taakveld van € 205.000,- wordt veroorzaakt door lagere toegerekende salarislasten en inhuur (€ 41.000,- voordeel), lagere kapitaallasten (€ 28.000,-), lagere kosten welstandsadviezen (€ 10.000,-), hogere inkomsten leges omgevingsvergunningen (€ 130.000,-) en per saldo hogere overige kosten (€ 4.000,-).

1.9 Recapitulatie totalen programma's

Onderstaand is een recapitulatie van de totalen per programma opgenomen.

	(Bedragen x € 1,-)		Realisatie 2023		Raming 2023		Raming na wijz. 2023		Afwijking		Incidenteel
	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	
Bestuur en ondersteuning	18.933.251	53.097.190	-34.163.939	-27.976.302	-34.509.059	-345.120	6.066.000				
Veiligheid	1.965.249	9.400	1.955.849	1.966.307	2.060.807	104.958	0				
Verkeer, vervoer en waterstaat	3.641.872	645.152	2.996.720	3.171.599	3.183.024	186.304	44.000				
Economie	424.692	137.609	287.083	366.887	377.455	90.372	0				
Onderwijs	2.893.231	794.237	2.098.994	2.199.486	2.186.247	87.253	0				
Sport, cultuur en recreatie	5.704.472	926.313	4.778.160	4.836.137	4.857.638	79.478	0				
Sociaal domein	24.740.638	6.080.157	18.660.481	15.002.760	18.676.221	15.740	-707.000				
Volksgezondheid en milieu	7.214.449	5.475.776	1.738.672	2.026.056	2.173.599	434.927	16.000				
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	3.219.334	3.678.476	-459.142	-1.597.632	994.068	1.453.210	-986.000				
Subtotaal programma's	68.737.189	70.844.311	-2.107.122	-4.702	0	2.107.122	4.433.000				

DEEL 1: Jaarverslag

2. PARAGRAFEN

2.1 Lokale heffingen

(Commissie Bestuur en Financiën)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf lokale heffingen is opgenomen in artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf betreffende de lokale heffingen bevat tenminste de geraamde inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen, een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, een aanduiding van de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Inleiding

De belastingparagraaf behorende bij de begroting 2023 is op basis van deze uitgangspunten opgesteld. Bij de jaarrekening 2023 vindt aansluiting plaats bij deze opzet. De geraamde inkomsten worden daarbij aangevuld met tussentijdse aanpassingen en de definitief gerealiseerde inkomsten. Ook wordt in deze belastingparagraaf tot uitdrukking gebracht of het beoogde beleid is gerealiseerd. Hierdoor kan de raad van de gemeente Bunschoten de in de begroting verwoorde uitgangspunten beter toetsen aan de behaalde resultaten.

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Locosensus Tricijn

Het GBLT voert voor de gemeente de meeste belastingtaken uit. Hierna wordt nader geduid welke taken het GBLT uitvoert en welke taken nog bij de gemeente liggen.

De geraamde en gerealiseerde inkomsten

Belastingen en rechten	Primitieve begroting 2023	Jaarrekening 2023
<i>Belastingen:</i>		
Onroerendezaakbelastingen (<u>GBLT</u>)	€ 4.816.000,-	€ 4.781.500,-
Roerende ruimte belastingen (gem.)	€ 5.000,-	€ 5.000,-
Forensenbelasting (<u>GBLT</u>)	€ 7.000,-	€ 6.000,-
Precariobelasting (<u>GBLT</u>)	€ 67.000,-	€ 73.000,-
Totaal belastingen	€ 4.895.000,-	€ 4.865.500,-
<i>Rechten:</i>		
Afvalstoffenheffing (<u>GBLT</u>)	€ 2.452.000,-	€ 2.523.500,-
Rioolheffing (<u>GBLT</u>)	€ 1.663.000,-	€ 1.768.000,-
Begrafenisrechten (gem.)	€ 418.000,-	€ 421.000,-
Marktgelden (<u>GBLT</u> + gem.)	€ 60.000,-	€ 58.000,-
Ov. Ink. Markt - water/stroomverbruik (gem.)	€ 16.000,-	€ 16.000,-
Afdracht promotiegelden markt (gem.)	€ - 8.500,-	€ - 7.000,-
Havengelden (<u>GBLT</u>)	€ 107.000,-	€ 106.000,-
Secretarieleges en leges burgerzaken (gem.)	€ 282.000,-	€ 309.000,-
Afdracht Rijksleges (gem.)	€ - 95.000,-	€ - 105.500,-
Leges omgevingsvergunning (gem.)	€ 616.000,-	€ 746.000,-
BIZ bijdrage Haarbrug-Noord (<u>GBLT</u>)	€ 22.000,-	€ 22.000,-
Afdracht BIZ bijdrage Haarbrug-Noord (gem.)	€ - 21.000,-	€ - 19.500,-
Totaal rechten	€ 5.511.500,-	€ 5.837.500,-
Totaal belastingen en rechten	€ 10.406.500,-	€ 10.703.000,-

Analyse belastingen 2023

- De totaal behaalde opbrengst OZB komt iets lager uit ten opzichte van het begrote bedrag. Een tegenvallend resultaat van - € 34.500,-. Dit heeft vooral te maken met de grote hoeveelheid WOZ-bezwaren die in 2023 zijn ingediend, waarvan ongeveer 1/3 is gehonoreerd.
- De opbrengst precariobelastingen sluit af met een bedrag van € 7.000,- aan meeropbrengsten. Daarvan komt ongeveer € 2.500,- voort uit het voorgaande jaren. De werkelijke opbrengst 2023 ligt daarna nog steeds op een plus van € 4.500,-.
- De overige belastingen geven geen aanleiding tot het maken van een nadere analyse.

Analyse rechten 2023

- De opbrengst afvalstoffenheffing ligt € 71.500,- hoger dan begroot. Op begrotingsbasis is iets te voorzichtig begroot. De areaaltoename van woningen ligt hoger en er is ook minder leegstand dan voorzien. Ook is er minder kwijtschelding verleend dan begroot.
- De opbrengst rioolheffing ligt € 105.000,- hoger dan begroot. Dit komt deels door een toename van meer woningen dan begroot en minder leegstand gedurende het jaar. Ook is er minder kwijtschelding verleend dan begroot. Voor de niet-woningen geldt fors meer afgevoerd afvalwater. Dat was vorig jaar ook al het geval, waardoor het erop lijkt dat dit een structurele toename is.
- Leges burgerzaken (inclusief afdrachten) vertoont een voordeel van € 16.500,-. Dit hangt vooral samen met de verstrekking van meer rij- en reisdocumenten dan begroot en ook meer huwelijksleges.
- De leges omgevingsvergunning (bouwleges) vertonen een positief resultaat van € 130.000,-. De meeropbrengst komt door een aantal grote projecten.

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Belastingpolitiek

Bij het opstellen van de ramingen van de inkomsten uit belastingen, bestemmingsheffingen en rechten voor de gemeentelijke begroting 2023 is uitgegaan van een tariefswijziging gekoppeld aan het verwachte inflatiepercentage voor 2023 van 7,90%. Alleen voor veerboottarieven geldt dat deze niet verhoogd zijn, omdat ze al op een relatief hoog niveau zitten.

WOZ

Jaarlijks wordt er een nieuwe herwaarderingsronde Wet WOZ uitgevoerd. Dit heeft de wetgever bepaald, zodat de WOZ waarderingen actueel zijn en voor meerdere toepassingen gebruikt kunnen worden. De nieuwe herwaarderingsmet peildatum 1 januari 2022 gelden voor het belastingjaar 2023. Deze waarderingen gelden ook voor het woningwaarderingssysteem, het puntensysteem dat de maximale huurprijs van huurwoningen bepaalt. Hierdoor hebben huurders weer een belang bij deze waardering, wat leidt tot meer beschikkingen.

De gemiddelde waardestijging voor woningen bedraagt +13,24% en de gemiddelde waardestijging voor de niet-woningen bedraagt +2,40%. Deze gemiddelde waardestijging van woningen en van niet-woningen, voortkomend uit de jaarlijkse herwaarderingsmet Wet WOZ, worden gecompenseerd door bijstelling van de tarieven onroerendezaakbelastingen. Een herwaardering levert de gemeente dan ook geen geld op bij waardestijgingen en kost de gemeente geen geld bij waardedalingen. Naast dit herwaarderingseffect kan de gemeente overigens wel tariefmaatregelen nemen die daarvan los staan. Over het algemeen vindt inflatiecorrectie plaats over de tarieven.

Beleidsadvisering belastingen 2023

Naast de reguliere tarief voorstellen belastingen en rechten is er ook een nieuwe opzet gemaakt van de Legesverordening Bunschoten 2024 vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1-1-2024 en daaraan gekoppeld de Wet kwaliteitsborging. Bij dat laatste gaat het toezichtniveau voor woningen in de categorie 1 (grondgebonden) over van de gemeente naar de ontwikkelaar en/of bouwer. Voor verbouwingen volgt de inwerkingtreding een half jaar later (1-7-2024). Bij die nieuwe opzet heeft ook een kostendekkingsonderzoek voor hoofdstuk 2 (Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet) plaatsgevonden met herijking van tarieven voor bestaande en nieuwe dienstverlening welke vallen onder de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging.

Daarnaast heeft er besluitvorming plaatsgevonden, waarmee de gemeente Ommen met instemming van alle deelnemers is toegevoegd aan de gemeenschappelijke regeling van GBLT. Tenslotte is er een aankondiging gemaakt dat drie andere gemeenten ook willen aansluiten. Daar wordt het komende jaar naar toegewerkt. Het betreffen de gemeenten Veenendaal, Renswoude en Woudenberg.

De verwachting is dat GBLT met deze toevoegingen een robuustere organisatie wordt met naar verwachting positieve herverdeeffecten van de kosten.

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse taken belastingen en WOZ

- De uitvoering van de Wet WOZ is tijdig en compleet door GBLT uitgevoerd, waarbij een herwaardering WOZ voor de gemeente ook heeft geleid tot tijdige resultaten voor de belastingvoorstellen.
- De Waarderingskamer heeft de resultaten van de WOZ waardering akkoord bevonden, waardoor GBLT tijdig kon beschikken. Ook heeft de Waarderingskamer GBLT beoordeeld op hun processen en kwaliteit van werken. De beoordeling is wederom als 'goed' beoordeeld, met extra aandacht voor een (blijvende) synchronisatie met de Landelijke Voorziening WOZ. Dit is extra belangrijk geworden, omdat het CBS vanuit die landelijke voorziening ook de voorlopige en definitieve belastingcapaciteit berekend die vervolgens weer invloed heeft op de hoogte van de algemene uitkering van gemeenten.
- Aantallen WOZ bezwaren 2023 zijn aanzienlijk hoger dan de voorgaande jaren (701 in plaats van 292). Dit komt enerzijds door de forse waardestijging met daarnaast een tariefsverhoging OZB die aanzienlijk is vanwege de hoge inflatie. Daarnaast stijgt het aantal WOZ bezwaren van no cure no pay bureaus substantieel (516 ten opzichte van 163 vorig jaar). Dat geldt overigens in het hele land en komt door de (te) ruime kostenvergoedingen die wettelijk bepaald zijn en daardoor een verdienmodel opleveren voor deze bureaus. Dit is inmiddels onderkend door het Ministerie van Financiën en vanaf het jaar 2024 is de wet voor de kostenvergoedingen aangepast en zijn deze vergoedingen significant verlaagd.
- Het aantal beroep-hoger beroep voor heffingen is één en inmiddels afgehandeld. Het aantal WOZ beroepen is ten opzichte van vorig jaar vrij bescheiden met 10 voor dit jaar en acht nog onderhanden werk. Bij de snelheid van afhandeling is GBLT afhankelijk van de planning door de rechters van de betreffende zaken. Hierop heeft men zelf geen invloed.
- De toegekende kwijtschelding ligt iets lager dan begroot, maar slechts marginaal.

Begroting en realisatie

Bij het onderdeel 'geraamde inkomsten' staan de behaalde inkomsten van de verschillende belastingen en rechten (blz. 79). Daarbij zijn ook verklaringen gegeven over afwijkingen in relatie tot de begrote opbrengsten. Hieronder worden de belangrijkste rechten geplaatst in samenhang met de kosten voor het uitvoeren van de daarbij behorende gemeentelijke taak.

Afvalstoffenheffing

De tarieven zijn voor 2023 aangepast met de inflatie van 7,90%.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2023		Rekening 2023	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten reiniging	2.715.000		2.594.000	
Mutatie egalisereserve		97.000		6.000
Aandeel straatvegen/papierbakken	45.000		45.000	
Afvalstoffenheffing				
▪ Vastrecht		2.505.000		2.524.000
BTW-component	224.000		224.000	
Verrekening groen/veegafval		40.000		40.000
Opbrengst oud papier/ kunststof		286.000		237.000
Dividend ROVA		56.000		56.000
Totaal	2.984.000	2.984.000	2.863.000	2.863.000

Toelichting:

De lasten zijn € 121.000,- lager dan begroot als gevolg van lagere kosten inzameling en verwerking (€ 126.000,-), lagere toegerekende salarislasteren en kosten inhuur (€ 9.000,-, voordeel), per saldo hogere overige lasten (€ 13.000,-, onder andere verplaatsing containers). Daarentegen zorgen hogere baten afvalstoffenheffing (€ 19.000,-), lagere opbrengst PMD (€ 36.000,-) en papier (€ 33.000,-), hogere baten glas (€ 21.000,-) en per saldo lagere overige baten (€ 2.000,-) voor per saldo een nadelig effect van (€ 31.000,-).

Rioolheffing

De tarieven zijn voor 2023 met 7,90% verhoogd.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2023		Rekening 2023	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten riolering	1.600.000		1.467.000	
Aandeel baggeren, grachten etc.	80.000		80.000	
Btw-component	132.000		132.000	
Mutatie egalisatiereserve		60.000	89.000	
Rioolheffing		1.752.000		1.768.000
Totaal	1.812.000	1.812.000	1.768.000	1.768.000

Toelichting:

Er waren hogere baten rioolheffing (€ 16.000,-), lagere toegerekende salarislasteren en inhuur (€ 65.000,- nadeel), lagere kapitaallasteren (achterblijven van de geplande investeringen) ten opzichte van de begroting van € 134.000,- zijn deels gestort in de voorziening "van derden verkregen middelen" (€ 91.000,-), daarnaast is een deel vrijgevallen (€ 54.000,-). Ook waren er diverse lagere kosten en hogere opbrengsten (€ 48.000,- onder andere vrijverval) en lagere lasten klimaatmaatregelen riolering (€ 53.000,-).

Begraafrechten

De tarieven voor 2023 zijn verhoogd met 7,90%.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2023		Rekening 2023	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten begraven	429.000		396.000	
Mutatie egalisatiereserve		11.000	25.000	
Begraafrechten		418.000		421.000
Totaal	429.000	429.000	421.000	421.000

Toelichting:

Door een hogere opbrengst begraafrechten (€ 3.000,-), hogere onderzoekskosten (€ 19.000,-), lagere salarislasteren incl. overhead (€ 27.000,-) en per saldo lagere overige kosten (€ 25.000,-) kon toegevoegd worden aan de egalisatiereserve in plaats van onttrokken.

Marktgelden

De tarieven voor 2023 zijn met 7,90% verhoogd.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2023		Rekening 2023	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten markt	83.000		82.000	
Mutatie egalisatiereserve		7.000		8.000
Marktgelden		60.000		58.000
Opbrengst water/stroomverbruik		16.000		16.000
Totaal	83.000	83.000	82.000	82.000

Toelichting:

Lagere marktgelden (€ 2.000,-) en lagere overige kosten (€ 1.000,-) zorgden voor een hogere onttrekking (€ 1.000,-) aan de egalisatiereserve.

Leges

De tarieven voor 2023 zijn met 7,90% verhoogd.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2023		Rekening 2023	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Algemene dienstverlening	412.000	276.000	529.000	296.000
Omgevingsvergunningen	722.000	616.000	687.000	746.000
Europese richtlijn	6.000	6.000	5.000	5.000

Toelichting:

Algemene dienstverlening kan door wettelijke maximumtarieven niet kostendekkend worden doorberekend.

Bij de omgevingsvergunningen is een hogere opbrengst leges te zien van € 130.000,-, er zijn in het laatste kwartaal van 2023 nog een aantal grote aanvragen gedaan.

Kostendekkingsoverzicht voor de verschillende leges en rechten

Heffingen	Begroting 2023	Werkelijk 2023
Afvalstoffenheffing	100%	100%
Rioolheffing	100%	100%
Begraafrechten	100%	100%
Marktgelden	100%	100%
Leges algemene dienstverlening (titel 1 Legesverordening)	67%	56%
Leges omgevingsvergunning (titel 2 Legesverordening)	85%	109%
Leges vallend onder Europese Dienstenrichtlijn (titel 3 Legesverordening)	100%	100%

Conclusies kostendekking rechten in relatie tot egalisatiereserves

Voor de legesheffing geldt geen egalisatiereserve, omdat dit niet binnen de fiscaal juridische regelgeving past. Voor de verschillende rechten bestaan echter wel egalisatiereserves.

Uitgangspunt voor deze reserves is dat zij een maximaal negatief of positief saldo mogen hebben. Daarbij geldt een bandbreedte van -5% en +5% van de (begrote) jaaropbrengsten leges en rechten. Als het resultaat binnen deze bandbreedte valt, dan is sprake van 100% kostendekking van deze rechten. Komen ze beneden de ondergrens, dan zijn voor de dan komende jaren wellicht aanvullende tariefmaatregelen nodig of moet worden bezien of de uitgavenkant (verder) omlaag kan worden gebracht. Gaat de egalisatiereserve over de bovengrens, dan kunnen in feite de dan komende jaren de tarieven omlaag, tenzij er uiteraard ontwikkelingen zijn waardoor ook de kosten (gaan) toenemen.

Heffing en invordering gemeentelijke belastingen door GBLT*Heffing*

De combinatiebeschikkingen/aanslagbiljetten gemeentelijke en waterschapsbelastingen 2023 zijn opgelegd. Het gaat hierbij om een combineerde aanslag van de volgende zaken:

- Beschikkingen Wet WOZ
- Onroerendezaakbelastingen
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Verschillende waterschapheffingen

Er zijn ruim 11.000 aanslagen over lopende belastingjaar 2023 opgelegd. Naast het grote combinatie kohier gemeentelijke en waterschapbelastingen zijn dit jaar nog meer aanslagen verzonden voor een aantal andere kohieren.

Dit betreft meerdere aanvullingskohieren voor:

- gemeentelijke- en waterschapsbelastingen 2023
- havengelden 2023
- forensenbelasting 2023
- marktgelden 2023
- precariobelasting 2023
- BIZ Haarbrug Noord 2023

Het opleggen van de aanslagen en nota's voor 2023 heeft geleid tot een aantal verzoeken om ontheffingen en bezwaarschriften. Hieronder de kengetallen voor 2023 en in meerjarenperspectief.

	2023	Toegewezen of Vernietigd	Afgewezen of ingetrokken	Nog af te handelen
Bezwaarschriften gecombineerde aanslag, gemeentebelastingen	175	69%	31%	8
Bezwaarschriften WOZ - waarde en/of afbakening (waarvan <u>NCNP</u> bezwaren)	701 (516)	35%	65%	9 (5)
Totaal	876			17

	2020	2021	2022	2023
Bezwaarschriften gecombineerde aanslag, gemeentebelastingen	316	204	159	175
Bezwaarschriften WOZ - waarde en/of afbakening (waarvan <u>NCNP</u> bezwaren)	307 (126)	326 (188)	292 (163)	701 (516)
Totaal	623	530	448	876

Toelichting: De heffingsbezwaren omvatten ook verzoeken om verminderingen van aanslagen als gevolg van mutaties onder andere verhuizingen, verder wordt een melding van de front-office/KCC qua taakverdeling veelal ook aangemerkt als bezwaar. In dat opzicht valt het aantal heffingsbezwaren mee.

Invordering

In onderstaande tabel staan de prestatiegegevens over het invorderingsbeleid.

PRESTATIEGEGEVENS	2022	2023
Percentage belastingen		
- reeds ingevorderd	95,7%	96,4%
- kwijtschelding	0,9%	0,9%
- oninbaar	0,0%	0,2%
- debiteurensaldo*	3,4%	2,5%
* Aantal nog in te vorderen vanwege:		
- automatische incasso, recent opgelegd of niet of net vervallen	600	449
- betalingsregeling	93	103
- aanmaning, dwangbevel, overige fases van invordering	179	149
Totaal	872	701

Toelichting

Alleen bij de fase "aanmaning, dwangbevel en overige fases van invordering" loopt de gemeente nog gereede kans dat dit geld niet geheel kan worden ingevorderd. Het gaat dan over € 66.000,- aan geheven belastingen over 2023. Hiervoor is in de jaarrekening een voorziening wegens oninbaarheid opgenomen. Met de betalingsregelingen is een bedrag van ruim € 27.000,- gemoeid.

GBLT geeft net als vorig jaar aan dat het verstandig is om een percentage van 0,30% van het netto opgelegde aanslagbedrag te begroten als oninbaar. Een en ander past in de uitgangspunten van de begroting.

Aanduiding van de lokale lastendruk

Lokale lastendruk

Er is in de gemeente Bunschoten voor het jaar 2023 een toenemende lastendruk voorzien voor personen met een koopwoning (met een gemiddelde woningwaarde) van 7,9%. Voor mensen met een huurwoning geldt ook een toename van de lastendruk van gemiddeld 7,9%. De verhouding ligt dit jaar op hetzelfde niveau, ondanks dat huurders geen aanslag onroerendezaakbelastingen ontvangen, maar alleen een afvalstoffenheffing en een rioolheffing. De toename van de lastendruk is dit jaar namelijk strikt gekoppeld aan de inflatie van 7,9%. Alle heffingen zijn met dit percentage verhoogd. Er zijn daarnaast geen extra tariefmaatregelen toegepast.

COELO

Het COELO onderzoekt jaarlijks de lokale lastendruk in het land. Uit deze rapportage kan het eigen lastenniveau in relatie tot het landelijke niveau worden beoordeeld.

Positie woonlasten gemeente

De gemeente Bunschoten staat dit jaar op de zestigste positie van gemeenten met de laagste woonlasten in het land voor de gecombineerde aanslag gemeentelijke belastingen (onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing) voor een meerpersoon-huishouden met een eigen woning. Het betreft een rangorde tussen 342 (deel)gemeenten.

Beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Huidig beleid

In de gemeente Bunschoten bestaat de mogelijkheid voor particulieren om kwijtschelding aan te vragen:

- voor de onroerendezaakbelastingen eigenarenbelasting voor woningen, roerende-ruimtebelastingen eigenarenbelasting voor (water)woningen, afvalstoffenheffing (vastrecht) en rioolheffing gebruikersheffing voor woningen;
- voor alle overige gemeentelijke heffingen bestaat geen mogelijkheid voor kwijtschelding;
- waarbij uitgegaan wordt van 100% van de bijstandsnorm;
- in afwijking van artikel 1c geldt een andere kwijtscheldingsnorm voor inwoners die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. Voor deze personen geldt de norm 100% netto AOW + deel KOB;
- GBLT schakelt Stichting Inlichtingenbureau jaarlijks in voor een gratis screening op eerder gehonoreerde aanvragen, waarbij wordt getoetst of men (wederom) in aanmerking komt voor automatische kwijtschelding.

In de gemeente Bunschoten bestaat de mogelijkheid voor ondernemers om kwijtschelding aan te vragen voor privé schulden:

- voor de onroerendezaakbelastingen eigenarenbelasting voor woningen, roerende-ruimtebelastingen eigenarenbelasting voor (water)woningen, afvalstoffenheffing (vastrecht) en rioolheffing gebruikersheffing voor woningen;
- voor alle overige gemeentelijke heffingen bestaat geen mogelijkheid voor kwijtschelding.

Aanvullend beleid vanaf 2023: Extra toegestane financiële middelen

In afwijking van artikel 12, tweede lid, onderdeel d van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 wordt het totale bedrag aan financiële middelen, bedoeld in dat onderdeel, verhoogd met:

- € 2.000,- voor de belastingschuldige en zijn echtgenoot;
- 75% van het bedrag genoemd onder a voor een alleenstaande, en;
- 90% van het bedrag genoemd onder a voor een alleenstaande ouder.

Prestatiegegevens kwijtschelding

In onderstaand overzicht staan de prestatiegegevens over de afhandeling van de kwijtscheldingsverzoeken.

PRESTATIEGEGEVENS	2023
Automatisch toegekend	103
Aangevraagd	255
Totaal	358
Toegevoegd	184
Afgewezen/ingetrokken	163
Nog in behandeling	11*
Ontvangen beroepen	12
Toegekende beroepen	7
Afgewezen beroepen	5
Beroep nog in behandeling	0
Totaalbedrag kwijtschelding (x € 1.000,-)	82,1 Prognose = 87,4

* Wordt het eerste kwartaal van 2024 afgehandeld

Uitsplitsing kwijtschelding 2023 per belastingsoort:

Automatisch of op verzoek	Onroerende zaakbelastingen	Afvalstoffenheffing	Rioolheffing
Begroet	€ -	€ 62.000,-	€ 37.000,-
Totaal per belastingsoort	€ -	€ 52.000,-	€ 30.200,-
Prognose als alle verzoeken zijn afgehandeld	€ -	€ 55.300,-	€ 32.100,-

Er is in totaal € 82.200,- aan kwijtschelding verleend in 2023. Wanneer alle verzoeken zijn afgehandeld verwacht GBLT uit te komen op € 87.400,- aan verleende kwijtschelding over 2023. Dit ligt iets lager dan is ingeschat is bij het begroten. Ook is het aantal kwijtscheldingsverzoeken in 2023 gedaald ten opzichte van 2022 (358 versus 403).

2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

(Commissie Bestuur en Financiën)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is opgenomen in artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- *De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.*
- *Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.*

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat tenminste een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid daarover. Ook, sinds de begroting 2016, zijn enkele kengetallen verplicht in deze paragraaf, met een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Het weerstandsvermogen is te omschrijven als 'de mate waarin de gemeente Bunschoten in staat is middelen vrij te maken om financiële risico's op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid van de gemeentelijke dienstverlening'. Deze formulering is zo gekozen, omdat het niet wenselijk is, vooral na de doorgevoerde bezuinigingen, dat er opnieuw moet worden bezuinigd en/of omgebogen indien zich onverwachts substantiële tegenvallers voordoen.

Notitie weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is een indicator voor de robuustheid van de financiële positie van de gemeente. Om te kunnen vaststellen of het weerstandsvermogen voldoende is, moeten de belangrijkste risico's worden geïnventariseerd en gerelateerd aan de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om de financiële gevolgen van dergelijke niet begrote zaken te kunnen opvangen. Ook voor de grondexploitaties is het van belang de risico's te onderkennen.

Een Vergelijkend overzicht reserves 2023 staat aan het eind van deze paragraaf opgenomen. Uit dit overzicht blijkt dat de reserve algemene dienst ultimo 2023 € 21,2 miljoen bedraagt (excl. het resultaat van € 2,1 miljoen).

Overzicht weerstandsvermogen

Op de volgende pagina staat een overzicht van de weerstandscapaciteit. Een toelichting op deze tabel is hieronder te lezen.

Het begrip onbenutte belastingcapaciteit is afgeleid van de normen die worden gehanteerd voor een artikel 12 gemeente. De onbenutte belastingcapaciteit voor Bunschoten wordt berekend op € 3,3 miljoen.

Het artikel 12 beleid voor de onderdelen riolering en afval blijft onveranderd 100% kostendekkend. In de begroting is dat ook het uitgangspunt, waarbij wordt opgemerkt dat hierbij ook de mutaties in de egaliseringsreserves zijn meegenomen. Voor wat betreft de totale jaarlijkse exploitatie is er een weerstandscapaciteit van gemiddeld € 3,4 miljoen (afgerond).

Het weerstandsvermogen van de algemene dienst is € 21,2 miljoen. Dit is de reserve algemene dienst voor bestemming van het rekeningresultaat. De ratio van het weerstandsvermogen wordt bepaald door de reserve algemene dienst à € 21,2 miljoen te delen door de geïnventariseerde financiële risico's à € 5,0 miljoen. Dit betekent een ratio van het weerstandsvermogen van 4,2. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de gemeente Bunschoten de mogelijke financiële risico's goed kan dekken.

De risico's binnen de grondexploitatie zijn in 2023 geactualiseerd bij het MPG. De huidige reserve grondexploitatie bedraagt per 31-12-2023 € 4.546.000,-. Uit de risicoanalyse en de minimale buffer van één miljoen euro, is het minimale benodigde bedrag van de reserve grondexploitatie € 4.567.000,-. Dit is een verschil van € 21.000,-. Gelet op de grote ontwikkelingen in de verschillende grondexploitaties en het bedrag van minimale omvang is blijven we uitgaan van de huidige stand van de reserve grondexploitatie.

Ontwikkeling weerstandsvermogen/capaciteit

(Bedragen x € 1.000,-)	Raming	Werkelijk	Verschil
Jaarlijkse exploitatie			
Onbenutte belastingcapaciteit	3.300	3.300	-
Stelpost onvoorziene uitgaven	100	100	-
Totaal jaarlijkse exploitatie	3.400	3.400	-
Vermogenssfeer (31/12)			
Reserve algemene dienst	15.132	21.239	6.107
Reserve grondexploitatie	3.483	4.546	1.063
Totaal vermogenssfeer	18.615	25.785	7.170
Totaal voor opvang risico's	22.015	29.185	7.170

Risico's

Financiële risico's

Bij de financiële risico's kan er onderscheid worden gemaakt met betrekking tot de risico's die voortvloeien uit het eigen beleid, uit het beleid van andere overheden, samenwerking met andere gemeenten c.q. instanties, uit voor gemeenten autonome ontwikkelingen (bijvoorbeeld economische en maatschappelijke ontwikkelingen) en ten slotte nog uit het doen en/of nalaten van anderen.

Dubieuze debiteuren

Voor de dubieuze debiteuren wordt bij de jaarrekening een voorziening dubieuze debiteuren gevormd, die vervolgens wordt aangewend voor het verlagen van het debiteurensaldo. Van jaar tot jaar wordt deze ontwikkeling gevolgd bij de jaarrekening. In de jaarrekening 2023 is voor dit onderdeel een voorziening getroffen van € 479.000,-. Het grootste deel van deze post betreft debiteuren sociale zaken (€ 393.000,-). Voor de beoordeling van deze debiteuren wordt uitgegaan van percentages oninbaar per soort vordering.

Verzekeringen

Nog steeds is er een claimbewustheid te zien bij de burger. Dit jaar zijn enkele aansprakelijkheidskwesties doorgestuurd naar de aansprakelijkheidsverzekeraar die de verdere afhandeling voor haar rekening nam. Schades onder het eigen risico zijn afgewikkeld door de gemeente, de kosten worden dan ook in rekening gebracht bij de gemeente. Het gaat veelal om kleine bedragen.

Wanneer er door derden schade veroorzaakt wordt aan gemeentelijke eigendommen, worden deze verhaald als de veroorzaker bekend is.

Garantieverstrekkingen

Het WEW staat garant voor de risico's van hypotheekleningen. De gemeente en het Rijk zijn achtervangovereenkomsten aangegaan waarbij zij beiden voor 50% garant staan voor eventuele liquiditeitstekorten. Bij tekorten hebben zij de verplichting renteloze leningen te verstrekken aan het WEW.

Door de Rijksoverheid wordt erop geattendeerd voorzichtig te zijn met het verstrekken van garanties. Vooral instellingen in de sport- en zorgsector moeten in eerste instantie aankloppen bij het voor die sector betreffende waarborgfonds, waarbij de gemeente als achtervang optreedt.

Voor het verstrekken van achtervangovereenkomsten ten behoeve van leningen voor woningbouwverenigingen geldt een vergelijkbare regeling. De stichting WSW staat garant voor de leningen. Ook hier zijn de gemeente en het Rijk achtervangovereenkomsten aangegaan waarbij zij beide voor 50% borg staan voor rente en aflossing van de leningen. Bij tekorten hebben zij de verplichting renteloze leningen te verstrekken aan de stichting WSW.

Open-einde regelingen

In de begroting is een aantal open-einde regelingen opgenomen. Met regelingen die gekenmerkt worden door een open-einde regeling wordt bedoeld dat het volume van de aanspraken op de betreffende voorzieningen door de gemeente moeilijk beïnvloedbaar en dus moeilijk beheersbaar is. Voorbeelden hiervan zijn het beroep op de Participatiewet (BUIG), schuldsanering, de Wet maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en vervoer van leerlingen naar speciaal onderwijs. Ook de uitvoering van de Wsw kan hierbij worden betrokken. Het zijn vooral ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein.

Risicoanalyse

De risico's van de gemeente Bunschoten zijn in de breedste zin van het woord geïnventariseerd, de top vijf risico's zijn hierna weergegeven. Op hoofdlijnen is de risicoanalyse beoordeeld. In 2024/2025 wordt de risicoanalyse opnieuw geüpdatet. Er is op dit moment geen aanleiding de risico's in onderstaande tabel aan te passen.

Nr.	Risico (Bedragen x € 1,-)	Financieel risico	Kans	Financieel gevolg
1	Recessie/crisis in de breedste zin van het woord (denkend aan stikstof, woningmarkt, rente, migranten enz.)	€ 1.500.000	50%	€ 750.000
2	De marktprijzen stijgen door krapte in de markt bij onze leveranciers en bij aanbestedingsprocedures.	€ 1.500.000	50%	€ 750.000
3	Aansprakelijkheidsstelling (in de breedste zin van het woord bijvoorbeeld: afgeven vergunningen, gladheidsbestrijding, riolering, bodemvervuiling, aanvaring veerpont, letsel speeltoestellen, <u>awb</u> procedures, faillissement (van aannemer waar wij verantwoordelijk voor zijn), seizoen afhankelijke risico's (storm- en vuurwerkschade) en dergelijke.	€ 1.250.000	40%	€ 500.000
4	De vraag naar aspecten in het sociaal domein (o.a. jeugdzorg en bijstand) zal meer worden, door laagdrempeligheid en de eigenbijdrage wordt niet meer inkomensafhankelijk. De kosten gaan omhoog door mogelijke niet ingekochte zorg, het doorzetten van speciale gevallen door te weinig mankracht en rechtszaak kosten door te weinig dossier tijd.	€ 750.000	50%	€ 375.000
5	Fiscaal risico	€ 1.000.000	25%	€ 250.000
	Totaal	€ 6.000.000		€ 2.625.000

Er is nu voor € 6,0 miljoen aan financieel risico geïnventariseerd in de top vijf. Het totaal van de financiële gevolgen van de geïnventariseerde risico's komt uit op afgerond € 5 miljoen. Wanneer gekeken wordt naar de risico's die boven de 75% kans uitkomen, dan kan het voor komen dat deze risico's zich vaak voordoen. Als deze risico's zich vaak voordoen, dan dienen deze risico's op termijn structureel in de begroting opgenomen te worden.

Sociaal Domein

Participatiewet

Het regionaal werkvoorzieningsschap Amersfoort voert voor Bunschoten de Wet Sociale Werkvoorziening uit.

Jeugdwet en Wmo/AWBZ

In de verschillende beleidsnota's is in een aparte paragraaf aandacht besteed aan de mogelijke risico's en de te treffen beheersmaatregelen.

Rente

Een moeilijk voorspelbare en door de gemeente niet te beïnvloeden grootte is de rente. Een aantal elementen bepaalt eigenlijk het positieve of negatieve renterisico:

- Onzekerheid over de korte rente
- Onzekerheid over de rente bij renteaanpassingen
- Onzekerheid over de rente bij aan te trekken geldleningen voor nieuwe investering

In de paragraaf Financiering is de renterisiconorm uitgewerkt. De rente is in 2023 gestegen.

Financiële kengetallen

Nr.	Kengetal	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
1a	Netto schuldquote	39,9%	82,3%	54,2%
1b	Netto schuldquote -/- verstrekte leningen	35,3%	77,1%	49,6%
2	Solvabiliteitsratio	42,2%	35,7%	37,2%
3	Kengetal grondexploitatie	16,1%	29,1%	18,8%
4	Structurele exploitatieruimte	1,4%	7,4%	-1,1%
5	Belastingcapaciteit	81,8%	88,2%	88,5%

- **Netto schuldquote:** De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie (>130 = hoge schuld). Uit het overzicht blijkt een stijging ten opzichte van de jaarrekening van 2022. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een langlopende geldlening die in 2023 is aangetrokken
- **Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:** Dit is dezelfde indicator als hiervoor beschreven, maar dan gecorrigeerd met het aandeel van de verstrekte leningen (>130 = hoge schuld).
- **De solvabiliteitsratio:** Dit geeft een indicatie in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen (reserves en resultaat overzicht baten en lasten) wordt uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal. Vanuit het coalitieakkoord is bepaald dat de solvabiliteit minimaal 30% moet zijn, dit is in 2023 behaald met 37,2%. Dit solvabiliteit was in 2022 42,2%. De werkelijke solvabiliteitsratio is hoger dan begroot.
- **Kengetal grondexploitatie:** Voor de berekening van dit kengetal wordt de bouwgrond in exploitatie gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken en uitgedrukt in een percentage. Dit kengetal is opgenomen, omdat in het verleden is gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van de gemeente. Ten opzichte van 2023 is een stijging te zien. Dit effect is het gevolg van een stijging in de boekwaarde van de post voorraden. Ten opzichte van de begroting 2023 is een daling te zien in het kengetal. Dit wordt veroorzaakt door de uitgaven voor de Kronkels-Zuid die begroot waren in 2023, maar werkelijk lager zijn in 2023. Dit vanwege vertraging. Hierdoor is het saldo bouwgronden in exploitatie werkelijk lager dan begroot.
- **Structurele exploitatieruimte:** De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. In 2023 zijn de structurele baten lager dan de structurele lasten.
- **Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishouden:** De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert dit in de Atlas van de lokale lasten. Onder woonlasten wordt de OZB verstaan, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in de betreffende gemeente. Deze uitkomst wordt vergeleken met het landelijk gemiddelde en uitgedrukt in een percentage. Bekend is dat Bunschoten al jaren lager scoort dan het landelijk gemiddelde.

Vergelijkend overzicht reserves 2023

Naam reserve	Saldo 1-1-2023	Saldo 31-12-2023
<i>Algemene reserves</i>		
Reserve algemene dienst (incl. resultaat na bestemming)	22.911.941	23.346.387
Totaal algemene reserves	22.911.941	23.346.387
<i>Bestemmingsreserves</i>		
Toekomstvisie	265.656	265.656
Startersleningen	16.800	15.513
Stimulerings- en vangnetleningen Nieuwe Schans	23.800	22.200
Sociaal domein	592.500	77.500
Dekking kapitaallasten	632.204	641.479
Corona (COVID-19) effecten	166.590	78.815
Risicoverevening jeugdzorg	300.000	600.000
Totaal bestemmingsreserves	1.997.550	1.701.163
<i>Egalisatiereserves</i>		
Afvalstoffenheffing	164.132	158.344
Rioolrechten	491.353	580.592
Marktgelden	0	0
Begraafrechten	422.747	447.428
Totaal egalisatiereserves	1.078.233	1.186.365
<i>Grondexploitatie</i>		
Algemene reserve	3.577.000	4.546.000
Bovenplanse voorzieningen	1.007.331	1.010.831
Reserve Oostmaat	177.462	177.462
Totaal grondexploitatie	4.761.793	5.734.293
Totaal generaal reserves	30.749.516	31.968.208

2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

(Commissie Bestuur en Financiën)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is opgenomen in artikel 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bevat (voor zover van toepassing) tenminste de volgende kapitaalgoederen:

- *Wegen*
- *Riolering*
- *Water*
- *Groen*
- *Gebouwen*

Van deze kapitaalgoederen wordt het beleidskader met daarbij de voortvloeiende financiële consequenties en de financiële consequenties vertaald in de begroting.

De gemeente Bunschoten voegt ook nog andere onderdelen aan deze paragraaf toe.

Wegen & bruggen

Beleidskader

- Beheerplan Wegen 2022 - 2026
- Mobiliteitsplan 2020 – 2024
- Beheerplan Bruggen Bunschoten 2022 – 2036

Informatie

Wegen

Onderscheid is te maken in elementenverhardingen (stenen, tegels etc.) en gebonden verhardingen (asfalt, beton, etc.). Het areaal aan verhardingen in de openbare ruimte, dat in beheer en onderhoud is bij de gemeente, wordt via een geautomatiseerd wegbeheersysteem actueel gehouden. Elke twee jaar wordt de onderhoudstoestand van de verhardingen, volgens de landelijke CROW methodiek, globaal visueel geïnspecteerd. De inspectieresultaten worden vervolgens in het wegbeheersysteem verwerkt. Aan de hand van de resultaten wordt de restlevensduur van de verharding bepaald. Dit vormt de basis waarmee de onderhoudsplanning wordt gemaakt.

Er is in 2023 een bedrag van € 765.000,- in de voorziening onderhoud wegen gestort. Door de basisplanning af te stemmen met het riool- en groenbeheer wordt uiteindelijk een integrale planning op projectniveau verkregen.

Bruggen

Op basis van een vierjaarlijkse instandhoudingsinspectie wordt een meerjarenoverzicht opgesteld dat als basis wordt gebruikt voor het bepalen van de vervangingen, het jaarlijkse onderhoud en de benodigde financiële middelen.

De storting in de voorziening bruggen bedraagt voor 2023 € 39.000,-.

Riolering & water

Beleidskader

- Gemeentelijk Water en Riolering Plan 2022 – 2026
- Beheerplan Oeververdediging en frontmuren 2016 – 2030
- Baggerplan Bunschoten 2013 – 2023

Informatie

Riolering

Een deel van de geplande investeringen is (nog) niet uitgevoerd. Dit komt mede doordat op basis van de inspecties vervanging nog even uitgesteld kan worden. Hierbij is de doelstelling vervanging zo lang mogelijk, verantwoord, uit te stellen zonder dat dit leidt tot (vervolg)schade.

Voor toekomstige vervangingsinvesteringen wordt geleidelijk een voorziening opgebouwd, waardoor in de toekomst rentelasten kunnen worden bespaard.

Water

In het Platform Water Vallei en Eem vindt in regionaal verband afstemming plaats voor initiatieven en werkzaamheden aan het watersysteem. De samenwerking vindt plaats op basis van een centrumregeling.

Voor de uitvoering van baggerwerkzaamheden in de watergangen is een beheerplan vastgesteld. Daarmee zijn de uitgangspunten, activiteiten en financiële kaders voor tien jaar vastgelegd. De jaarlijkse storting in de voorziening baggeren bedraagt € 137.000,-.

Het periodiek meten van slibaanwas is in het kader van de kerntakendiscussie op een lagere frequentie gezet. Hiermee loopt de gemeente een klein risico dat baggerwerkzaamheden (te) laat worden uitgevoerd.

Havens

Beleidskader

- Beheerplan Havens Gemeente Bunschoten en Laaksluis 2020 – 2035

Informatie

Het beheerplan Havens vormt de basis voor de onderhoudswerkzaamheden. De jaarlijkse storting in de voorziening Havens en Laaksluis bedraagt vanaf 2023 € 22.000,-.

Groen & spelen

Beleidskader

- Groenbeleidsplan 2015 – 2025 (geactualiseerd in 2019)
- Bomenbeleid 2018 – 2023
- Speelbeleid 2022 – 2026
- Snippergroen beleid 2022 – 2026

Informatie

Groen

Vanuit het uitvoeringsprogramma groenbeleidsplan is gestart met het participatietraject voor de herinrichting van het Vivaldiplantsoen. Bij de Röntgenweg zijn zieke essen verwijderd en vervangen voor nieuwe bomen. Bij dit project zijn verschillende soorten bomen aangeplant ter bevordering van de diversiteit en biodiversiteit. Waar mogelijk zijn boomstructuren versterkt of herstelt, zoals bij de Oude Bocht en Cornelis Houtmanstraat. De jaarlijkse storting in de voorziening groenbeheer bedraagt € 44.500,-.

Om te toetsen of we voldoen de gestelde kwaliteitsniveaus, wordt het groenbeeld tijdens het groeiseizoen periodiek gemonitord. De BVC 2023 is verricht en de daaruit komende maatregelen zijn uitgevoerd. Bomen als essen, kastanjes en attentiebomen worden jaarlijks gecontroleerd op veiligheid. Zieke essen (met essentaksterfte) die een veiligheidsrisico vormen zijn gekapt en worden vervangen voor een andere boomsoort.

Het onderhoudsbestek voor de onkruidbeheersing op verharding is in 2023 opnieuw aanbesteed en voor het maaien van de bermen en sloten van de watergangen in het buitengebied is een nieuwe aannemer geselecteerd.

Spelen

De jaarlijkse inspecties en onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd. Jaarlijks wordt een bedrag van € 80.000,- gestort in de voorziening.

Buurtbewoners zijn betrokken om hun input te geven over de invulling van de speeltuinen. De nieuwe skatebaan is aangelegd en er is een nieuwe JongerenOntmoetingsPlek geplaatst. Voor het uitvoeringsprogramma van het speelbeleid 2022-2026 is uitvoering gegeven aan het vervangen van een aantal kleine toestellen bij diverse speeltuinen. Daarnaast zijn participatietrajecten doorlopen voor de speeltuin in het Vivaldiplantsoen en voor twee speeltuinen naar samenspeeltuinen. Deze worden in 2024 uitgevoerd.

Gebouwen

Beleidskader

- Vastgoedbeheerplan 2022 – 2025
- MOP gebouwen op basis van de NEN - 2767

Informatie

In 2023 is een bedrag van € 361.500,- gestort in de reserve voor gebouwenonderhoud. Het vastgoedbeheerplan en de MOP's dienen samen als grondslag voor het geplande onderhoud en de reserve. In 2023 zijn de MOP's van vijf gebouwen bijgewerkt en is een nieuw asset managementsysteem geïmplementeerd voor het bijhouden van de MOP's.

Uitvoering

Er is gestart met het ontwikkelen van een visie voor een toekomstig bestendige vastgoedportefeuille, waarin duurzaamheid als belangrijkste factor wordt beschouwd.

Bij de schoolgebouwen De Vlucht en 't Kruisrak zijn noodlokalen geplaatst, waarbij het tweede lokaal bij De Vlucht is geïnstalleerd. Dit is een respons op het groeiende aantal leerlingen in het verzorgingsgebied van de scholen. De Groen van Prinstererschool is in 2023 gebruikt als wisselschool voor de Bavinckschool, nu staat hij leeg sinds de zomer 2023. Het gebouw zal niet meer gebruikt worden als school. Gemeenteraad heeft in juli 2023 een motie aangenomen waarin de gemeenteraad het college verzoekt zich in te zetten voor de optimalisatie van de financiële opbrengsten bij verkoop van de vrijgekomen gronden van scholen. Daarbij in te zetten voor realisatie van woningbouw of bestemming met aandacht voor snelheid en juiste balans van wonen en optimale opbrengst.

De energierekening is dit jaar aanzienlijk hoog vanwege de hoge kosten voor elektriciteit en gas. We trachten de schade te beperken door efficiënt om te gaan met verwarmings- en elektrische systemen.

De Crisisopvang is uitgebreid met drie kamers door verschillende interne verbouwingen, en verdere uitbreiding wordt in de nabije toekomst verwacht.

Er heeft een onderzoek plaatsgevonden naar het klimaatsysteem van het museumdepot, waaruit is gebleken dat er op korte termijn diverse aanpassingen moeten worden doorgevoerd.

Bij de haven zijn de verdeelkasten voor walstroom vervangen vanwege frequente storingen en veroudering.

Sportvelden

De gemeente heeft 16 sportvelden in eigendom:

- 11 voetbalvelden, waarvan negen in kunstgrasvelden;
- Twee handbalvelden;
- Eén rugbyveld;
- Eén atletiekbaan;
- Eén trainingsveld ten behoeve van hondenvereniging/dierenbescherming.

De voorziening voor het onderhoud aan de sportvelden wordt gebaseerd op de kwaliteitsmetingen die periodiek plaatsvinden. Het onderhoud en de renovatie is gebaseerd op een beheerplan.

De jaarlijkse storting in de voorziening bedraagt € 228.721,-. In totaal is een bedrag onttrokken aan de voorziening van bijna € 31.000,- voor een aantal kleinere onderhoudswerkzaamheden.

Het beheerplan sportvelden wordt in 2024 geactualiseerd naar aanleiding van de vaststelling van het visiedocument nota sportaccommodaties waarin onder andere is opgenomen de aanleg van een tweede kunstgrasveld op sportpark De Vinken.

Vergelijkend overzicht voorzieningen 2023

Naam voorziening	Boekwaarde 1-1-2023	Boekwaarde 31-12-2023
<i>Onderhoudsegalisatievoorzieningen</i>		
Onderhoud gemeentehuis	687.551	746.883
Onderhoud gemeentewerf	20.496	28.958
Onderhoud brandweerkazerne	8.084	8.315
Onderhoud sporthal	204.003	214.206
Onderhoud overige gebouwen	183.991	259.632
Onderhoud zwembad	594.202	573.378
Onderhoud sportvelden	662.136	854.452
Onderhoud speelvoorzieningen	87.349	113.533
Onderhoud veerpont	16.992	26.242
Onderhoud wegen	1.169.132	1.560.201
Onderhoud groen	208.695	242.139
Onderhoud bruggen	30.662	9.347
Baggeren binnenwateren en havens	386.572	462.386
Onderhoud havens en laaksluis	33.685	66.314
Onderhoud parkeergarage	224.239	194.788
Onderhoud oeververdedigingen en frontmuren	13.607	16.107
Totaal onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.531.396	5.376.882
<i>Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen</i>		
Vervangingsinvesteringen riolering conform vGRP	200.000	438.089
Totaal bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen	200.000	438.089
<i>Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>		
Stads- en dorpsvernieuwing	1.426	1.426
Totaal voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.426	1.426
<i>Personeelsvoorzieningen</i>		
Appa pensioen en uitkering wethouders	1.326.000	1.415.245
Spaarverlof	0	76.000
Regeling vervroegde uittreding	0	121.000
Totaal personeelsvoorzieningen	1.326.000	1.612.245
<i>Van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel</i>		
Achterstand/ vertraging vervanging riolering	646.610	683.680
Totaal van derden verkregen middelen	646.610	683.680
Totaal generaal voorzieningen	6.705.431	8.112.323

2.4 Financiering

(Commissie Bestuur en Financiën)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf financiering is opgenomen in artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Inleiding

Op grond van de Wet Fido wordt er een treasuryparagraaf in de programmarekening opgenomen. Eén van de doelstellingen van deze wet is het bevorderen en transparant maken van een solide financieringsbeleid. Hier wordt invulling aan gegeven door het treasurystatuut en het opnemen van een treasuryparagraaf in zowel de begroting als in de programmarekening.

Treasurybeheer

Het geld van de gemeente wordt beheerd, dit wordt ook wel treasurybeheer genoemd. Het gaat hier zowel om het aantrekken en uitzetten van de voor de publieke taak van de gemeente Bunschoten benodigde respectievelijk overtollige middelen. Het treasurybeheer dient binnen de kaders van de Wet Fido te blijven. Het gaat hier met name om de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000,-	1e kwartaal 2023	2e kwartaal 2023	3e kwartaal 2023	4e kwartaal 2023
1. Toegestane kasgeldlimiet				
Begrotingstotaal 1 januari (=grondslag)	€ 54.733	€ 54.733	€ 54.733	€ 54.733
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet in een bedrag	€ 4.652	€ 4.652	€ 4.652	€ 4.652
2. Omvang vlottende korte schuld				
Schulden in rekening-courant	€ 41	€ -	€ -	€ -
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	€ 4.500	€ 4.500	€ 1.500	€ 1.933
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende schuld	€ 4.541	€ 4.500	€ 1.500	€ 1.933
3. Vlottende middelen				
Tegoeden in rekening courant	€ 4.468	€ 6.055	€ 7.193	€ 6.245
Contanten in kas	€ 5	€ 4	€ 5	€ 4
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	€ 769	€ 971	€ 951	€ 961
Totaal vlottende middelen	€ 5.242	€ 7.030	€ 8.149	€ 7.211
4. Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	€ -701	€ -2.530	€ -6.649	€ -5.277
Toegestane kasgeldlimiet	€ 4.652	€ 4.652	€ 4.652	€ 4.652
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	€ 5.354	€ 7.182	€ 11.301	€ 9.930

Kasbeheer

Door de minister is het percentage van de kasgeldlimiet vastgesteld op 8,5%. De kasgeldlimiet wordt berekend door het percentage van 8,5% te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet bedroeg voor 2023 € 4,7 miljoen. Uit de hiervoor opgenomen tabel kan geconcludeerd worden dat de kasgeldlimiet in 2023 niet is overschreden.

Schatkistbankieren

De gemeente Bunschoten is net als andere gemeenten verplicht deel te nemen aan het schatkistbankieren. Het uitgangspunt hierbij is dat alle overtollige middelen van de gemeente worden afgeroomd naar een rekening van het Rijk. Voor de uitvoering hiervan is een speciale rekening geopend bij de Rabobank. Het saldo van deze rekening wordt dagelijks afgeroomd dan wel aangezuiverd door het Rijk. Voor 2023 bedraagt het drempelbedrag € 1.094.660,- (2% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 1.000.000,-). In 2023 zijn de bedragen binnen de norm gebleven. Het saldo bij de schatkist per 31 december 2023 bedroeg € 4.035.115,18.

Financiering

In 2023 is er één kasgeldlening aangetrokken. In 2023 is ook een kasgeldlening afgelost. De stand per 31 december 2023 betreft € 5.800.000,-. Er is in 2023 één langlopende lening afgesloten van € 10.000.000,-.

Kasstroomoverzicht

Op de volgende pagina wordt een kasstroomoverzicht getoond. Het overzicht geeft de mutaties weer van de balansposten in 2022 en 2023, resulterend in een mutatie van de liquide middelen.

Per onderdeel wordt een beknopte indicatie gegeven welke balanspost de voornaamste mutatie veroorzaakt. Voor verdere toelichting op deze balansposten wordt verwezen naar de Balans met toelichting en de bijbehorende bijlagen.

Betekenis van de afkortingen in het kasstroomoverzicht:

IVA	immateriële vaste activa
MVA	materiële vaste activa
FVA	financiële vaste activa

Kasstroom uit operationele activiteiten

In 2023 is de kasstroom uit operationele activiteiten ongeveer € 1 miljoen lager. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de mutatie van het werkkapitaal, voornamelijk een afname van de voorraden en een toename van de vorderingen en overlopende passiva ten opzichte van 2022. Daarnaast wordt dit ook veroorzaakt door het verschil in mutaties reserves ten opzichte van 2022.

Kasstroom uit investeringsactiviteiten

In 2023 is de kasstroom uit investeringsactiviteiten ongeveer € 8 miljoen lager. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere investeringen in materiële vaste activa.

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

De kasstroom uit financieringsactiviteiten is in 2023 ongeveer € 10 miljoen hoger dan in 2022. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat er in 2023 een langlopende lening is aangetrokken.

Kasstroomoverzicht

<i>Bedragen x € 1.000,-</i>	2022	2023
Voordelig / nadelig saldo	6.222,0	2.107,0
Afschrijving IVA	25,4	10,3
Afschrijving MVA	1.914,9	2.127,6
Afschrijvingen	1.940,3	2.137,9
Toe (-)/afname (+) voorraden	-3.593,7	-1.478,1
Toe/afname vorderingen	4.254,6	-1.013,4
Toe/afname overlopende activa	-129,7	-704,8
Toe (+)/afname (-) kortlopende schulden	-964,0	973,0
Toe/afname overlopende passiva	-2.896,9	3.920,3
Werkkapitaal	-3.329,7	1.697,0
Mutatie reserves	1.927,0	-888,0
Mutatie voorzieningen	669,8	1.406,9
Reserves en voorzieningen (+) = toename	2.596,8	518,9
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	7.429,4	6.460,7
Investerings IVA	10,0	10,0
Investerings MVA	-3.632,4	-11.650,0
Desinvesterings MVA	320,2	15,0
Investerings FVA	-379,7	-224,0
Desinvesterings FVA	1,0	30,0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-3.680,8	-11.819,0
Opgenomen lange geldleningen	0,0	10.023,0
Aflossing opgenomen geldleningen	-4.490,0	-4.490,0
Aflossing verstrekte geldleningen	136,4	227,0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-4.353,6	5.760,0
Mutatie in geldmiddelen	-604,5	401,0
Stand liquide middelen 01-01-2022/2023	693,1	88,5
Stand liquide middelen 31-12-2022/2023	<u>88,5</u>	<u>489,5</u>
Mutatie in geldmiddelen	-604,5	401,0

Renterisiconorm

<i>Bedragen x € 1.000,-</i>	Begroting 2023	Werkelijk 2023
1. Renteherziening		
Renteherziening op vast schuld o/g	€ -	€ -
Renteherziening op vaste schuld u/g	€ -	€ -
Netto renteherziening op vaste schuld	€ -	€ -
2. Mutatie vaste schuld		
Nieuwe aangetrokken vaste schuld	€ 10.000	€ 10.000
Nieuwe verstrekte lange leningen	€ -	€ -
Netto nieuw aangetrokken schuld	€ 10.000	€ 10.000
3. Betaalde aflossingen	€ 9.490	€ 4.490
4. Herfinanciering (laagste van 2 en 3)	€ 9.490	€ 4.490
5. Renterisico op vaste schuld (1 + 4)	€ 9.490	€ 4.490
6. Renterisiconorm		
Begrotingstotaal (lasten)	€ 54.733	€ 54.733
Percentage	20%	20%
Renterisiconorm	€ 10.947	€ 10.947
7. Toets renterisiconorm		
Renterisiconorm	€ 10.947	€ 10.947
Renterisico op vaste schuld (1 + 4)	€ 9.490	€ 4.490
Ruimte	€ 1.457	€ 6.457

Renterisiconorm

De renterisiconorm is bedoeld om het renterisico dat de gemeente loopt op zijn langlopende schuld te beperken. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden. De renterisiconorm wordt berekend op 20% (het door de minister vastgestelde percentage) van het begrotingstotaal.

De renterisiconorm is in 2023 niet overschreden. De begroting liet een ruimte zien van € 1.457.000,-. Er is in 2023 een langlopende lening aangetrokken en geen langlopende leningen verstrekt. De werkelijke ruimte betreft € 6.457.000,-.

Renteschema

Renteschema	Werkelijk 2023	Begroot 2023
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	495.179	412.480
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	278.117	155.000
Saldo rentelasten en rentebaten	217.062	257.480
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	95.009	126.498
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0
Rentebaat van door verstrekte leningen die aan taakveld moet worden toegerekend	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	122.053	130.982
Rente over eigen vermogen	0	0
Rente over voorzieningen	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	122.053	130.982
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	257.985	634.612
Renteresultaat op het taakveld Treasury	-135.933	-503.630

Het renteschema geeft inzicht in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Een resultaat met een – ervoor is positief.

Leningenportefeuille

Op 31 december 2023 heeft de gemeente zes vaste geldleningen in de leningenportefeuille o/g. Het saldo is € 27.760.000,- (eind 2022 was dit € 22.250.000,-). Alle leningen zijn aangetrokken ter financiering van de eigen organisatie van de gemeente Bunschoten. In 2023 is er één kasgeldlening aangetrokken. Daarnaast is er één kasgeldlening in 2023 afgelost. De stand van de kasgeldlening bedraagt per 31 december 2023 € 5.800.000,- (eind 2022 was dit € 4.500.000,-).

Ledenkapitaal

De gemeente heeft een bijdrage van € 20.000,- in het ledenkapitaal gestort in de Coöperatie Gastvrije Randmeren. Dit bedrag geeft een stemrecht voor vier stemmen.

Aandelen

De gemeente bezit aandelen in bedrijven die werkzaam zijn in de publieke sector.

Hoeveelheid	Soort	Bedrijf	Nominale waarde
16.219	Aandelen	Vitens	€ 16.219,00
117	Aandelen	Amfors Holding BV	€ 5.265,00
205	Aandelen	NV <u>Rova</u> Holding	€ 313.640,00
Totaal aandelenbezit			€ 335.124,00

Relatiebeheer

De huisbankier van de gemeente Bunschoten is de Rabobank. De Rabobank heeft een rating volgens Moody's van Aa2 en een A+ rating volgens Standard & Poor's.

Daarnaast is er nog een rekening-courantverhouding met de Bank Nederlandse Gemeente. Deze is verplicht in verband met de te verrekenen rijksbijdragen. Bij SVn zijn ook rekening-couranten die betrekking hebben op de volkshuisvestingsaangelegenheden (startersregeling, funderingsherstelregeling, duurzaamheidsregeling en stimuleringsregeling).

Berekening EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. In de jaarrekening is het werkelijke EMU-saldo van zowel 2022 als 2023 opgenomen.

Vanwege een lager exploitatiesaldo, een hogere mutatie (im)materiële vaste activa, een toename van de voorzieningen en een lagere mutatie in de voorraden in 2023 is er een daling te zien in het EMU-saldo ten opzichte van 2022. Het verloop van dit saldo (op kasbasis, terwijl voor de jaarrekening het stelsel van baten en lasten wordt gehanteerd) hangt samen met de voortgang binnen de grondexploitatie en uitgevoerde nieuwe en vervangingsinvesteringen.

Omschrijving	x € 1000,-	x € 1000,-
	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c) (+/+)	8.150	1.219
2. Mutatie (im)materiële vaste activa (-/-)	1.361	9.488
3. Mutatie voorzieningen (+/+)	669	1.407
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie) (-/-)	3.594	1.478
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa (-/-)	0	0
Berekend EMU-saldo	3.864	-8.340

2.5 Bedrijfsvoering

(Commissie Bestuur en Financiën)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf bedrijfsvoering is opgenomen in artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf bedrijfsvoering geeft tenminste inzicht in de stand van zaken en de realisatie van beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling

In 2023 is verder gewerkt aan de ontwikkeling van de organisatie. Er is ook veel tijd en energie gaan zitten in het werven van medewerkers in 2023. Met name vakspecifieke functies zijn moeilijk in te vullen. Op dit moment zijn er vijf vacatures. Deze vacatures zijn ontstaan door natuurlijk verloop (pensionering), uitbreiding in verband met extra taken en vertrek van medewerkers.

Bijna ieder team heeft in het afgelopen jaar een of meerdere vacatures gehad. Deze zijn van invloed op de ervaren werkdruk. Het betekent vaak een periode van overbrugging tot er een nieuwe collega is gevonden en/of tijdelijke inhuur. Ook vraagt het inwerken tijd, terwijl goed inwerken van belang is om ervoor te zorgen dat nieuwe collega's op een goede manier hun weg vinden het team, de organisatie en het werk. We blijven met teams in gesprek om waar nodig opnieuw naar de planning te kijken en prioriteiten te stellen, zodat het werk behapbaar blijft.

Het afgelopen jaar zijn we gestart met gesprekken per team over integriteit, in navolging van de plenaire sessie die er in 2022 is geweest. De open gesprekken vergroten het bewustzijn op dit onderwerp.

De bestuurlijke advisering van de portefeuillehouders heeft een impuls gekregen door de ontwikkeling van het strategisch team. Het strategisch team heeft in 2023 naast de ondersteuning per bestuurder ook vier keer een bijeenkomst georganiseerd om samen met het college na te denken over de aanpak van grote onderwerpen, zoals wonen en huisvesting, energie, ontwikkeling van de zorgvraag en zorgkosten en de omgevingswet.

Er zijn voor onze organisatie met onze interne trainers op maat gemaakte trainingen ontwikkeld over (moeilijke) gespreksvoering en over effectief vergaderen.

Qua werkplekken hebben we gemerkt dat er meer knelpunten zijn gekomen. Naast de behoefte aan individuele werkplekken vanwege groei van de organisatie, is er ook behoefte aan flexibele ruimtes voor overleg vanwege samenwerking met vele partners.

De begeleidingsgroep van de organisatieontwikkeling organiseert een aantal keer per jaar een organisatiebrede inspiratiesessie. Dit om de verbinding in de organisatie te versterken en om bewustwording en verdieping te stimuleren op algemene thema's. In het afgelopen jaar is er drie keer een sessie geweest. Het betrof de thema's vitaliteit en privacy en de verbinding met elkaar.

Communicatie

In het jaar 2023 is – in samenwerking met collega's van andere teams binnen de gemeente Bunschoten – ervoor gezorgd dat de bijlagen die bij officiële publicaties en bekendmakingen in het gemeentehuis ter inzage liggen ook digitaal bekeken kunnen worden. Hierdoor hoeven inwoners niet meer per se naar het gemeentehuis om een en ander in te zien. Dit komt voort uit de Wet elektronische publicaties.

In 2023 is er weer een mooie slag gemaakt in de digitale dienstverlening. Naast het feit dat er gesprekken zijn (en nog steeds worden) gevoerd over de e-dienstverlening is het nu ook mogelijk voor inwoners om digitaal het rijbewijs te verlengen of uit te breiden met een extra categorie én kunnen ouders digitaal geboorteaangifte doen van hun pasgeboren kindje.

Maar er is meer werk verricht voor wat betreft de digitale dienstverlening. Zo is de trouwagenda van de gemeente Bunschoten volledig vernieuwd om het voor de inwoner zo makkelijk mogelijk te maken, is er een meldpunt gelanceerd waar particuliere huurders ongewenst gedrag van hun verhuurder kunnen melden en kan subsidie worden aangevraagd voor een groen dak. En zo zijn er nog meer zaken die

sinds 2023 online geregeld kunnen worden, bijvoorbeeld op het gebied van Burgerzaken.

Omdat we onze inwoners digitaal zo goed mogelijk van dienst willen zijn, hebben er in 2023 weer twee edities plaatsgevonden van de cursus Digisterker, waarbij inwoners (in samenwerking met de bibliotheek en enthousiaste vrijwilligers) leren werken met de digitale overheid.

In 2023 is aan veel projecten gewerkt met behulp van een mix aan communicatiemiddelen. Door zowel offline als online te communiceren met de beoogde doelgroep(en) ontstaat er een groot bereik. Het is fijn om te kunnen constateren dat de social media-kanalen van de gemeente Bunschoten en de gemeentepagina in de huis-aan-huiskrant – als twee belangrijke communicatiekanalen – nog steeds goed bekeken en gelezen worden.

We zijn een open en transparante gemeente. Dat is wederom gebleken uit alle persvragen die vorig jaar over uiteenlopende onderwerpen zijn beantwoord. Ook is er verder gewerkt aan de Wet open overheid en is (doorlopend) het contact met de verschillende media warm gehouden.

We willen politiek interessant maken voor kinderen en jongeren. Om hen al op jonge leeftijd hierbij te betrekken, is er ook in 2023 weer een kinderburgemeester aangesteld, met daarbij diverse bijeenkomsten. Ook zijn er schoolbezoeken in het gemeentehuis georganiseerd. Daarnaast is in 2023 ook een Gemeentedag op het Oostwende georganiseerd.

Er is blijvend aandacht voor de toegankelijkheid van de gemeentelijke website, zo ook in 2023. De ontwikkelingen worden gevolgd en waar nodig (in samenwerking met de webleverancier) doorgevoerd op de website.

Integriteitsrapportage

Het onderwerp integriteit heeft organisatiebreed veel aandacht gekregen. Binnen de diverse teams zijn integriteitsbijeenkomsten georganiseerd. In het personeelshandboek is een passage opgenomen over integriteit.

Alle medewerkers die in dienst treden leggen de ambtseed of belofte af. In 2023 zijn er 20 nieuwe medewerkers in dienst getreden die de ambtseed of belofte hebben afgelegd. Alle ingehuurd medewerkers hebben de gedragscode ondertekend.

Integriteit maakte deel uit van de jaargesprekken die met medewerkers zijn gevoerd. Dit is dan ook een jaarlijks terugkerend onderwerp. Via een online leeromgeving zijn trainingen aangeboden op het gebied van integriteit. Alle medewerkers hadden toegang tot deze leeromgeving.

Via de arbodienst is er een externe vertrouwenspersoon waarbij medewerkers meldingen konden doen.

Frauderisico's

De gemeente is zelf verantwoordelijk voor fraudebestrijding. Vanwege de maatschappelijke functie is het van belang om dit intern en extern zichtbaar en transparant te maken. Daarom is er binnen onze organisatie sprake van een fraude-risicoanalyse. In het kader van de jaarlijkse herijking van deze fraude-risicoanalyse heeft er dit jaar opnieuw een inventarisatie plaatsgevonden van de (mogelijk) aanwezige frauderisico's en de getroffen beheersmaatregelen.

Naar aanleiding van deze inventarisatie is er gekeken naar de opzet, bestaan en werking van de beheersing en getroffen bijsturingsmaatregelen van de toprisico's met de risico-inschatting 'hoog' en de toprisico's met een gemiddeld risico. Aan de hand van deze analyse kunnen wij de beheersbaarheid van de frauderisico's binnen onze organisatie vergroten.

In de scope van de belangrijkste frauderisico's vallen onder andere betalingen, inkopen, aanbestedingen, M&O etc. Met betrekking tot de recente herijking van de fraude-risicoanalyse kan worden geconcludeerd dat er geen materiële fraudes zijn geconstateerd.

Rechtmatigheid

Met ingang van het verslagjaar 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd. In de rechtmatigheidsverantwoording legt het college van burgemeester en wethouders via de jaarrekening 2023 verantwoording af over de rechtmatigheid. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Over de naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese bestedingen bijvoorbeeld, maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik en lasten, waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.

In de monitor rechtmatigheidsverantwoording is een uitwerking opgenomen van de toetsingscriteria voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Monitor Rechtmatigheidsverantwoording

Monitor rechtmatigheidsverantwoording		
Uitwerking overzicht toetsing criteria Rechtmatigheidsverantwoording		
Onderdeel rechtmatigheidsfouten bij financiële beheershandelingen		
Beleidskader verantwoordingsgrens 3% van € 68,7 miljoen = € 2.062.000,-		
Uitwerking toetsing onrechtmatigheden:		
A. Begrotingscriterium		
- Overschrijding exploitatiebudgetten programma's begroot versus werkelijk	€	115.000
- Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€	-
- Niet geautoriseerde reservemutaties	€	-
- Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid respectievelijk zijn gemeld.	€	-
B. Voorwaardecriterium		
- Gemiste Europese aanbesteding	€	39.000
C. Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium		
	€	-
D. Totaal rechtmatigheidsfouten		
	€	154.000
E. Verantwoordingsgrens		
3% van € 68,7 miljoen	€	2.062.000
F. Toets rechtmatigheidsfouten aan verantwoordingsgrens		
- D. is groter dan E. en daarom totaal afwijkingen = rechtmatigheidsfouten als bedrag opnemen in Rechtmatigheidsverantwoording college overeenkomstig A t/m C.		
- Indien D. kleiner is dan E. dan afwijkingen toelichten in paragraaf Bedrijfsvoering.		
G. Totaal grondslag afwijkingen voor toelichting op fouten = D		
	€	154.000
H. AF: Begrotingsafwijkingen waarvan de raad heeft besloten dat ze niet onrechtmatig zijn		
- begrotingsafwijking passend binnen vastgestelde beleid raad	€	50.000
- begrotingsafwijking met compensatie direct gerelateerde baten	€	14.000
I. Saldo resterende rechtmatigheidsfouten		
	€	90.000

Begrotingscriterium

Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. Er is in totaal een overschrijding van € 115.000,- geconstateerd op de programma's Bestuur en ondersteuning (€ 101.000,-) en Sport, cultuur en recreatie (€ 14.000,-). Voor een toelichting op de overschrijdingen wordt verwezen naar deze programma's.

Voorwaardecriterium

Er is een rechtmatigheidsfout geconstateerd op het gebied van Europese aanbestedingen voor een bedrag van € 39.000,-.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Er zijn geen rechtmatigheidsfouten geconstateerd op het gebied van misbruik- en oneigenlijk gebruik.

Op basis van de uitwerking in de monitor is de conclusie in de rechtmatigheidsverantwoording dat de baten en lasten en ook de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Het totaal aan rechtmatigheidsfouten is € 154.000,-. Dit ligt beneden de verantwoordingsgrens. Daarmee wordt in de Rechtmatigheidsverantwoording geconcludeerd dat het college rechtmatig heeft gehandeld.

Samenwerking bedrijfsvoering BLNP

De samenwerking bedrijfsvoering heeft aantoonbare resultaten opgeleverd op de vier k's (kwaliteit, kwetsbaarheid, kansen en kosten) en daarmee bijgedragen aan de beoogde strategische doelstelling om elkaar te versterken en zelfstandig te blijven. Echter, de grenzen van verdere groei binnen deze regeling zijn inmiddels bereikt, waardoor verdere ontwikkeling wordt belemmerd. Daarnaast is de vraag hoe het meest optimaal op lokale behoeften kan worden ingespeeld. De definitieve vorm en keuze zal de komende periode verder worden uitgewerkt en voor de zomer 2024 wordt een beslissing genomen over de richting.

Financiën

In het jaar 2023 heeft de focus voor het taakveld financiën vooral gelegen op het harmoniseren van processen en het blijven zoeken naar verbinding en gebieden waarop kan worden samengewerkt. Door een wisseling van teamhoofd heeft het team een aantal maanden zonder direct leidinggevende gezeten. De opstart en voortgang van het jaarplan heeft daardoor even stil gestaan. In mei 2023 is er een opvolger begonnen die het totaal weer heeft opgepakt en werkt aan de basis op orde vanuit het vastgestelde jaarplan.

De voortgang van het jaarplan wordt bewaakt in het kernteam Financiën en het Bedrijfsvoeringsoverleg.

Terugkijkend is er in 2023 veel gedaan.

- Vanuit Interne Controle heeft afgelopen jaar in het teken gestaan van een belangrijk thema: de pilot rechtmatigheidsverantwoording. Deze pilot is met succes afgerond en door deze pilot is gezamenlijk o.a. een normenkader, beleid voor Misbruik en Oneigenlijk gebruik, nota rechtmatigheid en een controleplan opgesteld, die bestuurlijk ook zijn vastgesteld.
- De teams van crediteuren en debiteuren zitten tweewekelijks fysiek bij elkaar in Leusden en zijn bezig met de harmonisatie van de processen. Afgelopen maanden is begonnen met een nieuw systeem om facturen in te lezen.
- De werkgroep fiscaliteit heeft zich, naast de reguliere zaken, beziggehouden om BLNP-brede fiscale workshops te gaan organiseren.
- Een andere belangrijke ontwikkeling is de samenwerking op het gebied van de jaarrekening en controle. Voorafgaand aan de interimcontrole is met de accountant en de BLNP-gemeenten gekeken naar uitdagingen en onderwerpen die gezamenlijk binnen BLNP kunnen worden opgepakt. Hetzelfde geldt voor de uitkomsten van de management-letters.

Kortom, er zijn mooie stappen gezet. Dat betekent niet dat we er al zijn. Er zijn nog voldoende aandachtspunten en onderwerpen waar we mee aan de gang kunnen en soms zelf moeten, daar is alle vertrouwen in.

ICT

In technische zin staat ons vakgebied nooit stil en zijn er voortdurend nieuwe ontwikkelingen. Het is van groot belang steeds oog te blijven houden voor de digitale vaardigheid en weerbaarheid. De gegevens en de informatie waarover wij beschikken zijn interessant voor de buitenwereld. Cybercriminelen zijn er iedere dag op gericht om onze digitale processen te belemmeren en te blokkeren. Daarom is de bescherming van persoonsgegevens een blijvende en hoge prioriteit.

De primaire verantwoordelijkheid is ervoor te zorgen dat de dienstverlening naar de inwoners mogelijk is, daarnaast zorgen we ervoor dat de medewerkers hun werk goed kunnen doen met de middelen die

we hen aanreiken. Met de inzet van steeds meer digitale middelen vraag dit van de medewerkers goede digitale vaardigheden. Training, voorlichting en learning by doing zijn belangrijke instrumenten die hierbij helpen.

Naast de projecten die in het samenwerkingsverband BLNP spelen hebben we te maken lokale initiatieven.

In 2023 is gestart met de ontwikkeling van de i-visie die in 2024 zal worden vastgesteld. Zeven strategische thema's schetsen de richting voor de komende jaren. Na het vaststellen zullen uitvoeringsplannen worden opgesteld, zodat er een solide projectportfolio ontstaat.

In de BLNP-samenwerking heeft het volgende aandacht gekregen:

- Het successievelijk op afstand zetten van het applicatie landschap is de komende jaren een terugkomend aandachtspunt. De applicaties worden niet vanuit het eigen serverpark maar rechtstreeks vanuit de leverancier beschikbaar gesteld.
- Het aanbieden van een flexibele en hybride werkplek. In 2023 zijn daar weer stappen in gezet en successievelijk zijn we aan het toegroeien naar een flexibele BLNP werkplek.
- De ontwikkeling naar een gezamenlijke BLNP servicedesk. In 2023 is het project gestart en per 1 februari 2024 is deze servicedesk van start gegaan om de bereikbaarheid te verbeteren.
- Er is bij leveranciers een uitvraag gedaan om te komen tot een uniforme digitale samenwerkingsomgeving. Het implementatietraject krijgt in 2024 zijn beslag.
- Met het BLNP team is nagedacht over een verdere doorontwikkeling van de BLNP ICT/IV organisatie. In 2024 zal dat verder zijn beslag krijgen.

HRM

Het jaar 2023 stond in het teken van verder intensiveren en professionaliseren van de BLNP-samenwerking, zowel op het gebied van HRM-(beleids)advisering als personeels- en salarisadministratie.

Het verder op orde krijgen (voornamelijk harmoniseren) van 'de basisprocessen' en daarbij het optimaal benutten van de mogelijkheden van het HR-systeem Youforce blijft belangrijk. In 2023 is er in het project over de optimalisatie van Youforce (HRM software) verdere voortgang geboekt. Naast noodzakelijke nieuwe functionaliteit als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving zijn er weer diverse HRM-processen geoptimaliseerd en gedigitaliseerd (denk aan managementrapportages, verlofproces, koppeling met de arbodienst, optimalisatie van de vacaturemodule, etc.).

Naast de dagelijkse dienstverlening zijn we bezig geweest om HRM-beleid en -instrumenten verder te professionaliseren. We hebben resultaat bereikt op het gebied van verzuimbegleiding, het werving- en selectieproces/employer branding, functiebeschrijvingen, inhuur extern personeel en onboarding van nieuw personeel.

BLNP-HRM-Jaarplan: begin 2023 zijn er met de vier gemeenten, net als eerdere jaren, prioritaire thema's voor het komende jaar vastgesteld.

Juridisch

Juridische Zaken stond 2023 in het teken van een verdere bestendiging en professionalisering van de reeds ingeslagen weg; de successen behouden die al zijn geboekt en daar verder op bouwen. Dit is terug te zien in de volgende punten:

- Mooie ontwikkelingen in de beoogde specialisatie en zichtbaarheid/vindbaarheid van de medewerkers.
- Een aantal teamleden heeft met succes specialisatie-opleidingen gevolgd.
- Ook een aantal (relatief) nieuwe taken, zoals bijvoorbeeld de werkzaamheden omtrent de borging en uitvoering van de Woo, zijn het afgelopen jaar goed belegd in het team JZ.
- Collega's uit de gemeenten weten steeds beter de weg te vinden naar Topdesk om via die weg hun hulpverzoeken bij JZ binnen te schieten. Er kan nog winst worden geboekt in de follow up hiervan (met name de termijn).

Verder is in 2023 blijvend en terugkerend aandacht gevraagd voor het belang van een duidelijke scheiding tussen eerstelijns en tweedelijns werkzaamheden bij team JZ en de rol die de individuele gemeenten daarin ook moeten nemen. Gedurende het jaar is hier in werk- en management overleggen aandacht voor gevraagd. Verdere gesprekken hierover vinden plaats in het kader van de doorontwikkeling van BLNP.

Juridische Kwaliteitszorg heeft een stijgend aantal inschrijvingen ontvangen van deelnemers aan het aanbod van de JZ Academy. Een hoger aantal dan in het jaarplan 2023 op was ingezet. Dit zorgt er echter ook voor dat in de toekomst de inzet van medewerkers binnen Juridisch Kwaliteitszorg vergroot moet worden.

Informatieveiligheid

Cyberdreigingen kunnen variëren van alledaagse aanvallen zoals phishing en malware tot geavanceerde en gecoördineerde aanvallen van statelijke actoren. Deze dreigingen hebben niet alleen betrekking op de bescherming van persoonlijke gegevens, maar ook op nationale veiligheid, economische stabiliteit en kritieke infrastructuur. Het dynamische karakter van cyberdreigingen vereist voortdurende aanpassingen van beveiligingsmaatregelen en beleidsinitiatieven om gelijke trend te houden met de veranderende tactieken van kwaadwillende actoren.

Beleid en doelstellingen

De BIO dient als normenkader voor informatieveiligheid voor de Nederlandse overheid. Het doel is op termijn te voldoen aan alle normen van de BIO. Informatieveiligheidsbeleid is gebaseerd op risicomanagement. Door periodieke risicoanalyses wordt in beeld gebracht waar op dat moment de grootste dreigingen en risico's liggen. De uitkomsten van deze analyses vormen de input voor het planmatig implementeren van verbetermaatregelen. Daarnaast wordt hiermee voldaan aan de doelstellingen en verplichtingen die vanuit diverse audits worden opgelegd.

Activiteiten en beheersmaatregelen

De gemeente richt zich of heeft zich gericht op de implementatie van een aantal beheersmaatregelen die volgen uit de BIO en worden benoemd in jaarplannen.

- Een aanbesteding is gestart voor de verwerving van een Information Security Management System. Dit systeem dient ter ondersteuning van de CISO's en Privacy Officers bij hun werk en stelt hen in staat de status van maatregelen met betrekking tot de BIO en de AVG effectiever te monitoren binnen de vier gemeenten.
- Het verhogen van de digitale weerbaarheid doormiddel van zowel technische als organisatorische maatregelen. Waaronder een nieuw E-learning pakket op het gebied van informatieveiligheid en privacy met daarin een vaste cycli phishingtesten om het bewustzijn van de medewerkers te monitoren.
- Start gemaakt met een analyse van de impact van de nieuwe NIS2-regelgeving voor de vier gemeenten.
- Jaarlijkse pentest (en eventuele kwetsbaarheden verholpen) gericht op de kantoorautomatisering.

Resultaten zelfevaluatie ENSIA

Elk jaar leggen gemeenten verantwoording af over de kwaliteit van de informatieveiligheid van diverse informatiesystemen. Dit gebeurt volgens de ENSIA. Deze verplichte zelfevaluatie is gebaseerd op het normenkader van de BIO.

Het college geeft met de ENSIA-collegeverklaring aan in hoeverre aan de beveiligingsnormen voor het gebruik van DigiD en Suwinet wordt voldaan. De collegeverklaring wordt inclusief bijlagen bij het jaarverslag aangeboden aan de raad. Daarnaast legt het college in een aparte rapportage verantwoording af over de kwaliteit van de BAG, de BGT en de BRO.

Ook de verantwoording over de BRP en Reisdocumenten maken onderdeel uit van ENSIA.

Het resultaat van de zelfevaluatie 2023 is dat de gemeente Bunschoten aan de meeste normen voldoet.

Datalekken

In 2023 heeft de gemeentelijke organisatie met negen datalekken/incidenten te maken gehad. Hierbij was het niet nodig om de Autoriteit Persoonsgegevens te informeren. Het ging om vijf keer een verkeerd verzonden e-mail, twee keer te veel persoonsgegevens zichtbaar en twee keer onjuiste gegevensuitwisseling met zorgaanbieder.

Archief- en informatiebeheer

Inleiding jaarverslag informatie- en archiefbeheer

Overeenkomstig artikel 13 van de Archiefverordening Gemeente Bunschoten 2014 is de gemeentearchivaris van Bunschoten belast met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden

van de gemeentelijke organen die niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats. De gemeentearchivaris maakt hierover eenmaal per jaar een rapportage van zoals u hierbij aantreft. Met dit verslag van de gemeentearchivaris legt uw college verantwoording af aan de gemeenteraad. Ook dient dit verslag voor 15 juli 2024 naar het college van Gedeputeerde Staten gezonden te worden in het kader van het interbestuurlijk toezicht.

Beoordeling Gedeputeerde Staten resultaten periode 2020 – begin 2022

Voor de beoordeling van Gedeputeerde Staten verwijs ik naar mijn brief en verslag over 2022 van 23 februari 2023 met het kenmerk 1713289.

Stand van zaken verbeterpunten gemeentearchivaris over het verslagjaar 2023

In het derde kwartaal van 2023 is gemonitord op de voortgang van de verbeterpunten. De belangrijkste punten zijn gedeeld:

- A. Stel een protocol op en maak aan de hand hiervan praktische beheerafspraken met alle samenwerkingsverbanden. Gebruik dit protocol ook voor het maken van afspraken bij het aangaan van nieuwe samenwerkingen.

Stand van zaken: Hier moet nog steeds mee gestart worden voorbeeld van de RUD (Dossier Afspraken en Procedures) zal gebruikt worden als uitgangspunt.

- B. Voer alle maatregelen in die bij uw kwaliteitssysteem horen en rapporteer jaarlijks de bevindingen aan de toezichthouder bij het indienen van de reguliere toezichtinformatie.
 - Controles op door een externe partij gearcheverde website en sociale media. Dit is nog niet gedaan, maar staat in de planning voor begin 2023.

Stand van zaken: Er is een steekproef uitgevoerd op de website Bunschoten.nl waarbij met terugwerkende kracht de archieven per 1^e van de maand in 2022 zijn gecontroleerd. Vastgesteld is dat dit voldoet aan de verwachting en dat de informatie correct is opgeslagen. Verder worden social media berichten (WhatsApp, Signal etc.) opgeslagen in het zaakstelsel via een export vanuit Obi4Wan.

- Kwaliteitsslag van de niet overgedragen WABO-dossiers: dit staat op de rol vanaf het moment dat de Omgevingswet per 1 januari 2024 in werking treedt. Omdat Bunschoten vanaf 1 januari 2023 al wel een start maakt met de Centric Leefomgeving kan dit project vanaf dat moment opgepakt worden.

Stand van zaken: Archivering vanuit de omgevingsontwikkeling en met oog op de invoering van de Omgevingswet is geoptimaliseerd aangezien dit 'by design' is ingericht. Vanaf 1 januari 2023 werkt Bunschoten met de omgevingsontwikkeling van Centric Leefomgeving, waarbij de archivering in het zaakstelsel is geborgd. Vervolgstep is de migratie van de gegevens uit GISVG naar het zaakstelsel waardoor de locatie van alle fysieke dossiers ook vanuit het zaakstelsel is te achterhalen. Dit is de kwaliteitsslag naar een betere toegankelijkheid.

- Verbeterproject naar aanleiding van audit Sociaal in 2021:

Stand van zaken: voor het sociaal domein zijn de documenten opgeslagen op de netwerkschijf. Omdat Mens Centraal door de leverancier wordt aangepast om ook vernietiging en bewaring te ondersteunen is de keuze gemaakt om het digitale archief wat op de netwerkschijf staat over te hevelen naar Mens Centraal (ook vanuit privacyoverweging). Een medewerker is hier mee gestart. Er is gekozen om alle documenten te hangen en deze op dit moment alleen te ontdubbelen. In een later stadium worden deze bewerkt door archiefmedewerkers.

Tot slot

Onbeschreven particuliere archieven: De partij die deze archieven gaat beschrijven is in het laatste kwartaal van 2023 gestart.

Welke ontwikkelingen hebben verder in 2023 plaatsgevonden?

- De archiefbewaarplaats is gekeurd en hieruit is gebleken dat de klimaatinstallatie moet worden vervangen. Hierin worden concrete stappen gezet om deze te vervangen.
- De migratie van alle metadata uit GISVG naar het zaakstelsel heeft plaatsgevonden.

Drie verbeterpunten uit voorgaande rapportage 2022 en twee bekende aandachtspunten

1. Controleer de Informatieverordening (Archiefverordening) en Beheerregeling uit 2014 op zijn actualiteit.
2. Stuur de output uit uw kwaliteitssysteem tegelijkertijd mee bij de uitvraag voor het opstellen van het jaarlijkse toezichtsverslag.
3. Ga aan de slag met de nog niet afgeronde verbeterpunten:
 - Verbeterpunt twee (metadataschema/MDTO).
 - Verbeterpunt drie (protocol samenwerkingsverbanden).

NB: Dit betekent niet dat alle applicaties ineens moeten voldoen aan het MDTO. (zie ook aandachtspunt 1).

Aandachtspunt

1. Zorg ervoor dat bij aanbestedingen van nieuwe (vak)applicaties wordt voldaan aan het MDTO.
2. Houdt de ontwikkelingen rondom Youforce en de vernietigingsfunctionaliteit in de gaten, dit geldt ook voor het systeem Carel. Het gaat hier om privacygevoelige gegevens, waarbij zowel vanuit de Archiefwet 1995 als ook de AVG vernietigd dient te worden.

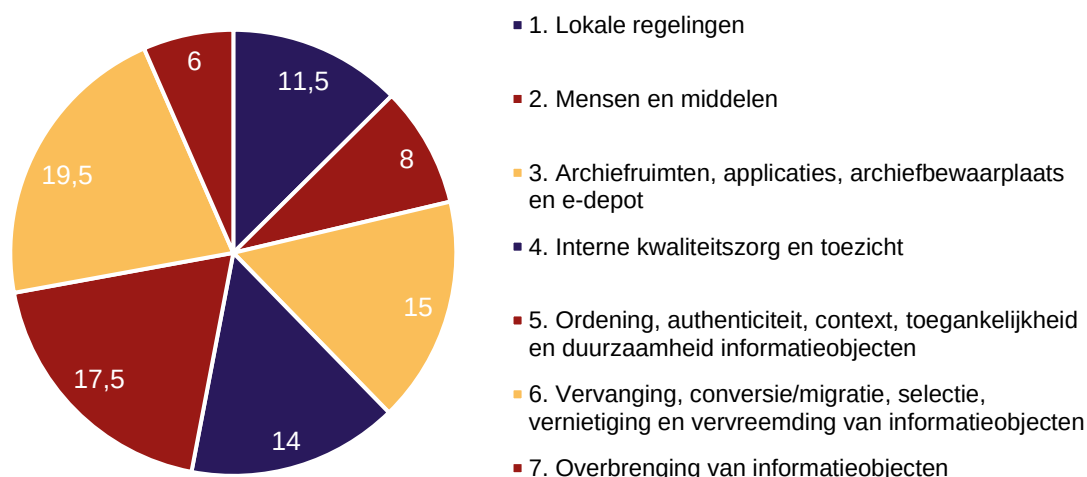
Beoordeling gemeentearchivaris

Mijn beoordeling zit in de laatste stap vijf en die luidt 'uitstekend'. Hieronder per KPI de behaalde score.

Archief KPI Bunschoten	Weging	Behaald
1. Lokale regelingen	14	11,5
2. Mensen en middelen	8	8
3. Archiefruimten, applicaties, archiefbewaarplaats en e-depot	15	15
4. Interne kwaliteitszorg en toezicht	14	14
5. Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid informatieobjecten	20	17,5
6. Vervanging, conversie/migratie, selectie, vernietiging en vervreemding van informatieobjecten	23	19,5
7. Overbrenging van informatieobjecten	6	6
Totaal	100	91,5

Behaalde punten	Kwalificatie
t/m 54	Onvoldoende
55 – 69	Voldoende
70 – 79	Ruim voldoende
80 – 89	Goed
90 – 100	Uitstekend

In onderstaande diagram is de score gevisualiseerd.

Voor het huidige toezichtjaar 2023 zijn drie, al bekende uit 2022, verbeterpunten en twee aandachtspunten, eveneens uit 2022, benoemd. Ik heb vertrouwen dat deze verbeterpunten door uw organisatie in 2024 worden gerealiseerd en dat de aandachtspunten worden meegenomen.

Voor wat betreft de periode 2023 zie ik als gemeentearchivaris nog steeds continuïteit en progressie. Mijn oordeel voor uw organisatie over de uitvoering van het informatie- en archiefbeheer luidt: 'uitstekend'. Mijn advies is om door te gaan op de ingeslagen weg en aan de slag te gaan met de aangedragen verbeterpunten.

2.6 Verbonden partijen

(Commissie Bestuur en Financiën)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf verbonden partijen is opgenomen in artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf verbonden partijen bevat tenminste de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting. Daarnaast de beleidsvoornemens omtrent de verbonden partijen en een lijst van de verbonden partijen.

De paragraaf verbonden partijen gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de mate van financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden, waarin onze gemeente participeert en tevens een bepaalde bestuurlijke invloed kan uitoefenen.

Inleiding

Aan de hand van de begroting, jaarrekening en via de diverse bestuurlijke overleggen kan de gemeente haar bestuurlijke invloed gestalte geven bij de verbonden partijen.

Voor het instellen, dan wel beëindigen van nieuwe verbonden partijen worden voorstellen aan de raad gedaan waarbij naast de beleidsinhoudelijke aspecten ook de financiële consequenties inzichtelijk worden gemaakt.

De verbonden partijen zijn al bij de verschillende programma's genoemd. In deze paragraaf gaat het vooral om het financiële aspect van de verbonden partij.

Verbonden partijen

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus – Tricijn (GBLT)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in gemeentebegroting:	Programma <u>Bestuur en ondersteuning</u>
Belang van deelname in de verbonden partij: 	Juiste en klantgerichte uitvoering van gemeentelijke belastingverordening en kwijtscheldingsregels en waardering onroerende zaken.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	De grondslagen voor de gemeentelijke bijdrage zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen en de <u>WOZ</u> -basisregistratie (aantallen inwoners en <u>WOZ</u> -objecten).
Bijdrage Bunschoten:	€ 348.790,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 2.149.000,- (2023)*
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 2.149.000,- (ultimo 2023, inclusief resultaat)*
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 4.806.000,- (ultimo 2023)*
Risico's voor financiële positie gemeente:	<u>GBLT</u> beschikt in principe niet over eigen (weerstand)vermogen; financiële resultaten worden verrekend met de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2023

Bureau regio Amersfoort

Juridische rechtsvorm:	Samenwerking
Programma in begroting:	Programma <u>Bestuur en ondersteuning</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Op een duurzame en effectieve manier strategisch samen werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Bijdrage Bunschoten	€ 104.843,50

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Veiligheid</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Adequate brandweezorg, rampen- en crisisbestrijding
Wijze bestuurlijk belang:	De burgermeester is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Jaarlijkse inwonersbijdrage op basis van verhoudingen van budgetten binnen het gemeentefonds, de zogenoemde 'ijkpuntscores'.
Bijdrage Bunschoten	€ 1.235.585,- (2023)
Meest recente financieel resultaat:	€ 4.510.000,- (2023)*
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 28.319.000,- (ultimo 2023), inclusief resultaat*
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 64.945.000,- (ultimo 2023)*
Risico's voor financiële positie gemeente:	Daling OMS-opbrengsten, (on)gelijke behandeling vrijwilligers, overige (onvoorziene) exploitatierisico's.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2023

Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.

Juridische rechtsvorm:	Coöperatie
Programma in begroting:	Programma <u>Sport, cultuur en recreatie</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Behartigen van bovengemeentelijke belangen van de recreatie en de natuur.
Wijze bestuurlijk belang:	Vier stemmen in de algemene ledenvergadering
Wijze financieel belang:	Ledenrekening A € 20.000,-
Bijdrage Bunschoten:	€ 46.536,- (2023) inclusief bijdrage maaien waterplanten
Meest recente financieel resultaat:	- € 505.148 resultaat voor bestemming 2022*

* Gebaseerd op de definitieve jaarrekening 2022

Samenwerkingsverband sociale zaken Baarn, Bunschoten en Soest (BBS)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Sociaal Domein</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Naast het uitvoeren van werkzaamheden op het gebied van Werk en Inkomen voert de organisatie de zorgadministratie uit van de gemeenten en is BBS werkgever van medewerkers van de Sociaal Teams, die ondersteuning leveren dicht bij de inwoners van de drie gemeenten.
	
Wijze bestuurlijk belang:	Een wethouder is vertegenwoordigd in het bestuur.
Wijze financieel belang:	Jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten.
Bijdrage Bunschoten:	€ 3.214.000,- voor Inkomen, € 289.000,- voor Participatie, € 1.476.000,- voor Zorgadministratie en Sociaal Team en € 996.000,- voor Overhead. Voor de <u>Tozo</u> regeling € 35.000,-, voor inburgering € 127.000,- en voor energietoeslag € 818.000,-.
Meest recente financieel resultaat:	€ 0,- (2023)*
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 0,- (2023)*
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 0,- (2023)*
Risico's voor financiële positie gemeente:	Negatieve financiële effecten hebben een directe invloed op de doorbelasting van kosten naar de gemeenten.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2023

RWA / Amfors Holding B.V.

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Sociaal Domein</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Het voorkomen van structurele uitsluiting van bepaalde groepen kansarme werklozen.
Wijze bestuurlijk belang:	Elke deelnemende gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Sociaal Domein
Wijze financieel belang:	De gemeente stelt de ontvangen rijksbijdrage <u>Wsw</u> volledig ter beschikking aan RWA. Daarnaast draagt elke gemeente naar rato bij in een eventueel negatief exploitatiesaldo.
Bijdrage Bunschoten:	€ 1.181.091,- (2023)
Meest recente financieel resultaat:	Het resultaat van RWA kwam in 2023 uit op € 2,6 miljoen negatief (raming € 4,0 miljoen negatief). Het positieve resultaat van Amfors (€ 1.420.000,-) wordt ingezet als dekking voor het resultaat van RWA. De bijdrage voor de deelnemende gemeenten komt hiermee uit op € 1.067.000,- (begroot € 2.191.000,-). Het aandeel van Bunschoten hierin is € 51.000,-, geraamd € 106.000,-*.
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 1.040.000,- (ultimo 2023). Betreft een algemene reserve van € 500.000,-, een bestemmingsreserve van € 540.000,- voor inrichting en opzet van het Inclusive Fieldlab en voor arbeidstoeleiding trajecten voor doelgroepen uit de participatiewet.
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 10.591.000,- (ultimo 2023)*
Risico's voor financiële positie gemeente:	Het aantal <u>SW</u> -ers binnen RWA zal jaarlijks met zo'n 4% afnemen. In combinatie met een afnemende rijksbijdrage moeten de toenemende kosten worden opgevangen door een hoger nettoresultaat van Amfors. Zie hierna bij Amfors Holding.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2023

Juridische rechtsvorm:	Besloten Vennootschap (met gemeentelijke deelneming)
Programma in begroting:	Programma <u>Sociaal Domein</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Het in het kader van de bevordering van de arbeidsintegratie van gehandicapten en niet-gehandicapten in de regio Amersfoort, het oprichten van, deelnemen in, samenwerken met, beheren, besturen, exploiteren en financieren van andere vennootschappen en ondernemingen.
Wijze bestuurlijk belang:	De deelnemende gemeenten zijn aandeelhouder van Amfors Holding (ongeveer 7% van de uitstaande aandelen). Zij controleren begroting, jaarrekening en beleidsplannen. Daarnaast is er een Raad van Commissarissen bestaande uit personen zonder bestuurlijke binding met de gemeenten.
Wijze financieel belang:	De gemeente Bunschoten bezit 117 aandelen Amfors, gewaardeerd tegen € 5.265,-.
Bijdrage Bunschoten:	-
Meest recente financieel resultaat:	Over 2023: € 0,- (betreft resultaat na aanzuivering tekort aan <u>RWA</u> van € 1.419.683,-)*
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 2.500.000,- (ultimo 2023)*
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 4.343.743,- (ultimo 2023)*
Risico's voor financiële positie gemeente:	Door het dalende aantal <u>SW</u> -ers bij <u>RWA</u> en een afnemende rijksbijdrage moeten de toenemende kosten bij <u>RWA</u> worden opgevangen door een hoger nettoresultaat van Amfors. De gemeente is erg afhankelijk van het behalen van de operationele resultaten van Amfors, die ter aanvulling van het negatief subsidieresultaat <u>RWA</u> nodig is om zodoende de gemeente niet meer te laten bijdragen.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2023

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Het behartigen van de belangen van de deelnemers tezamen en van iedere deelnemer afzonderlijk op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het zorgdragen van een goede, klantvriendelijke en efficiënte uitvoering van de opgedragen milieutaken, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Bijdrage Bunschoten:	€ 422.841,- (2023)
Meest recente financieel resultaat:	€ 302.000,- (2023)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 1.5171.000,- (ultimo 2023), inclusief resultaat
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 6.504.000,- (ultimo 2023)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Outputfinanciering (productie, achterblijvende vraag, onvoldoende productiviteit en kengetallen), ziekteverzuim, wet- en regelgeving.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2023

Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht (GGDrU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke Regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Invulling geven aan de wettelijke rol bij crises en rampen. Bevorderen van een goede basisgezondheid en gelijke kansen op gezondheid voor de inwoners, onder meer door preventie.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	De kosten van de wettelijke basistaken worden bij alle deelnemers in rekening gebracht; keuzetaken/maatwerk alleen bij de gemeenten waarvoor de taken zijn uitgevoerd.
Bijdrage Bunschoten:	€ 1.056.298 (2023)
Meest recente financieel resultaat:	€ 1.341.165 (2023)*
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 4.618.536,- (ultimo 2023), inclusief resultaat*
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 9.148.334,- (ultimo 2023)*
Risico's voor financiële positie gemeente:	De verhouding tussen de vaste (inwoner)bijdrage en de maatwerk opbrengsten moet zodanig zijn, dat de GGDrU in de financieringsstructuur een eventuele daling van maatwerkinkomsten zelf kan opvangen.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2023

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Zorgen voor goede, reguliere en milieu verantwoord transport, overslag, be- en verwerking van huishoudelijk afval uit de deelnemende gemeenten. Tevens kennisuitwisseling en vergroting op het gebied van efficiënte afvalinzameling en verwerking.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Baten en lasten worden 100% aan de deelnemers doorberekend. De GR heeft een minderheidsbelang in de NV Rova Holding (€ 4.538,-) en een 50%-belang in de BV Afvaloverslag (€ 9.000,-).
Bijdrage Bunschoten:	€ 687.732,- (2023)*
Meest recente financieel resultaat:	€ 215.872,- (2023)*
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 0,- (ultimo 2023)*
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 20.804.329,- (ultimo 2023)*
Risico's voor financiële positie gemeente:	Normale bedrijfsrisico's zoals rente-, krediet-, debiteuren- en investeringsrisico's

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2023

N.V. ROVA Holding

Juridische rechtsvorm:	Naamloze Vennootschap
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Dienstverleningsovereenkomst voor de inzameling en verwerking van afvalstoffen en grondstoffen. Ook het beheer van de inzamelmiddelen valt hieronder.
Wijze bestuurlijk belang:	Aandeelhouder (circa 2% van de uitstaande aandelen A, B en C).
Wijze financieel belang:	205 aandelen B (gewaardeerd tegen € 313.640,-)
Bijdrage Bunschoten:	€ 1.097.000,- (taken conform dienstverleningsovereenkomst).
Meest recente financieel resultaat:	€ 5.384.000,- (2023)*. Een deel van het resultaat wordt als dividend uitgekeerd. Het verwacht dividend over 2023 bedraagt circa € 110.000,-. Het dividend over 2022 (uitgekeerd in 2023) bedroeg € 275,- per aandeel, voor Bunschoten € 56.000,-.
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 43.020.000,- (ultimo 2023)*
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 59.990.000,- (ultimo 2023), inclusief achtergestelde lening van € 9.590.000,-*.
Risico's voor financiële positie gemeente:	De financiële risico's zijn beperkt.

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2023

Vitens NV

Juridische rechtsvorm:	Naamloze Vennootschap
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf in Nederland en verzorgt de drinkwatervoorziening in de gemeente Bunschoten. Vitens is in 2006 ontstaan uit fusies van lokale en regionale drinkwaterbedrijven.
Wijze bestuurlijk belang:	0,281% van het totaal aantal aandelen
Wijze financieel belang:	16.219 aandelen (gewaardeerd tegen € 16.219,-)
Meest recente financieel resultaat:	€ 27,2 miljoen (2023)* Het voorstel is om over 2023 geen dividend uit te keren gelet op de financiële ratio's. Ook voor de komende jaren is de verwachting dat geen dividend wordt uitgekeerd.
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 677,7 miljoen (2023)*.
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 1.559,7 miljoen (2023)*.
Risico's voor financiële positie gemeente:	De financiële risico's zijn zeer beperkt. Er is geen verplichte afdekking van een eventueel tekort; aandeelhouders van een <u>NV</u> zijn niet aansprakelijk voor de schulden van een <u>NV</u> .

* Gebaseerd op de concept jaarrekening 2023

2.7 Grondbeleid

(Commissie Bestuur en Financiën)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf grondbeleid is opgenomen in artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf grondbeleid geeft tenminste:

- *Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting*
- *Een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert*
- *Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;*
- *Een onderbouwing van de geraamde winstneming*
- *De beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken*

Grondbeleid is een activiteit van de gemeente waarbij op een uitvoeringsgerichte wijze, sturing wordt gegeven aan de ruimtelijke processen. Waarbij een goede en evenwichtige inrichting van de ruimte wordt verkregen. Daarbij worden dan voorzieningen gerealiseerd die niet door particuliere partijen zouden worden ontwikkeld. Er kan gedacht worden aan sociale woningbouw, sociaal-culturele voorzieningen en infrastructuur. Grondbeleid is geen doel op zich, maar vormt een instrument om andere gemeentelijke beleidsvelden te ondersteunen.

Per casus wordt gekeken welk gemeentelijk grondbeleid wordt gevolgd. Dit kan actief dan wel facilitair grondbeleid zijn. De herziening van de nota grondbeleid is 26 september 2019 door de raad vastgesteld.

De grondexploitatie vormt een geheel met de totale financiële huishouding van de gemeente en heeft een financiële invloed op en gevolgen voor de algemene financiële positie van de gemeente. Een financieel uitgangspunt bij grondexploitaties is het realiseren van een sluitende exploitatie, waarin alle kosten voor het realiseren van het openbaar gebied worden vertaald in de grondopbrengst. Op de volgende pagina staat een totaaloverzicht grondexploitatie, van alle complexen, inclusief de prognose eindresultaat (na winstnemingen 2023).

De totale (tussentijdse) winst in 2023 is € 1.003.025,-. Dit komt door de grondexploitatie Noordelijke Kampen (eiland 3) welke een eindresultaat heeft van € 411.745,- en de grondexploitatie Zuiderland (eiland 4) welke een tussentijdse winst heeft van € 591.280,-. Dit totaal € 1.003.025,- komt ten gunste van het rekeningresultaat 2023.

Er dient een bedrag van € 45.904,- voor de voorziening verlieslatende complexen gevormd te worden, wat een nadeel is voor het resultaat van de jaarrekening 2023. Uit de berekening van de VPB 2023 kwam naar voren dat er voor 2023 een negatief fiscaal resultaat is ontstaan. Door deze berekening zal er voor 2023 geen VPB betaald worden. Bovendien zal er voor 2022 een verrekening plaatsvinden, waardoor er nog € 408.000,- aan betaalde VPB terugontvangen gaat worden. De verrekening van 2022 zorgt voor een positief effect van € 241.000,- in de jaarrekening (verschil raming in jaarrekening 2022 en aanslag -/- € 167.000,- en te verrekenen bedrag € 408.000,-).

Het totaal wat vrijvalt in het resultaat 2023 betreffende de grondexploitaties bedraagt:

Eindresultaat Noordelijke Kampen (eiland 3)	€ 411.745,-
Tussentijdse winstneming van Zuiderland (eiland 4)	€ 591.280,-
Restant van de aanslag <u>VPB</u> 2022	€ 241.229,-
Aangifte <u>VPB</u> 2023	€ 0,-
Voorziening verlieslatende complexen	€ -45.904,-
Totaal ten gunste van het resultaat jaarrekening 2023	€ 1.198.350,-

In totaal laten de grondexploitaties over 2023 een voordeel zien van € 1.198.350,-, inclusief toevoeging voorziening verlieslatende complexen en de VPB aangifte 2023.

Meerjaren Prognose Grondexploitatie 2023

Het MPG is geactualiseerd op basis van de ontwikkelingen in 2023. De werkelijke uitgaven en inkomsten van 2023 zijn verantwoord in de jaarrekening van 2023 en er is een actualisatie gemaakt van de nog te verwachten kosten en inkomsten van de lopende grondexploitatie.

Totaaloverzicht Grondexploitatie Rekening 2023 incl. prognose eindresultaat

Complexen Bedragen x € 1.000	Saldo Boek- waarde per 1-1- 2023	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Saldo Boek- waarde per 31-12- 2023	Prognose komende uitgaven	Prognose komende inkomsten	Prognose eind- resultaat (aandeel gemeente)	afgewikkeld in het jaar (prognose)
0 Algemeen beheer	0	363	363	0	0	0	0	
4 De Kronkels-Zuid	1.804	186	0	1.990	20.597	22.596	-9	Na 2027
41 Noordelijke Kampen	-760	760	0	0	0	0	0	2023
45 Zuiderland	-4.692	2.622	2.456	-4.526	3.807	382	-1.101	2026
46 Zuidelijke Hoven	7.430	348	0	7.778	8.278	16.009	46	Na 2027
47 Eiland 6	5.983	65		6.048	11.799	17.890	-43	Na 2027
TOTAAL COMPLEXEN	9.765	4.344	2.819	11.290	44.480	56.877	-1.107	
AF: voorziening verlieslatend	0	0	46	46	0	0	46	
Balanswaarde:	9.765			11.244				

Aansluiting programma's:

	Uitgaven	Inkomsten
Totaal complexen	4.344	2.819
BIJ Overige verrekeningen	31	19
AF Mutatie voorziening verlieslatend	46	
AF Mutatie winstnemingen	-1.003	
AF Mutatie boekwaarde (balans)	-1.525	
Totaal	1.894	2.839
1.3 Economie	12	0
1.8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	1.882	2.839
	1.894	2.839

2.8 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

(Commissie Bestuur en Financiën)

Volgens artikel 3.5 van de Wet open overheid moeten gemeenten in de jaarrekening verslag doen van de uitvoering van deze wet. In de eerstvolgende aanpassing wordt het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies aangepast.

De Woo beoogt een transparante en actief openbaar makende overheid. Verder verplicht de Woo gemeenten om de informatiehuishouding op orde te brengen en hun digitale overheidsinformatie duurzaam toegankelijk te maken en te houden. Voor een goede implementatie van de Woo heeft de gemeente Bunschoten in 2023 zich gericht op een aantal belangrijke thema's voor de Woo die voortkomen uit de Doxis roadmap:

- oplossingen technische implementatie voor het actief openbaar maken van de informatiecategorieën en het passief openbaar maken van documenten n.a.v. een Woo-verzoek.
- bewustwording binnen de organisatie.
- het op orde brengen van de informatiehuishouding.

De gemeente Bunschoten heeft in 2023 de mogelijkheden onderzocht voor om zich aan te sluiten bij het door het Rijk aangereikte publicatieplatform 'Woo-index' die ter vervanging is gekomen van platform 'PLOOI'. Daarnaast zijn er voorbereidingen getroffen voor de aanschaf van interne anonimiseersoftware die bijdragen aan actief en passief openbaarmaking van documenten. Er is een tijdelijke bewustwordingscampagne opgezet om medewerkers in het algemeen meer inzicht te geven in de Woo. Ook is er opdracht gegeven voor de aansluiting vanuit Centric leefomgeving op decentrale regelgeving en officiële publicaties (DROP). Tot slot was de bewaking van de BLNP-samenwerking een aandachtspunt.

DEEL 2: Jaarrekening

3. JAARREKENING

3.1 Balans

Activa	Bedragen x € 1.000,-	
	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>		
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	167	187
Subtotaal	167	187
<i>Materiële vaste activa</i>		
Economisch nut, overige investeringen	37.836	33.026
Economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	8.390	7.248
Maatschappelijk nut in openbare ruimte	11.833	8.277
Subtotaal	58.059	48.551
<i>Financiële vaste activa</i>		
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	335	335
- overige verbonden partijen	20	20
Leningen aan:		
- woningbouwcorporaties	376	403
Overige langlopende leningen	2.387	2.393
Subtotaal	3.118	3.151
Totaal vaste activa	61.344	51.889
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	11.244	9.766
Subtotaal	11.244	9.766
<i>Uitzettingen < 1 jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	6.275	6.049
Rekening-courantverhouding met het Rijk	4.035	3.242
Overige vorderingen	360	366
Subtotaal	10.670	9.657
<i>Liquide middelen</i>		
Kassaldi	5	6
Banksaldi	485	82
Subtotaal	490	88
<i>Overlopende activa</i>		
Voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	36	113
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	2.070	1.288
Subtotaal	2.106	1.401
Totaal vlottende activa	24.510	20.912
Totaal generaal	85.854	72.803

Bedragen x € 1.000,-	Passiva	
	31-12-2023	31-12-2022
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>		
Reserves		
- algemene reserve	21.239	15.690
- bestemmingsreserves t.b.v. egalisatie	1.186	1.078
- overige bestemmingsreserves	7.436	6.759
Resultaat na bestemming	2.107	7.222
Subtotaal	31.968	30.749
<i>Vreemd vermogen</i>		
Voorzieningen		
- voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.614	1.327
- onderhoudsegalisatievoorzieningen	5.376	4.531
- voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen	438	200
- van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel	684	647
Subtotaal	8.112	6.705
<i>Vaste schulden > 1 jaar</i>		
Binnenlandse banken	27.760	22.250
Waarborgsommen	23	0
Subtotaal	27.783	22.250
Totaal vaste passiva	67.863	59.704
Vlottende passiva		
<i>Netto-vlottende schulden < 1 jaar</i>		
Overige kasgeldleningen	5.800	4.500
Overige schulden	2.657	2.985
Subtotaal	8.457	7.485
<i>Overlopende passiva</i>		
Nog te betalen bedragen	6.243	3.897
Ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	2.733	1.081
Overige vooruit ontvangen bedragen	558	636
Subtotaal	9.534	5.614
Totaal vlottende passiva	17.991	13.099
Totaal generaal	85.854	72.803
Buiten balanstellingen:	2023	2022
Financiële rechten	0	2.000
Gewaarborgde leningen	47.229	53.951
Langlopende financiële verplichtingen	662	383

3.2 Programmarekening en resultaatbepaling

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar voor wijziging			Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	40.866.531	12.890.229	27.976.302	53.341.643	18.832.584	34.509.059	53.097.190	18.933.251	34.163.939
Correctie financiering algemene dekking	40.475.991	11.147.465	29.328.526	52.951.103	16.864.682	36.086.421	52.704.869	16.830.995	35.873.874
Bestuur en ondersteuning exclusief financieel Bunschoten	390.540	1.742.764	-1.352.224	390.540	1.967.902	-1.577.362	392.321	2.102.256	-1.709.935
Veiligheid	8.450	1.974.757	-1.966.307	8.450	2.069.257	-2.060.807	9.400	1.965.249	-1.955.849
Verkeer, vervoer en waterstaat	687.887	3.859.486	-3.171.599	687.887	3.870.911	-3.183.024	645.152	3.641.872	-2.996.720
Economie	136.723	503.610	-366.887	138.723	516.178	-377.455	137.609	424.692	-287.083
Onderwijs	686.705	2.886.191	-2.199.486	842.777	3.029.024	-2.186.247	794.237	2.893.231	-2.098.994
Sport, cultuur en recreatie	646.685	5.482.822	-4.836.137	832.450	5.690.088	-4.857.638	926.313	5.704.472	-4.778.160
Sociaal domein	3.106.000	18.108.760	-15.002.760	6.276.985	24.953.206	-18.676.221	6.080.157	24.740.638	-18.660.481
Volksgezondheid en milieu	4.964.430	6.990.486	-2.026.056	5.883.417	8.057.016	-2.173.599	5.475.776	7.214.449	-1.738.672
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	4.534.562	2.936.930	1.597.632	2.924.768	3.918.836	-994.068	3.678.476	3.219.334	459.142
Subtotaal programma's	15.161.982	44.485.806	-29.323.824	17.985.997	54.072.418	-36.086.421	18.139.442	51.906.194	-33.766.752
Beheer overige gebouwen	250.879	76.997	173.882	271.879	114.497	157.382	438.824	135.579	303.245
Overhead	238.716	5.856.699	-5.617.983	241.716	5.926.574	-5.684.858	554.119	5.871.123	-5.317.005
Treasury	777.272	183.317	593.955	922.272	449.317	472.955	631.989	529.176	102.814
Belastingen	4.888.000	280.805	4.607.195	4.863.000	306.305	4.556.695	4.859.923	315.358	4.544.566
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	33.073.025	0	33.073.025	34.958.938	0	34.958.938	34.975.640	0	34.975.640
Overige baten en lasten	343.468	-201.147	544.615	356.000	48.853	307.147	356.000	221.045	134.955
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	-241.229	241.229
Subtotaal alg. dekkingsmiddelen	39.571.360	6.196.671	33.374.689	41.613.805	6.845.546	34.768.259	41.816.496	6.831.051	34.985.444
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	54.733.342	50.682.477	4.050.865	59.599.802	60.917.964	-1.318.162	59.955.938	58.737.245	1.218.693
Specificatie mutatie in reserves (last = storting ; bate = onttrekking)									
Veiligheid									
* Algemene dienst	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verkeer, vervoer en waterstaat									
* Dekking kapitaallasten	9.805	0	9.805	9.805	0	9.805	8.152	0	8.152
Economie									
* Marktgeden	7.404	4.265	3.139	7.404	7.404	0	8.393	8.393	0
* Dekking kapitaallasten	5.119	0	5.119	5.119	0	5.119	4.641	0	4.641
Onderwijs									
* Algemene dienst	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sport, cultuur en recreatie									
* Toekomstvisie	50.000	0	50.000	50.000	0	50.000	0	0	0
* Dekking kapitaallasten	33.758	50.000	-16.242	33.758	50.000	-16.242	25.767	50.000	-24.233
* Corona	50.000	0	50.000	87.075	0	87.075	87.775	0	87.775
Sociaal domein									
* Sociaal domein	0	25.000	-25.000	515.000	0	515.000	515.000	0	515.000
* Risicoverevening jeugdzorg	0	150.000	-150.000	0	300.000	-300.000	0	300.000	-300.000
* Corona	0	0	0	3.000	0	3.000	0	0	0
Volksgezondheid en milieu									
* Rioolrechten	20.817	20.029	788	175.032	114.839	60.193	0	89.239	-89.239
* Reinigingsrechten	125.202	0	125.202	125.780	29.000	96.780	5.788	0	5.788
* Begraafrechten	15.049	0	15.049	11.296	0	11.296	0	24.681	-24.681
* Dekking kapitaallasten	5.227	0	5.227	5.227	0	5.227	1.080	0	1.080
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing									
* Grondexploitatie	105.000	0	105.000	105.000	1.000.000	-895.000	31.000	1.000.000	-969.000
* Bovenplanse voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	3.500	-3.500
* Starterleningen	1.400	0	1.400	1.400	0	1.400	1.287	0	1.287
* Stimulerings- en vangnetleningen	1.850	0	1.850	1.850	0	1.850	1.600	0	1.600
* Dekking kapitaallasten	4.735	0	4.735	4.735	0	4.735	1.084	0	1.084
Bestuur en ondersteuning									
* Algemene dienst	469.265	4.701.500	-4.232.235	2.973.904	8.535.191	-5.561.287	2.974.893	8.524.131	-5.549.238
* Algemene dienst/resultaat	0	0	0	7.221.913	0	7.221.913	7.221.913	0	7.221.913
Mutatie in de reserves	904.631	4.950.794	-4.046.163	11.337.298	10.036.434	1.300.864	10.888.373	9.999.944	888.430
Subtotaal	55.637.973	55.633.271	4.702	70.937.100	70.954.398	-17.298	70.844.311	68.737.189	2.107.122
Gerealiseerde resultaat		4.702	-4.702		-17.298	17.298		2.107.122	-2.107.122
Totaal	55.637.973	55.637.973	0	70.937.100	70.937.100	0	70.844.311	70.844.311	0

3.3 Grondslagen waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het [BBV](#) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Uitgangspunt hierbij is geweest de 'Financiële verordening gemeente Bunschoten 2023'.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa vindt plaats tegen verkrijgingsprijs en passiva tegen nominale waarde, tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Er bestaat een formeel verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voorbeelden hiervan zijn pensioen- en wachtgeldverplichtingen, verlofaanspraken en dergelijke. De voorziening 'Appa pensioen en uitkering wethouders' is gevormd aangezien de omvang te berekenen is en niet jaarlijks van gelijke omvang is. Ook is er een voorziening gevormd voor verlofsparen. Medewerkers kunnen bovenwettelijke vakantie-uren sparen (verlofsparen), wat kan leiden tot verlofstuwmeren waarvoor een voorziening moet worden gevormd. Er zijn in 2024 een aantal medewerkers die gebruik gaan maken van de Regeling Vervroeg Uittreden (RVU). Voor de financiële verplichting die de gemeente in dit kader heeft is een voorziening gevormd.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie [BBV](#) een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen volgens de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Financiële verordening en op basis van de Kadernota Rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties en ook de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader, zoals op 14 december 2023 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de Nota beleidskaders rechtmatigheidsverantwoording 2023 is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het [M&O](#) criterium is de Nota [M&O](#) beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik- en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid, zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief

met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV en ook onze eigen Financiële verordening en de Nota beleidskaders rechtmatigheidsverantwoording 2023. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 30.000,- is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering worden opgenomen.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De continuïteit van gemeenten is op grond van artikel 12 van de financiële-verhoudingswet verankerd. Om die reden is de continuïteit van de gemeente Bunschoten in voldoende mate gewaarborgd. Ook zijn in de begroting 2023 of andere besluiten geen stellige voornemens om majeure aanpassingen te doen in beleid, taken, activiteiten of locaties die mogelijk materiële effecten hebben op vermogen of resultaat.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vier jaar afgeschreven.

Voor bijdragen aan activa van derden (bijvoorbeeld subsidies aan sportverenigingen op grond van de zogenaamde 1/3-regeling) wordt de afschrijvingstermijn per geval bepaald. Deze is meestal gelijk aan de aflossingstermijn van de tegelijkertijd verstrekte geldlening.

Materiële vaste activa

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs- c.q. vervaardigingsprijs en worden lineair afgeschreven. Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen op grond van de vastgestelde verordening ex. artikel 212 van de Gemeentewet zijn aangegeven in de hiernavolgende tabel. De gebruiksduur van schoolgebouwen en brandweerkazernes is gewijzigd van 60 naar 50 jaar (verwerkt in de begroting).

Voor nieuwe investeringen worden de afschrijvingslasten in het jaar van investeren voor de helft opgenomen in de begroting (fictieve datum van investeren 1 juli), terwijl bij de realisatie uitgegaan wordt van de werkelijke data van investeren.

	Soort investering	Afschrijvingstermijn in jaren
1.	Gronden en terreinen	n.v.t.
2.	Nieuwbouw kantoren, bedrijfsgebouwen en woonruimten; openbare verlichting lichtmasten	40
3.	Rioleringen	maximaal 60
4.	Schoolgebouwen en brandweerkazernes	50
5.	Havens, kades, sluizen en waterkeringen; waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing; geluidswallen; parken, sportvelden en groenvoorzieningen	maximaal 40
6.	Wegen, pleinen en rotondes; tunnels, viaducten en bruggen	maximaal 30
7.	Renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, schoolgebouwen, kantoren en bedrijfsgebouwen	25
8.	Openbare verlichting armaturen; motorvoertuigen	20
9.	Technische installaties in bedrijfsgebouwen	15
10.	Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; kantoormeubilair en schoolmeubilair; straatmeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
11.	Zware transportmiddelen en schuiten; aanhangwagens; personenauto's; lichte motorvoertuigen; telefooninstallaties; * afschrijvingstermijn kan bij afwijkende technische levensduur worden verruimd tot maximaal tien jaar voor vervoermiddelen.	7*
12.	Automatiseringsapparatuur (software en hardware)	4

Activa met een verkrijgingsprijs van minder van € 7.500,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. De laatstgenoemden worden altijd geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

In overeenstemming met de verordening ex. artikel 212 Gemeentewet worden activa met een meerjarig maatschappelijk nut (bijvoorbeeld investeringen in aanleg en onderhoud van wegen, openbaar groen e.d.) geactiveerd en lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere door de raad aan te geven levensduur.

Financiële vaste activa

Leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is zo nodig een voorziening in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ('kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Als de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Vlottende Activa

Vorraden

De als 'onderhanden werken' opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden volgens de percentage of completion methode.

Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Voor exploitatieverliezen wordt een voorziening gevormd.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is zo nodig een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorzieningen voor onderhoud zijn gebaseerd op de daarvoor vastgestelde onderhouds- of beheersplannen.

De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is gewaardeerd tegen de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen. De voorziening verlofsparen is gevormd over het totaal aantal verlof spaaruren. De voorziening RVU is gevormd op basis van de financiële verplichting die de gemeente heeft tegenover de ex-medewerker en de fiscus.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nader informatie opgenomen.

Verplichtingen voortvloeiende uit leasing

De waardering van verplichtingen uit hoofde van financial leasing vindt plaats tegen de nominale waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Exploitatie

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waar ze betrekking op hebben.

3.4 Toelichting op de balans

Algemeen

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de balans per 31 december 2023. De bedragen zijn allemaal x € 1.000,-, tenzij anders vermeld.

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in kosten van onderzoek en ontwikkeling.

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	167	187
Totaal	167	187

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2023.

	Boekwaarde 31-12-2022	Investe- ringen	Afschrijving regulier	Afschrijving t.l.v. reserve	Boekwaarde 31-12-2023
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	187	-10	10	-	167
Totaal	187	-10	10	-	167

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaat uit verschillende onderdelen die in de tabel hieronder zijn weergegeven.

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Overige investeringen met economisch nut	37.836	33.026
Economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	8.390	7.248
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	11.833	8.277
Totaal	58.059	48.551

De overige investering met economisch nut worden in de volgende tabel onderverdeeld.

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	7.492	6.468
Bedrijfsgebouwen	26.878	23.081
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.970	2.031
Vervoermiddelen	509	544
Machines, apparaten en installaties	632	676
Overige materiële activa	356	225
Totaal	37.836	33.026

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de overige investeringen met economisch nut gedurende het jaar 2023.

	Boekwaarde 31-12-2022	Investe- ringen	Des- investe- ringen	Afsch- rijving	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	6.468	1.025	-	-	-	7.492
Bedrijfsgebouwen	23.081	4.947	-	715	436	26.878
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.031	-	-	62	-	1.970
Vervoermiddelen	544	76	15	96	-	509
Machines, apparaten en installaties	676	83	-	128	-	632
Overige materiële activa	225	282	-	152	-	356
Totaal	33.026	5.977	15	1.153	-	37.836

Onder de post gronden en terreinen zijn ook gronden opgenomen die bestemd zijn voor gemeentelijke gebiedsontwikkeling. Het betreffen gronden in Rengerswetering en Eemdijk-Oost met een boekwaarde van respectievelijk € 291.000,- en € 80.000,-. Ook is de verhuurde en gereserveerde grond van Haarbrug-Zuid onderdeel van de post gronden en terreinen. Dit betreft een boekwaarde van € 3.619.000,-.

Onder de post desinvesteringen is de boekwaarde van de in 2023 ingeruilde trekker opgenomen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

<i>Investering, bedragen x € 1,-</i>	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed t/m 2022	Besteed in 2023	Bijdragen derden	Cumulatief besteed
<u>IHP</u> Nieuwbouw scholen Rengerswetering en het Talent, voorbereiding	379.628	204.492	164.326	-	368.818
<u>IHP</u> Nieuwbouw scholen Rengerswetering en het Talent, uitvoering	5.042.966	-	2.385.862	-	2.385.862
<u>IHP</u> Grond Nieuwbouw scholen Rengerswetering	1.000.000	-	1.024.767	-	1.024.767
<u>IHP</u> Renovatie Bavinckschool, voorbereiding	416.583	258.179	162.144	-	420.323
<u>IHP</u> Renovatie Bavinckschool, uitvoering	2.883.507	1.081.192	2.228.040	435.997	2.873.235
Deutz Fahr 5095 GS incl. voorlader	76.000	-	76.000	-	76.000
Watertank	21.000	-	17.000	-	17.000
Vervanging cameratoezicht en verlichting uitgaansgebied	73.000	13.330	54.111	-	67.441
Parkeersysteem	11.500	-	9.695	-	9.695
Actualiseren <u>IHP</u>	25.000	20.717	4.283	-	25.000
Nota sportaccommodaties	33.000	3.300	27.500	-	30.800
Begeleiding Joint Venture	33.000	7.150	36.195	-	43.345
Woonvisie 2025-2030	50.000	-	37.723	-	37.723
Vervanging serverpark/SAN	166.000	-	163.339	-	163.339
Totaal	10.211.184	1.588.360	6.390.982	435.997	7.543.346

De investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven staan in onderstaand overzicht.

	Boekwaarde 31-12-2022	Investeren- ringen	Des- investe- ringen/ Afwaa- deringen	Afsch- rijving	Herru- brice- ring	Boekwaarde 31-12-2023
Bedrijfsgebouwen	48	1	-	6	-	43
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.938	1.579		401	-	8.117
Machines, apparaten en installaties	117	2	-	22	-	97
Overige materiële activa	145	24	-	36	-	133
Totaal	7.248	1.606	-	465	-	8.390

De belangrijkste investeringen in 2023 staan in het overzicht hieronder.

<i>Investering, bedragen x € 1,-</i>	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed t/m 2022	Besteed in 2023	Bijdrage n derden	Cumulatief besteed
Vestigen zakelijk recht drukriolering	277.640	183.382	121.286	-	304.668
Vervanging/aanpassing riool (2017 e.v.)	2.696.200	1.502.497	370.990	84.160	1.789.327
Vervanging/renovatie riolering 2020 en 2021	630.286	49.190	5.672		54.861
Vervanging/renovatie riolering 2022	440.100	-	29.319	-	29.319
Schildersbuurt integrale herinrichting	1.900.000	134.822	967.628	-	1.102.450
Aanleg grafheuvel noordoost begraafplaats De Akker	197.000	-	144.662	-	144.662
Ruimen en herbegraven MM 2017-2021	100.000	58.501	19.596	-	78.097
Calamiteitenplan, afkoppelplan en rioolbeheergegevens	108.000	2.035	17.893	-	19.928
Totaal	6.349.226	1.869.891	1.677.047	84.160	3.425.289

In het overzicht hieronder is het verloop van de boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut te zien.

<i>Investering, bedragen x € 1,-</i>	Boekwaarde 31-12-2022	Investeren- ringen	Afsch- rijving regulier	Afsch- rijving t.l.v. reserve	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2023
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7.967	4.295	391	39	282	11.550
Overige materiële activa	310	104	80	2	50	283
Totaal	8.277	4.399	471	41	332	11.833

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de investering.

De belangrijkste investeringen van het boekjaar zijn in onderstaand overzicht genoemd.

<i>Investering, bedragen x € 1,-</i>	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed t/m 2022	Besteed in 2023	Bijdragen derden	Cumulatief besteed
Vervangen armaturen t/m 2021	1.056.458	789.865	65.655	-	855.520
Vervangen armaturen 2022 en 2023	641.200	305	86.329	-	86.634
Brug Broerswetering	50.040	7.239	43.650	-	50.889
Brug Wilde Zwaan	38.000	-	32.605	-	32.605
Brug Kiekendief	34.000	-	32.605	-	32.605
Brug Stadsgracht	55.047	7.396	50.658	-	58.054
Bruggen B19 en B20	26.328	-	26.328	-	26.328
Herinrichten Dorpsstraat incl. verbeteren trottoirs	1.524.000	674.747	730.952	-	1.405.699
Westsingel plateaus	364.000	1.425	220.722	170.723	51.424
fietsoversteek drie rotondes	770.868	41.339	719.026	-	760.365
Reconstructie Frans Jacobsweg en Vinkenweg	523.000	-	334.919	-	334.919
De Kronkels rehabilitatie asfaltweg	1.453.025	-	1.115.531	-	1.115.531
Rehabilitatie asfaltweg Eemdijk-Zuid buitengebied	577.000	-	527.214	-	527.214
Rehabilitatie asfaltweg Haarbrug-Noord	34.000	34.015	110.040	110.040	34.015
Recreatieve ontwikkeling Laakzone	240.000	157.649	98.559	-	256.207
Skatepark	29.000	-	21.742	-	21.742
Uitvoering centrumvisie	138.389	110.194	21.105	-	131.299
Kap gemeentelijke overlastbomen	7.554.355	1.824.174	4.237.640	280.763	5.781.051
Totaal					

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Boekwaarde 31-12-2022	Investerings	Aflossingen/ afschrijving	Mutatie vz. Oninbaar	Herubri- cering	Boekwaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen aan:						
* Deelnemingen	335	-	-	-	-	335
* Overige verbonden partijen	20	-	-	-	-	20
Leningen aan:						
* Woningbouwcorporaties	403	-	27	-	-	376
* Deelnemingen	-	-	-	-	-	-
Overige langlopende leningen	2.624	224	200	-	-	2.648
Af: Voorziening oninbaarheid	-232	-	-	-30	-	-261
Totaal	3.151	224	227	-30	-	3.118

De post kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen betreft aandelen Vitens N.V. (€ 16.219,-), Amfors Holding B.V. (€ 5.265,-) en N.V. ROVA Holding (€ 313.640,-).

Onder de post kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen is de bijdrage opgenomen in het ledenkapitaal van de coöperatie Gastvrije Randmeren.

De toename van de post overige langlopende leningen wordt voornamelijk veroorzaakt door verstrekte duurzaamheidsleningen. De afname bestaat voornamelijk uit aflossingen op starterleningen, stimulerings- en vangnetleningen Nieuwe Schans en duurzaamheidsleningen. Voor het risico wegens oninbaarheid is voor deze leningen een voorziening getroffen van € 115.000,- (ultimo 2022 € 115.000,-).

Onder de overige langlopende leningen is een bedrag van € 494.000,- opgenomen wegens leningen voor krediethypotheek en leenbijstand zelfstandigen (ultimo 2022 € 508.000,-). Hiertegenover staat een voorziening wegens oninbaarheid van ongeveer € 146.000,- (gebaseerd op een percentage naar soort lening; ultimo 2022 € 117.000,-).

Vlottende activa

Voorraden

De uitsplitsing naar categorieën van de in de balans opgenomen voorraden zijn in onderstaand overzicht opgenomen.

	31-12-2023	31-12-2022
Onderhanden werk	11.244	9.766
Gereed product en handelsgoederen	-	-
Totaal	11.244	9.766

Een uitsplitsing van de voorraad onderhanden werk is hieronder vermeld.

	31-12-2023	31-12-2022
Onderhanden werk:		
* Boekwaarde bouwgronden in exploitatie	11.290	9.766
Af: Voorziening verlieslatend complex	46	-
Totaal	11.244	9.766

De verschillende complexen zijn gewaardeerd tegen kostprijs. De voorziening verlieslatend complex is per 31 december 2023 € 46.000,-.

Het verloop in 2023 van de bouwgronden in exploitatie staat in het volgende overzicht.

	Boekwaarde 1-1-2023	Investe- ringen	Inkom- sten	Winst uitname + verlies -	Voorziening verlieslatend complex	Boekwaarde 31-12-2023
Grondexploitatie:	9.766					
Nieuw in exploitatie						
Totaal	9.766	3.341	2.819	1.003	-46	11.244
Nog te maken kosten						44.480
Nog te verwachten opbrengsten						56.877
Verwacht exploitatieresultaat (=voordelig)						-1.153

Uitsplitsing per complex:

Complexen Bedragen x € 1.000	Saldo Boek- waarde per 1-1- 2023	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Saldo Boek- waarde per 31-12- 2023	Prognose komende uitgaven	Prognose komende inkomsten	Prognose eind- resultaat (aandeel gemeente)	afgewikkeld in het jaar (prognose)
0 Algemeen beheer	0	363	363	0	0	0	0	
4 De Kronkels-Zuid	1.804	186	0	1.990	20.597	22.596	-9	Na 2027
41 Noordelijke Kampen	-760	760	0	0	0	0	0	2023
45 Zuiderland	-4.692	2.622	2.456	-4.526	3.807	382	-1.101	2026
46 Zuidelijke Hoven	7.430	348	0	7.778	8.278	16.009	46	Na 2027
47 Eiland 6	5.983	65		6.048	11.799	17.890	-43	Na 2027
TOTAAL COMPLEXEN	9.765	4.344	2.819	11.290	44.480	56.877	-1.107	
AF: voorziening verlieslatend	0	0	46	46	0	0	46	
Balanswaarde:	9.765			11.244				

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden gespecificeerd in het volgende overzicht.

	Saldo	Voorziening oninbaarheid 2023	Balans per 31-12-2023	Saldo	Voorziening oninbaarheid 2022	Balans per 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	6.275	-	6.275	6.049	-	6.049
Rekening courantverhouding met het Rijk	4.035	-	4.035	3.242	-	3.242
Overige vorderingen	840	480	360	866	500	366
Totaal	11.150	480	10.670	10.157	500	9.657

Het volgende overzicht geeft een specificatie van de post vorderingen op openbare lichamen.

	2023	2022
Belastingdienst over <u>BTW</u> -compensatiefonds	4.092	3.384
Belastingdienst over <u>VPB</u>	876	110
Ministerie <u>SZW</u> , diverse rijksvergoedingen	23	27
Ministerie <u>BZK</u> , over algemene uitkering	-	411
Ministerie Justitie en Veiligheid, diverse rijksvergoedingen	-	1.161
Ministerie van Financiën, rente schatkistbankieren	56	-
<u>GBLT</u> over nog op te leggen belastingen	23	16
<u>GBLT</u> over opgelegde aanslagen	309	382
<u>BLNP</u> -verrekeningen	432	-
Diversen	464	558
Totaal	6.275	6.049

De post GBLT "nog op te leggen" betreft OZB (€ 19.000,-), rioolheffing (€ 1.000,-), afvalstoffenheffing (€ 2.000,-) en forensenbelasting (€ 1.000,-). De post opgelegde aanslagen betreft nog te ontvangen termijnen van inwoners en bedrijven over al opgelegde aanslagen gemeentelijke belastingen.

Toelichting op de post rekening-courantverhouding met het Rijk

In het kader van de wet schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden verplicht hun overtollige middelen aan te houden in de schatkist. Hierbij geldt een drempelbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag van 2023 is € 1.094.660,- (2% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 1.000.000,-).

Overzicht van gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist gehouden bedragen:

1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
133.492	167.861	205.883	280.969

Zie voor een nadere toelichting de paragraaf Financiering.

De post overige vorderingen wordt in onderstaand overzicht gespecificeerd.

	2023	2022
Debiteuren algemeen	265	302
Debiteuren sociale zaken	575	564
	840	866
Af: voorziening dubieuze debiteuren algemeen	86	81
Af: voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	393	419
Totaal	360	366

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit verschillende componenten, te zien in onderstaand overzicht.

	2023	2022
Kassaldi	5	6
Banksaldi	485	82
Totaal	490	88

Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Overlopende activa

In onderstaand overzicht wordt de post overlopende activa onderscheiden.

	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2022
Voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	36	113
Vooruitbetaalde bedragen	710	363
Nog te ontvangen bedragen	1.360	925
Totaal	2.106	1.401

Het verloop van de post 'voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel' wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Saldo 01-01-2023	Toe- voegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2023
<i>Bedragen x € 1,-</i>				
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Project 'Realisatieplan Fiets'	112.866	-76.758	-	36.108
Totaal	112.866	-76.758	-	36.108

De post vooruitbetaalde bedragen bestaat hoofdzakelijk uit contracten en abonnementen die betrekking hebben op 2024 (2023) en betaald zijn in 2023 (2022).

Een specificatie van de post nog te ontvangen bedragen staat in onderstaand overzicht.

	2023	2022
Rekening-courant SVn	991	642
Ministerie van Justitie en Veiligheid (SPUK)	75	-
Inzamelvergoedingen	42	17
ROVA afrekening	114	141
Stichting Sedico inzake energie/water	27	6
Overige vorderingen	111	119
Totaal	1.360	925

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

In het overzicht hieronder staat een splitsing van de post 'eigen vermogen'.

	2023	2022
Algemene reserve	21.239	15.690
Bestemmingsreserves:		
* egalisatie	1.186	1.078
* overige bestemmingsreserves	7.436	6.759
Resultaat na bestemming	2.107	7.222
Totaal	31.968	30.749

Onderdeel van de bestemmingsreserves is de reserve grondexploitatie (ultimo 2023 € 4.546.000,-).

In 2008 is bepaald dat deze reserve wordt aangemerkt als een zogenaamde "beklemde reserve". Dit houdt in dat deze reserve uitsluitend bestemd is voor het opvangen van tekorten in de grondexploitatie en dat vanuit deze reserve geen bedragen naar een andere reserve kunnen worden overgeheveld.

Voor het verloop en de indeling naar categorie van de mutaties wordt verwezen naar het [vergelijkend overzicht reserves 2023](#).

Voorzieningen

Een overzicht waaruit de post voorzieningen bestaat, is te vinden in onderstaand overzicht.

	2023	2022
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.614	1.327
Onderhoudsegalisatie voorzieningen	5.376	4.531
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen	438	200
Van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel	684	647
Totaal	8.112	6.705

Voor het verloop en de indeling naar categorie van de mutaties wordt verwezen naar het [vergelijkend overzicht voorzieningen 2023](#).

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen post langlopende schulden staat in het overzicht hieronder.

	2023	2022
Onderhandse leningen van:		
* Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	27.760	22.250
Waarborgsommen	23	-
Totaal	27.783	22.250

Voor de financieringsbehoefte kan de gemeente gebruik maken van langlopende leningen. De hoogte en het gebruik zijn onderdeel van de treasuryfunctie, welke wordt toegelicht in de paragraaf Financiering.

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2023.

	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2023
Onderhandse leningen	22.250	10.000	4.490	27.760
Waarborgsommen	0	23	23	23
Totaal	22.250	10.000	4.490	27.783

De totale rentelast voor het jaar 2023 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 413.000,-.

Vlottende passiva

In onderstaand overzicht staat wat onder de post vlottende passiva is opgenomen.

	2023	2022
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	8.457	7.485
Overlopende passiva	9.534	5.614
Totaal	17.991	13.099

Netto vlottende schuld

De specificatie van de in de balans opgenomen post kortlopende schulden is te vinden in onderstaand overzicht.

	2023	2022
Kasgeldleningen bij openbare lichamen (art. 1a Wet <u>Fido</u>)	-	-
Overige kasgeldleningen	5.800	4.500
Overige schulden	2.657	2.985
Totaal	8.457	7.485

De specificatie van de post overige schulden staat hieronder.

	2023	2022
Crediteuren	1.779	2.024
Af te dragen loonheffing, pensioenpremies etc.	809	754
Af te dragen omzetbelasting	61	201
Waarborgsommen korte termijn	8	5
Totaal	2.657	2.985

Overlopende passiva

De post overlopende passiva is in onderstaand schema gespecificeerd.

	2023	2022
Nog te betalen bedragen	6.243	3.897
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	2.733	1.081
Overige vooruit ontvangen bedragen	558	636
Totaal	9.534	5.614

Het verloop van de post 'voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel' wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

<i>Bedragen x € 1,-</i>	Saldo 01-01-2023	Toe- voegingen	Vrijgeval- len bedragen	Saldo 31-12-2023
Rijk:				
Onderwijsachterstanden 2019-2022	29.384	52.111	-	81.495
SPUK inhalen COVID onderwijsvertragingen	117.396	92.530	80.717	129.208
SUVIS	122.519	-	122.519	-
SPUK sport	-	32.516	32.516	-
SPUK RREW	-	73.937	73.937	-
SPUK preventieakkoorden	-	20.000	20.000	-
Regeling huisvesting aandachtsgroepen	80.000	-	-	80.000
SPUK aanpak energiearmoede	202.574	73.937	35.305	241.205
Bekostigingsregeling opvang ontheemden				
Oekraïne	-	2.164.235	2.164.235	-
SPUK tijdelijke onderwijshuisvesting				
ontheemden	13.670	38.169	12.270	39.569
SPUK impulsaanpak winkelgebieden	-	111.232	111.232	-
SPUK inburgering	77.752	108.465	48.954	137.263
SPUK verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	72.231	-	72.231	-
SPUK onderwijsroute	11.650	35.781	27.272	20.159
SPUK informatiepunt digitale overheid	-	21.680	19.575	2.105
SPUK CDOKE	-	385.942	132.523	253.419
SPUK lokale aanpak isolatie	-	249.681	101.125	148.557
SPUK MEOZ	-	206.671	206.671	-
SPUK Start Bouw Impuls	-	1.367.735	-	1.367.735
SPUK NEAS	-	37.243	37.243	-
Brede SPUK	-	395.264	368.039	27.225
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Afronding Laakzone fase B en C	128.651		110.040	18.611
Versterking vitaliteit	611	-	611	-
Mobiliteit	98.491	-	98.491	-
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	110.194	-	-	110.194
Fietsparkeren bushalte	15.701	-	15.701	-
Vloerisolatie	-	125.833	49.480	76.354
Totaal	1.080.824	5.592.962	3.940.686	2.733.098

Buiten balanstellingen

Verliescompensatie Vennootschapsbelasting

Over 2023 is de aangifte ingediend bij de belastingdienst, waarbij uitgegaan wordt van een compensabel verlies van € 39.000,-.

Waarborgen

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen wordt in het volgende overzicht naar aard van de geldlening gespecificeerd.

Bedragen x € 1,- Geldnemer	Aard/ omschrijving	Oor- spronkelijk bedrag	% borg- stelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
St. Bejaardencentrum 'De Haven'	Bouw dienstencentrum	450.000	100	61.875	61.875
Stichting Zwembad Bunschoten	Bouw zwembad	2.450.414	100	97.561	97.563
St. Ouderenvoorzieningen 'Op de Ree'	Bouw 18 aanleunwoningen	907.560	100	226.890	226.890
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Idem	5.000.000	50	5.000.000	-
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Idem	786.000	50	403.000	376.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Idem	10.000.000	50	10.000.000	10.000.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Nieuwbouw De Haven	5.000.000	50	5.000.000	5.000.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Nieuwbouw De Haven	5.000.000	50	5.000.000	5.000.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Nieuwbouw Rengerswetering	5.000.000	50	5.000.000	5.000.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	7.500.000	50	1.061.000	972.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	7.500.000	50	1.061.000	972.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	2.743.000	50	388.000	355.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	9.315.000	50	893.000	1.207.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	30.000.000	50	4.245.000	3.778.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	79.900.000	50	11.305.000	10.063.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	5.000.000	50	707.000	648.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	5.000.000	50	707.000	648.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	5.000.000	50	-	648.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Financiering sociale huurwoningen	10.000.000	50	1.415.000	1.295.000

Bedragen x € 1,- Geldnemer	Aard/ omschrijving	Oor- spronkelijk bedrag	% borg- stelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	6.310.000	50	56.000	64.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	860.000	50	20.000	9.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	11.000.000	50	257.000	111.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	851.000	50	20.000	9.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	25.100.000	50	586.000	247.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	5.000.000	50	117.000	51.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	5.000.000	50	117.000	51.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	3.000.000	50	70.000	30.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	10.000.000	50	-	101.000
St. Omthuis	Financiering sociale huurwoningen	10.000.000	50	-	101.000
Ruitersportcentrum	Uitbreiding manege	73.400	50	27.480	27.480
Diverse particulieren	Woningbouw		50	109.000	78.800
Totaal				€ 53.950.806	€ 47.228.608

Per 1 augustus 2021 is er een nieuwe achtervangovereenkomst met WSW afgesloten. Voor nieuwe leningen (afgesloten na 1 augustus 2021) geldt een verdeelsleutel, waardoor het risico voor de gemeente een afspiegeling wordt van de marktwaarde van het corporatiebezit per gemeente. Het restant eind jaar van deze nieuwe leningen is het toegerekende bedrag aan de gemeente Bunschoten per 31-12-2023. Voor 2023 geldt er een verdeelsleutel bij het Gooi en Omstreken van 13,0% en bij Stichting Omthuis van 1%.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is verbonden wegens huur van kopieer- en printapparatuur. Dit contract loopt tot begin 2026 met een verplichting à € 7.000,- per jaar (totaal € 15.750,-). Daarnaast loopt de premie voor de brandpolis (3 jaar) à € 85.000,- en de aansprakelijkheidsverzekering à € 31.000,- per jaar. Tevens heeft de gemeente een verplichting inzake de pellet CV ketel van de gemeentewerf (warmte en onderhoud) à € 10.000,- per jaar (totaal € 100.000,-).

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende verlofaanspraken. Het saldo aan verlofaanspraken resulteert in een verplichting van € 345.000,-.

3.5 Toelichting op de programmarekening

Algemeen

In tegenstelling tot de beschrijvende toelichting in hoofdstuk één, is de toelichting op de programma's een cijfermatige toelichting. In het onderstaande overzicht zijn toevoegingen en beschikkingen over de reserves per programma weergegeven. In de programmaverantwoording zijn de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves getotaliseerd meegenomen onder het programma Bestuur en ondersteuning.

Als er sprake is in de toelichting van een voordelig saldo ten opzichte van de begroting, staan de bedragen (lagere lasten/hogere inkomsten) positief. Bij een nadelig saldo (hogere lasten/lagere inkomsten) staat een – voor het bedrag.

Programma Bestuur en ondersteuning

Bedragen x € 1,- Omschrijving programma	Raming na wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	42.004.345	8.813.448	33.190.897	42.208.817	8.933.307	33.275.510
Mutaties in de reserves	10.195.817	8.535.191	1.660.626	10.196.806	8.524.130	1.672.676
Totaal	52.200.162	17.348.639	34.851.523	52.405.623	17.457.437	34.948.185

De gerealiseerde lasten zijn € 109.000,- hoger dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 206.000,- hoger dan geraamd. Per saldo is dit € 97.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- VPB 2022	241.000
- Lagere dotatie voorziening pensioen wethouders	16.000
- Saldo van de post onvoorzien	100.000
- Saldo overhead (zie ook het overzicht <u>Overhead</u> , waarvan twee claims)	327.000
- Lagere lasten beschrijving archief (claim op het rekeningresultaat)	20.000
- Lagere lasten <u>BLNP</u> plan van aanpak (claim op het rekeningresultaat)	20.000
- Hogere opbrengst project grondgebruik	48.000
- Hogere huuropbrengsten/pachten	171.000
- Verschil toegerekende en werkelijk betaalde rente (waarvan € 303.000,- als voordeel terugkomt op de taakvelden)	- 333.000
- Hogere salarislasten	- 81.000
- Per saldo hogere inkomsten leges	13.000
- Hogere kosten/lagere opbrengsten belastingen	- 12.000
- Hogere algemene uitkering	17.000
- Per saldo hogere kosten beheer overige gebouwen	- 42.000
- Hogere kosten verkiezingen	- 80.000
- Saldo overige baten en lasten	- 320.000
- Lager dividend	- 6.000
- Per saldo hogere overige kosten	- 2.000
Per saldo	97.000

Programma Veiligheid

<i>Bedragen x € 1,-</i> Omschrijving programma	Raming na wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Veiligheid	8.450	2.069.257	-2.060.807	9.400	1.965.249	-1.955.849
Mutaties in de reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal	8.450	2.069.257	-2.060.807	9.400	1.965.249	-1.955.849

De gerealiseerde lasten zijn € 104.000,- lager dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 1.000,- hoger dan geraamd. Hiermee is het saldo € 105.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

Lagere kapitaallasten	9.000
Per saldo lagere toegerekende salariskosten en kosten inhuur	45.000
Lagere kosten integraal veiligheidsbeleid	27.000
Lagere kosten crisisbeheersing	5.000
Per saldo lagere overige kosten	<u>19.000</u>

Per saldo 105.000

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

<i>Bedragen x € 1,-</i> Omschrijving programma	Raming na wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Verkeer, vervoer en waterstaat	687.887	3.870.911	-3.183.024	645.152	3.641.872	-2.996.720
Mutaties in de reserves	9.805	-	9.805	8.152	-	8.152
Totaal	697.692	3.870.911	-3.173.219	653.304	3.641.872	-2.988.568

De gerealiseerde lasten zijn € 229.000,- lager dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 44.000,- lager dan geraamd. Per saldo is dit € 185.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Hogere salariskosten en inhuur	- 55.000
- Lagere kosten onderhoud (o.a. gladheidsbestrijding en bewegwijzering)	59.000
- Hogere kosten openbare verlichting	- 6.000
- Lagere kapitaallasten	108.000
- Lagere overige verrekeningen	95.000
- Lagere inkomsten leges en degeneratievergoeding straatwerk	- 44.000
- Lagere inkomsten huren, parkeervergunningen etc.	- 15.000
- Per saldo hogere inkomsten/lagere kosten	<u>43.000</u>

Totaal per saldo 185.000

Programma Economie

<i>Bedragen x € 1,-</i> Omschrijving programma	Raming na wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Economie	138.723	516.178	-377.455	137.609	424.692	-287.083
Mutaties in de reserves	12.523	7.404	5.119	13.034	8.393	4.641
Totaal	151.246	523.582	-372.336	150.643	433.085	-282.442

De gerealiseerde lasten zijn € 91.000,- lager dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 1.000,- lager dan geraamd. Per saldo is dit € 90.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Lagere salariskosten	30.000
- Lagere kapitaallasten	8.000
- Lagere kosten toerisme	9.000
- Lagere subsidie centrumactiviteiten (claim op het rekeningresultaat)	35.000
- Per saldo hogere overige kosten/hogere inkomsten	<u>8.000</u>

Totaal per saldo	90.000
------------------	--------

Programma Onderwijs

<i>Bedragen x € 1,-</i> Omschrijving programma	Raming na wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onderwijs	842.777	3.029.024	-2.186.247	794.237	2.893.231	-2.098.994
Mutaties in de reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal	842.777	3.029.024	-2.186.247	794.237	2.893.231	-2.098.994

De gerealiseerde lasten zijn € 136.000,- lager dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 49.000,- lager dan geraamd. Per saldo is dit € 87.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Lagere subsidie peuterspeelzaalwerk	24.000
- Lagere kapitaallasten	122.000
- Lagere kosten leerlingenvervoer	15.000
- Hogere bijdrage gym- en bewegingsonderwijs	- 25.000
- Hoger onderhoud, elektra peuterspeelzalen	- 12.000
- Hogere salarislaster	- 16.000
- Hogere lasten onderwijshuisvesting	- 22.000
- Per saldo hogere overige kosten/hogere inkomsten	<u>1.000</u>

Per saldo	87.000
-----------	--------

Programma Sport, cultuur en recreatie

Bedragen x € 1,- Omschrijving programma	Raming na wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Sport, cultuur en recreatie	832.450	5.690.088	-4.857.638	926.313	5.704.472	-4.778.160
Mutaties in de reserves	170.833	50.000	120.833	113.542	50.000	63.542
Totaal	1.003.283	5.740.088	-4.736.805	1.039.855	5.754.472	-4.714.618

De gerealiseerde lasten zijn € 14.000,- hoger dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 36.000,- hoger dan geraamd. Per saldo is dit € 22.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Lagere kapitaallasten	25.000
- Per saldo hogere uitgaven en hogere inkomsten sportaccommodaties	- 49.000
- Per saldo lagere overige subsidies (o.a. muziek en erfgoed)	56.000
- Per saldo lagere salariskosten en inhuur	13.000
- Hogere kosten groenonderhoud	- 17.000
- Lagere kosten kerkenvisie	25.000
- Lagere overige kosten onderhoud sportvelden	28.000
- Geen onttrekking reserve toekomstvisie	- 50.000
- Per saldo hogere overige kosten/lagere inkomsten	- 9.000

Per saldo 22.000

Programma Sociaal Domein

Bedragen x € 1,- Omschrijving programma	Raming na wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Sociaal domein	6.276.985	24.953.206	-18.676.221	6.080.157	24.740.638	-18.660.481
Mutaties in de reserves	518.000	300.000	218.000	515.000	300.000	215.000
Totaal	6.794.985	25.253.206	-18.458.221	6.595.157	25.040.638	-18.445.481

De gerealiseerde lasten zijn € 213.000,- lager dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 200.000,- lager dan geraamd. Per saldo is dit € 13.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Saldo toegerekende salarissen en inhuur	184.000
- Saldo crisisopvang Oekraïne	1.114.000
- Hogere kosten jeugd	- 840.000
- Hogere kosten mantelzorg	- 26.000
- Lagere kosten basisinfrastructuur	51.000
- Hogere kosten huishoudelijke hulp	- 66.000
- Hogere kosten <u>WMO</u> voorzieningen	- 202.000
- Lagere kosten dak- en thuisloosheid (claim op het rekeningresultaat)	33.000
- Hogere kosten energietoeslag	- 150.000
- Per saldo hogere overige kosten/inkomsten	- 85.000

Per saldo 13.000

Programma Volksgezondheid en milieu

Bedragen x € 1,- Omschrijving programma	Raming na wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volksgezondheid en milieu	5.883.417	8.057.016	-2.173.599	5.475.776	7.214.449	-1.738.672
Mutaties in de reserves	317.335	143.839	173.496	6.868	113.920	-107.052
Totaal	6.200.752	8.200.855	-2.000.103	5.482.644	7.328.369	-1.845.724

De gerealiseerde lasten zijn € 872.000,- lager dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 718.000,- lager dan geraamd. Per saldo is dit € 154.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Saldo toegerekende salarissen en inhuur	9.000
- Lagere kapitaallasten	3.000
- Lagere bijdrage RUD	112.000
- Lagere kosten hondenpoepbeleid en ongediertebestrijding	15.000
- Per saldo overige lagere kosten/hogere opbrengsten	<u>15.000</u>

Per saldo 154.000

Programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Bedragen x € 1,- Omschrijving programma	Raming na wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	2.924.768	3.918.836	-994.068	3.678.476	3.219.334	459.142
Mutaties in de reserves	112.985	1.000.000	-887.015	34.971	1.003.500	-968.529
Totaal	3.037.753	4.918.836	-1.881.083	3.713.447	4.222.834	-509.387

De gerealiseerde lasten zijn € 696.000,- lager dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 676.000,- hoger dan geraamd. Per saldo is dit € 1.372.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Saldo toegerekende salarissen en inhuur	163.000
- Lagere kapitaallasten	28.000
- Hogere inkomsten leges omgevingsvergunningen	130.000
- Tussentijdse winstneming Noordelijke kampen en Zuiderland	1.003.000
- Dotatie voorziening verlieslatend (Zuidelijke Hoven)	- 46.000
- Hogere overige inkomsten gronden	29.000
- Hogere kosten planschade	- 14.000
- Lagere kosten omgevingswet (claim op het rekeningresultaat)	131.000
- Lagere kosten structuur en bestemmingsplannen (claim op het rekeningresultaat)	16.000
- Lagere onttrekking rentenadeel reserve grondexploitatie	- 74.000
- Per saldo lagere kosten/hogere opbrengsten	<u>6.000</u>

Per saldo 1.372.000

3.6 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten en ook de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten en ook de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 14 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.062.000,-.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

3.7 Publicatie op grond van de WNT

De WNT is van toepassing op de Gemeente Bunschoten. Het voor de Gemeente Bunschoten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (algemene WNT-bezoldigingsmaximum).

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	E. Hoogstraten	J.F.H. Jennekens
Functiegegevens	Raadsgriffier	Gemeente secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,889	1,000
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	80.679	131.696
Beloningen betaalbaar op termijn	12.650	21.907
<i>Subtotaal</i>	<i>93.329</i>	<i>153.603</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	198.225	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	93.329	153.603
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
bedragen x € 1	E. Hoogstraten	J.F.H. Jennekens
Functiegegevens	Raadsgriffier	Gemeente secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,889	1,000
Dienstbetrekking?	Ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	77.132	124.127
Beloningen betaalbaar op termijn	13.237	22.127
<i>Subtotaal</i>	<i>90.369</i>	<i>146.254</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	192.002	216.000
Bezoldiging	90.369	146.254

- **Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking**
Niet van toepassing voor 2023.
- **Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT**
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.8 Overzicht incidentele baten en lasten

In dit overzicht worden de incidentele posten uitgesplitst.

(Bedragen x € 1,-)

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo
Programma Bestuur en ondersteuning * Onttrekkingen reserves (€ 3.648.000,-) * Tijdelijk beheer gebouwen (huurderving opvanglocaties, € 163.000,-) * Toevoegingen reserves (€ 10.000.000,-) * Tijdelijk beheer gebouwen (extra beheerkosten, € 42.000,-) * Vennootschapsbelasting 2022 afwikkeling (€ -/- 241.000,-) * Toerekening overhead tijdelijke opvang (€ -/- 105.000,-) * Lagere dotatie pensioen wethouders (€ -/- 16.000,-) * Dotatie voorziening verlofsparen (€ 76.000,-) * Dotatie voorziening <u>RVU</u> (€ 121.000,-)	3.811.000	9.877.000	6.066.000
Programma Veiligheid	0	0	0
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat * Lagere leges en degeneratievergoeding nutsbedrijven (€ -/- 44.000,-)	-44.000	0	44.000
Programma Economie	0	0	0
Programma Onderwijs	0	0	0
Programma Sport, cultuur en recreatie	0	0	0
Programma Sociaal domein * Hogere rijksbijdrage opvang Oekraïne (€ 151.000,-) * Afrekeningen <u>TOZO</u> (€ 64.000,-) * Lagere lasten opvang Oekraïne (€ -/- 963.000,-) * Hogere lasten energietoeslag (€ 150.000,-) * Hogere opstartkosten MetMaya (€ 193.000,-)	87.000	-620.000	-707.000
Programma Volksgezondheid en milieu * Hogere bijdrage <u>GGDrU</u> 2022 - geen compensatie GGID stopbesluit (€ 16.000,-)	0	16.000	16.000
Programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing * Overige verkopen grond (€ 29.000,-) * Dotatie voorziening verlieslatend (€ 46.000,-) * Resultaat exploitaties (€ -/- 1.003.000,-)	29.000	-957.000	-986.000
Totaal	3.883.000	8.316.000	4.433.000

3.9 Overzicht verloop post onvoorzien

In de primitieve begroting is onder het programma Bestuur en ondersteuning een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 100.000,-. Er zijn geen begrotingswijzigingen geweest ten laste van deze post.

3.10 Overzicht reserves

Reserves	2023					2023				
	Begroot					Werkelijk				
	Saldo 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Resultaat vorig jaar	Saldo 31-12	Saldo 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Resultaat vorig jaar	Saldo 31-12
Algemene reserves										
Algemene reserve	15.690.027	2.463.278	2.973.904	6.071.913	21.251.314	15.690.027	2.452.218	2.974.892	6.071.913	21.239.266
Resultaat boekjaar	7.221.913	-17.298	-	-7.221.913	-17.298	7.221.913	2.107.122	-	-7.221.913	2.107.122
Subtotaal	22.911.940	2.445.980	2.973.904	-1.150.000	21.234.016	22.911.940	2.452.218	2.974.892	-1.150.000	23.346.388
Bestemmingsreserves										
- Bestemmingsreserves t.b.v. egalisatie										
Afvalstoffenheffing	164.132	29.000	125.780	-	67.352	164.132	-	5.788	-	158.344
Rioolrechten	491.353	114.839	175.032	-	431.160	491.353	89.239	-	-	580.592
Begraafrechten	422.747	-	11.296	-	411.451	422.747	24.681	-	-	447.428
Marktgelden	-	7.404	7.404	-	-	-	8.393	8.393	-	-
Subtotaal	1.078.232	151.243	319.512	-	909.963	1.078.233	122.313	14.181	-	1.186.365
- Overige bestemmingsreserves										
Toekomstvisie	265.656	-	50.000	-	215.656	265.656	-	-	-	265.656
Starterslening	16.800	-	1.400	-	15.400	16.800	-	1.287	-	15.513
Stimulerings- vangnetlening	23.800	-	1.850	-	21.950	23.800	-	1.600	-	22.200
Sociaal domein	592.500	-	515.000	-	77.500	592.500	-	515.000	-	77.500
Dekking kapitaallasten	632.204	50.000	58.644	-	623.560	632.204	50.000	-	-	641.479
Corona	166.590	-	90.075	-	76.515	166.590	-	87.775	-	78.815
Risicoverening jeugdzorg	300.000	150.000	-	150.000	600.000	300.000	150.000	-	150.000	600.000
Subtotaal	1.997.550	200.000	716.969	150.000	1.630.581	1.997.550	200.000	605.662	150.000	1.701.163
Grondexploitatie										
Algemene reserve	3.577.000	-	105.000	1.000.000	4.472.000	3.577.000	-	31.000	1.000.000	4.546.000
Bovenwijkse voorziening: Fonds stadsuitleg/bovenplans	1.007.331	-	-	-	1.007.331	1.007.331	3.500	-	-	1.010.831
Bovenwijkse voorziening: Fonds landschapstientje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oostmaat	177.462	-	-	-	177.462	177.462	-	-	-	177.462
Subtotaal	4.761.793	-	105.000	1.000.000	5.656.793	4.761.793	3.500	31.000	1.000.000	5.734.293
Totaal reserves	30.749.515	2.797.223	4.115.385	-	29.431.353	30.749.515	2.778.031	3.625.735	-	40.725 31.968.208

3.11 Overzicht aard en reden reserves

AR/ BRE/ BRO/BRG	Omschrijving reserve	Aard en reden	Toelichting
AR	Algemene reserve	Bufferfunctie voor het opvangen van algemene risico's. (minimaal € 4.000.000,-).	Komen tot uitdrukking bij de tussentijdse bestuursrapportage en jaarrekening. De inkomsten uit de heffing van precario op kabels en leidingen worden in deze reserve gestort.
BRE	Afvalstoffenheffing	Buffer voor de verschillen tussen de lasten en baten uitgaande van het gewenste dekkingpercentage.	Omvang is bepaald op max. 5% negatief en max. 5% van de geraamde opbrengst afvalstoffenheffing (is € 123.000,-).
BRE	Rioolheffing	Buffer voor de verschillen tussen de lasten en baten uitgaande van het gewenste dekkingpercentage.	Omvang is bepaald op max. 5% negatief en max. 5% van de geraamde opbrengst rioolheffing (is € 83.000,-).
BRE	Marktgelden	Buffer voor de verschillen tussen de lasten en baten uitgaande van het gewenste dekkingpercentage.	Omvang is bepaald op max. 5% negatief en max. 5% van de geraamde opbrengst marktgelden (is € 3.800,-).
BRE	Begraven	Buffer voor de verschillen tussen de lasten en baten uitgaande van het gewenste dekkingpercentage.	Omvang is bepaald op max. 5% negatief en max. 5% van de geraamde opbrengst begraafrechten (is € 21.000,-).
BRO	Sociaal domein	Buffer voor de verschillende lasten en baten voor het sociaal domein	
BRO	Toekomstvisie	Reserveren van gelden voor de in 2001 vastgestelde toekomstvisie Bunschoten 2015. Belangrijk element is de uitbreiding van de woningbouw.	Omvang is afhankelijk van het gewenste voorzieningenniveau. Veel andere ontwikkelingen worden hieraan gekoppeld.
BRO	Starterleningen	Reserveren van gelden voor het opvangen van beheer- en rentekosten gedurende de looptijd.	Is ontstaan vanuit de vrijval van de voorzieningen volkshuisvesting, funderingsherstel en vangnetregeling Nieuwe Schans.
BRO	Stimulerings- en vangnetleningen Nieuwe Schans	Reserveren van gelden voor het opvangen van beheer- en rentekosten gedurende de looptijd.	Is ontstaan vanuit de vrijval van de voorzieningen volkshuisvesting, funderingsherstel en vangnetregeling Nieuwe Schans.
BRO	Dekking kapitaallasten	Reserveren van gelden voor het dekken van de kapitaallasten van investeringen met een maatschappelijk nut.	Stortingen hebben plaatsgevonden vanuit de reserves bovenplans en toekomstvisie.
BRO	Corona (COVID-19) effecten	Reserveren van gelden voor het opvangen van corona gerelateerde uitgaven/gederfde inkomsten	Is voornamelijk ontstaan door middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld als gevolg van de coronacrisis.
BRO	Risicoverevening jeugdzorg	Buffer voor nadelige financiële effecten voor de jeugdzorg.	
BRG	Algemene reserve	Opvangen van exploitatiesaldi (voor- en nadelig) van grondexploitatiecomplexen (minimaal € 1.000.000,- boven het benodigde weerstandsvermogen).	Buffer voor risico's binnen de gemeentelijke grondexploitaties.
BRG	Bovenplanse (bovenwijkse) voorzieningen	Het opvangen van kosten van bovenplanse voorzieningen. Dit zijn voorzieningen waarvan het belang uitgaat boven dat van een bepaald bestemmingsplan.	Bijdragen aan het fonds komen vanuit de grondexploitaties.

AR/ BRE/ BRO/BRG	Omschrijving reserve	Aard en reden	Toelichting
BRG	Oostmaat en omgeving	Bepaalde (extra) ontwikkelingen worden hieruit mede gefinancierd. De reserve is onderdeel van de transactie aan de Oostmaat.	Storting heeft plaatsgevonden door de gemeente en de <u>VOF</u> Oostmaat.

Betekenis afkortingen:

AR → algemene reserve

BRE → bestemmingsreserve voor egalisatie

BRO → bestemmingsreserve overig

BRG → bestemmingsreserve grondexploitatie

3.12 Overzicht voorzieningen

Voorzieningen	2023 Begroot					2023 Werkelijk				
	Saldo 01-01	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12	Saldo 01-01	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's										
Stads- en dorpsvernieuwing	1.426	-	-	-	1.426	1.426	-	-	-	1.426
Subtotaal	1.426	-	-	-	1.426	1.426	-	-	-	1.426
Onderhoudsorganisatievoorzieningen										
Schoolgebouwen MOP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onderhoud gemeentewerf MOP	20.496	13.000	-	-2.866	36.362	20.496	13.000	-	4.537	28.958
Brandweerkazerne	8.084	2.500	-	7.561	3.023	8.084	2.500	-	2.269	8.315
Onderhoud gemeentehuis etc	687.551	86.500	-	133.700	640.351	687.551	94.000	-	34.668	746.883
Onderhoud wegen	1.169.132	765.000	-	848.437	1.085.695	1.169.132	765.000	-	373.931	1.560.201
Baggeren binnenwater	386.572	136.700	-	209.640	313.632	386.572	136.700	-	60.886	462.386
Bruggenbeheerplan	30.662	39.000	-	88.787	-19.125	30.662	39.000	-	60.315	9.347
Onderhoud parkeergarage	224.239	22.000	-	143.237	103.002	224.239	22.000	-	51.451	194.788
Onderhoud overige gebouwen	183.991	103.000	-	179.936	107.055	183.991	103.000	-	27.360	259.632
Onderhoud veerpont	16.992	9.250	-	-	26.242	16.992	9.250	-	-	26.242
Onderhoud sporthal	204.003	34.000	-	10.017	227.986	204.003	34.000	-	23.797	214.206
Onderhoud sportvelden	662.136	222.350	-	37.236	847.250	662.136	222.721	-	36.404	854.452
Onderhoud zwembad	594.202	85.500	-	115.763	563.939	594.202	93.000	-	113.824	573.378
Groenbeheer	208.695	44.500	-	81.104	172.091	208.695	44.500	-	11.055	242.139
Oeververdediging en frontmuren	13.607	2.500	-	4.012	12.095	13.607	2.500	-	-	16.107
Onderhoud speelvoorzieningen	87.349	80.000	-	143.449	23.900	87.349	83.500	-	57.316	113.533
Havens en laaksluis	33.685	22.000	-	49.130	6.555	33.685	22.000	-	-10.628	66.314
Subtotaal	4.531.396	1.667.800	-	2.049.143	4.150.053	4.531.396	1.692.671	-	847.185	5.376.882
Van derden gekregen middelen met specifiek bestedingdoel										
Achterstand-vertraging vervanging riolering	646.610	-	-	-	646.610	646.610	91.063	53.992	-	683.680
Subtotaal	646.610	-	-	-	646.610	646.610	91.063	53.992	-	683.680
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen										
Riolering	200.000	250.000	-	133.700	316.300	200.000	250.000	-	11.911	438.089
Subtotaal	200.000	250.000	-	133.700	316.300	200.000	250.000	-	11.911	438.089
Personeelsvoorziening										
Appa pensioen en uitkering wethouders	1.326.000	159.000	-	48.000	1.437.000	1.326.000	145.180	-	55.935	1.415.245
Spaarverlof	-	-	-	-	-	-	76.000	-	-	76.000
Regeling vervroegde uitreding (RVU)	-	-	-	-	-	-	121.000	-	-	121.000
Subtotaal	1.326.000	159.000	-	48.000	1.437.000	1.326.000	342.180	-	55.935	1.612.245
Totaal voorzieningen	6.705.432	2.076.800	-	2.230.843	6.551.389	6.705.432	2.375.913	53.992	915.030	8.112.323

3.13 Overzicht aard en reden voorzieningen

VZV/VZP/ VZO/VTV	Omschrijving voorziening	Aard en reden	Toelichting
VZV	Stads- en dorpsvernieuwing	Reserveren van gelden voor het verbeteren, renoveren etc. van woningen.	
VZO	Groenbeheer	Dekking van de kosten die voortvloeien uit het opgestelde groenbeleidsplan.	
VZO	Oeververdediging en frontmuren	Groot onderhoud volgens beheerplan.	
VZP	<u>Appa</u> pensioen en uitkering wethouders	Het in de toekomst kunnen voldoen aan de <u>Appa</u> pensioen- en uitkeringsverplichtingen van wethouders.	
VZP	Spaarverlof	Het in de toekomst kunnen voldoen aan de verplichting voor spaarverlof	
VZP	Regeling vervroegde uittreding	Het in de toekomst kunnen voldoen aan de verplichting aan medewerkers die gebruik maken van de Regeling voor Vervroegde Uittreding	
VZO	Gemeentehuis	Bouwkundig onderhoud	
VZO	Gemeentewerf	Bouwkundig onderhoud	
VZO	Gymlokalen/sporthal	Bouwkundig onderhoud van de betreffende gebouwen.	
VZO	Overige gemeentegebouwen	Bouwkundig onderhoud van de betreffende gebouwen.	
VZO	Brandweerkazerne	Bouwkundig onderhoud	
VZO	Zwembad	Bouwkundig onderhoud van het zwembad De Duker.	
VZO	Sportvelden	Onderhoud/renovaties van de sportvelden.	
VZO	Veerpont	Groot onderhoud van de veerpont.	
VZO	Wegen	Herstratingsprojecten en groot onderhoud asfalt wegen.	
VZO	Bruggen	Onderhoud van bruggen.	
VZO	Baggeren binnenwateren/havens	Onderhoud van binnenwateren en havens.	
VZO	Havens en laaksluis	Onderhoud van havens en de laaksluis.	
VZO	Parkeergarage Spakenburg-oost	Onderhoud van de parkeergarage.	
VTV	Riolering conform <u>GWRP</u>	Dotatie en onttrekking op basis van het opgestelde plan ten behoeve van vervangingsinvesteringen.	
VZO	Speelvoorzieningen	Onderhoud van de speelvoorzieningen	
VTV	Achterstand/vertraging vervanging riolering	Dotatie vanwege een groot deel van de geplande investeringen welke (nog) niet zijn uitgevoerd. Voorziening dient voor toekomstige vervangingsinvesteringen.	

Betekenis afkortingen:

VZV → voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's

VZP → voorziening voor personeel

VZO → voorziening voor onderhoud

VTV → voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen

Voor een overzicht naar soort voorziening wordt verwezen naar de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

DEEL 2:

4. OVERZICHT SPECIFIEKE UITKERINGEN

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Gemeenten	Onvanger	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t/m de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
					Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05
					€ 2.170.035	€ 0	€ 0	€ 0	€ 43.787
					Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
					Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10	
					€ 0	€ 25.200	€ 2.239.022	€ 4.400.416	

FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	837	Eindevantwoord (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks

BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
	Gemeenten	1 2 100	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	€ 122.519	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
			Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09			
			1 2 100	Ja				
			Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01: gemoeide kosten	Cumulative besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01: gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04: gemoeide kosten	Cumulative besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04: gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			81	€ 5.649	€ 10.526	62	€ 22.270	€ 25.051
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07: gemoeide kosten	Cumulative besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07: gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
			16	€ 7.386	€ 9.398	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
	C55	Aanpak energiearmoede	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			369	1.230	29	7	16	0

BZK	C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkningsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/02	Aard controle R Indicator: C56/03	Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2022	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/06
			1 RHA2021-02378050	Realisatie Tiny House	€ 0	€ 0	€ 0	0
			2					
			10					
			Kopie Projectnaam	Opbrengsten jaar T	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/07	Aard controle R Indicator: C56/08	Aard controle R Indicator: C56/09	Aard controle R Indicator: C56/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/12
			1 Realisatie Tiny House	€ 0	€ 0 Ja	Nee	Nee	Nee
			2					
			3					
			4					
			5					
			6					
			7					
			8					
			9					
			10					
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?				
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14				
			Nee	int				
			Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C56/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/02				
			€ 3.797	Nee				
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire						

BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 19.575	€ 2.105	1	38	16	
			Beschikkingnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...]	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van de laatsbedeelde woningen
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Aard controle R Indicator: C94/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Aard controle R Indicator: C94/04	Aard controle R Indicator: C94/05	Aard controle R Indicator: C94/06
			LA123-03447532	€ 101.125,0	71	0	0	€ 0
			1 2 100					
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			Aard controle R Indicator: C94/07	Aard controle R Indicator: C94/08	Aard controle R Indicator: C94/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10		
			€ 0	€ 0	€ 101.125	Nee		
			1 2 100					

BZK	C105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/02	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aard controle D1 Indicator: C105/03	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/04	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T)	Aard controle R Indicator: C105/06	
			1	1		Nee		0		Nee		€ 0	
			2	2		Nee		0		Nee		€ 0	
			20										
			Kopie projectnummer										
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/07										
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/08										
			1.1	€ 0		Aard controle n.v.t. Indicator: C105/09	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/11	Aard controle D1 Indicator: C105/12			
			2.2	€ 0		Nee	De bouw start cf. de subsidiebeschikking in Q2-2024	0	Nee				
			20	€ 0		Nee	De bouw start cf. de subsidiebeschikking in Q3-2024	0	Nee				
			Eindverantwoording (Ja/Nee)										
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/14										
			1.1	Nee									
			2.2	Nee									
			20										
			Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voor schoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)										
			Aard controle R Indicator: D8/01										
			€ 420.689	€ 143.979	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Aard controle R Indicator: D8/02	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroeg schoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Aard controle R Indicator: D8/03	Correctie besteding (jaar T-1)	Aard controle R Indicator: D8/04	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Aard controle R Indicator: D8/05	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaat de verantwoordingsinformatie voor de gemeente invullen										
			Bedrag										
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06										
			1										
			2										
			100										

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Gemeenten									
			1									
			2									
			100									

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Aard controle R Indicator: D14/01	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Aard controle R Indicator: D14/02	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Aard controle R Indicator: D14/03	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			€ 25.717	€ 0	€ 55.000	€ 0	€ 0	€ 117.396		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs				
			1 2 10	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09			
OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheenden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Aard controle R Indicator: D19/01	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T)	Eindeverantwoord (Ja/Nee)				
			€ 12.270	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02	€ 36.789 Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03				

lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SISa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen eraast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
		1	060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK-2021/200143	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2						
		20						
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
		1	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
		2	060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK-2021/200143	Nee			
		20						
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
		1	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
		2	060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK-2021/200143	Schildersbuurt, ruimtelijke inrichting	Nee		
		20						
lenW	E84	Regeling stimulerende verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
		€ 205.925	Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	€ 133.693	Ja		
					De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
		1	349 Aanleg van een snelheidsremmend plateau voor een fietsoversteek, alleen bij een kruispunt/aantal in Stuks	3				
		2		Ja				
		3						
		4						
		50						

EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulative bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulative bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: F28/01	Aard controle R Indicator: F28/02	Aard controle R Indicator: F28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Aard controle R Indicator: F28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06
			€ 0	€ 114.880	€ 17.500	€ 132.380	€ 143	€ 143
			Endverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07					
			Nee					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente Participatiewet (PW)
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13					
			€ 0	Nee				

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2022	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit S5a (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02 € 2.369.292	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/03 € 38.498	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/04 € 62.895	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/05 € 1.808	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06 € 16.572
1	1060313 Gemeente Bunschoten	Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01						
2								
100								
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01		Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/08 € 86	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/09 € 76.556	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/10 € 1.200	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2A/11 € 0	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/12 € 169.215
1	1060313 Gemeente Bunschoten	Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07						
2								
100								
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01		Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopangroeslagaffaire	Mutaties (dotaties en vryal) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopangroeslagaffaire		
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14 € 12.910	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/15 € 143	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/16 € 0		
1	1060313 Gemeente Bunschoten	Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13						
2								
100								

G3	SZW	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstreking)_gemeentedeel 2023	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob (exclusief Rijk)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoordelijk hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstreking (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstreking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Aard controle R Indicator: G3A/02	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			1 060313 Gemeente Bunschten	€ 12.500	€ 0	Aard controle R Indicator: G3A/03	Aard controle R Indicator: G3A/04	Aard controle R Indicator: G3A/05
			2		€ 28.307	€ 0	€ 0	€ 0
			100					Aard controle R Indicator: G3A/06
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07	Aard controle R Indicator: G3A/08	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			1 060313 Gemeente Bunschten	€ 0	€ 8.076	Aard controle R Indicator: G3A/09	Aard controle R Indicator: G3A/10	Aard controle R Indicator: G3A/11
			2		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			100					Aard controle R Indicator: G3A/12

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2023	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoordelijk hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/05	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/06
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/09	Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10			
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee			
		6 Totaal	0	0	N.v.t.			
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/12	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/13	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/14	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/15		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijaf) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19			
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		6 Totaal	0	0	0			

SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), totaal 2022	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing)
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4A blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01	Aard controle R Indicator: G4A/02	Aard controle R Indicator: G4A/03	Aard controle R Indicator: G4A/04	Aard controle R Indicator: G4A/05
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 12.445	€ 4.484	
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 4.951	€ 8.303	
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 6.451	€ 5.997	
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 17	€ 0	
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 3.867	€ 0	€ 1.087	€ 0	
		Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)		
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 361	0	0		
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 284	0	0		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 114	0	0		
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 17	0	0		
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	0	0		
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T - 1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T - 1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 1.407	€ 0	€ 0		
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/01 € 119.647 Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/02 € 0 Besteding (jaar T-1)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03 Nee Baten (jaar T-1) (exclusief Rijk)	
SZW	G10A	Wet inburgering 2021_ Totaal 2022 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit Sisa (jaar T-1) regeling G10B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G10)	Aard controle n.v.t. Indicator: G10A/01 € 6.968 060313 Gemeente Bunschoten	Aard controle R Indicator: G10A/02 € 0 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G10A/03 € 0 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/01 € 0 Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/02 € 0 Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03 Nee Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totaal 2022 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit Sisa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01 € 402 060313 Gemeente Bunschoten	Aard controle R Indicator: G12A/02 € 0 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G12A/03 € 0 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	

SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2023 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Aard controle R Indicator: G13/01	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Aard controle R Indicator: G13/03	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Aard controle R Indicator: G13/04	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Onvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Aard controle R Indicator: H4/01	Totale wekelijkse berekende subsidie	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02						
		1. Sportvelden	Activiteiten	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Totale wekelijkse berekende subsidie per project (jaar T)	Aard controle R Indicator: H4/04	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Aard controle R Indicator: H4/05	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Aard controle R Indicator: H4/06	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Aard controle R Indicator: H4/07
		2			€ 6.371		€ 5.378	€ 0	€ 0	€ 993		Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Aard controle R Indicator: H12/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aard controle R Indicator: H12/02	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03	Eindverantwoording? (Ja/Nee)	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04		
				€ 20.000	€ 62.447		Ja	Ja	Ja			

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Besteding (jaar T) per onderdeel	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/03	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01												
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 17.162	€ 17.162	€ 17.162	€ 17.162	€ 17.162	€ 1	€ 17.162	€ 17.162	€ 17.162	Ja		
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 118.157	€ 118.157	€ 118.157	€ 118.157	€ 118.157	€ 1	€ 118.157	€ 118.157	€ 118.157	Ja		
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 26.404	€ 26.404	€ 26.404	€ 26.403	€ 26.403	€ 1	€ 26.403	€ 26.403	€ 26.403	Ja		
			4 Kansrijke Start	€ 19.803	€ 19.803	€ 19.803	€ 15.842	€ 15.842	€ 3.961	€ 15.842	€ 15.842	€ 15.842	Ja		
			5 Mentale Gezondheid	€ 9.241	€ 9.241	€ 9.241	€ 9.155	€ 9.155	€ 86	€ 9.155	€ 9.155	€ 9.155	Ja		
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 23.103	€ 23.103	€ 23.103	€ 23.103	€ 23.103	€ 23.103	€ 23.103	€ 23.103	€ 23.103	Ja		
			7 Valpreventie	€ 67.990	€ 67.990	€ 67.990	€ 54.847	€ 54.847	€ 13.142	€ 13.142	€ 54.847	€ 54.847	Ja		
			8 Leefomgeving	€ 13.202	€ 13.202	€ 13.202	€ 13.202	€ 13.202	€ 397	€ 13.202	€ 13.202	€ 13.202	Ja		
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 2.805	€ 2.805	€ 2.805	€ 2.408	€ 2.408	€ 397	€ 2.408	€ 2.408	€ 2.408	Ja		
			10 Versterken sociale basis	€ 48.187	€ 48.187	€ 48.187	€ 38.549	€ 38.549	€ 9.637	€ 38.549	€ 38.549	€ 38.549	Ja		
			11 Mantelzorg	€ 13.697	€ 13.697	€ 13.697	€ 13.697	€ 13.697		€ 13.697	€ 13.697	€ 13.697	Ja		
			12 Een tegen eenzaamheid	€ 13.202	€ 13.202	€ 13.202	€ 13.202	€ 13.202		€ 13.202	€ 13.202	€ 13.202	Ja		
			13 Welzijn op recept	€ 7.261	€ 7.261	€ 7.261	€ 7.261	€ 7.261		€ 7.261	€ 7.261	€ 7.261	Ja		
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 3.300	€ 3.300	€ 3.300	€ 3.300	€ 3.300		€ 3.300	€ 3.300	€ 3.300	Ja		
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 11.750	€ 11.750	€ 11.750	€ 11.750	€ 11.750		€ 11.750	€ 11.750	€ 11.750	Ja		
			Kopie naam onderdeel	Meegeweikt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?											
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08												
			1 Lokaal Sportakkoord	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			2 Brede regeling combinatiefuncties	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			4 Kansrijke Start	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			5 Mentale Gezondheid	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			7 Valpreventie	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			8 Leefomgeving	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			10 Versterken sociale basis	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			11 Mantelzorg	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			12 Een tegen eenzaamheid	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			13 Welzijn op recept	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			Eindeverantwoording (Ja/Nee)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09												
			Nee												

VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Beschikkingnummer / kenmerk SPUKNEAS230109 Aard controle n.v.t. Indicator: H31/01	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) € 37.243 Aard controle n.v.t. Indicator: H31/02	Cumulative besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen € 37.243 Aard controle R Indicator: H31/03	Eindverantwoording (Ja/Nee) Ja Aard controle n.v.t. Indicator: H31/04	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: H31/05	
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikkingnummer / kenmerk MEO223191 Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) € 206.671 Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02	Cumulative besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen € 61.914 Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee) Ja Aard controle n.v.t. Indicator: H32/07	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08	
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T) € 206.671 Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	Cumulative besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen € 61.914 Aard controle R Indicator: H32/06	Ja		
			1					
			2					
			20					

DEEL 2:

5. CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van de gemeente Bunschoten

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de gemeente Bunschoten te Bunschoten gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van zowel de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 als van het vermogen van de gemeente Bunschoten op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2023.
2. De balans per 31 december 2023.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van de Raad over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023.
4. De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
5. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (bijlage 6.3).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023, het controleprotocol, het normenkader dat is vastgesteld door de raad op 14 december 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeente Bunschoten zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 687.000 voor fouten en € 2.061.000 voor onzekerheden. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. In de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023 zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 34.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

In iedere organisatie heeft het management de mogelijkheid om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken.

Wij besteden om die reden bij de controle aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het management bij:

- Journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt.
- Schattingen en schattingsprocessen.
- Significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.
- De betaalorganisatie.

Controlewerkzaamheden en waarnemingen

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen, uitgaande van een risico op doorbreking van dat proces. We hebben het proces rondom de totstandkoming van financiële verslaggeving beoordeeld en geëvalueerd.

Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria. Hierop zijn controlewerkzaamheden verricht, waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening. Daarnaast hebben wij controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het management, waaronder de waardering van de vaste activa, voorzieningen, vorderingen, alsmede de afgrenzing van verplichtingen tussen boekjaren.

Wij hebben de toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering frauderisico's in het jaarverslag geëvalueerd en verwijzen naar de desbetreffende passage.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het management.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Zoals toegelicht in de paragraaf "Weerstandsvermogen en Risicobeheersing" van de jaarstukken, heeft het college van burgemeester en wethouders een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de gemeente om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder en de bedrijfsvoering voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met het college van burgemeester en wethouders besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van het college van burgemeesters en wethouders van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie, dat wil zeggen het vermogen van de gemeente in relatie tot de exploitatie met inachtneming van de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Verder hebben wij kennis genomen van de beoordeling van de begroting van de gemeente door de provincie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden geïdentificeerd ten aanzien van de geschiktheid van de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente niet langer in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- Hoofdstuk 6, bijlagen, m.u.v. bijlage 6.3.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Eshuis

REGISTERACCOUNTANTS

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Wij hebben onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door de Raad op 14 december 2023.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente Bunschoten in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van Burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023, het controleprotocol, het normenkader dat is vastgesteld door de raad op 14 december 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente Bunschoten.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van Burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente Bunschoten in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente Bunschoten.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Bunschoten, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente Bunschoten. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Almelo, 1 juli 2024

Eshuis Registeraccountants B.V.

Was getekend: drs. C.L. (Caroline) Willems RA

DEEL 2:

6. BIJLAGEN

6.1 Overhead

Wat is overhead?

De definitie van overhead is: 'alle kosten die samenhangen met de sturingen ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'. Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden.

Uitsplitsing taakveld 0.4 Overhead

De overhead is verantwoord op taakveld 0.4. Onderstaande verdeling geeft het saldo weer van de inkomsten en uitgaven op het taakveld. Voor diverse onderdelen is een uitzondering gemaakt. Dit geldt voor de reiniging, riolering, begraven, marktgelden en leges. Ook bij grondexploitatie en investeringen mag de overhead doorberekend worden. De doorberekening staat apart vermeld.

Uitsplitsing taakveld 0.4 Overhead	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Salaris overhead, inclusief inhuur	3.686.806	3.641.835
Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie	15.313	6.541
Personeel en organisatie	349.449	311.666
Interne en externe communicatie	65.628	49.627
Juridische zaken	46.506	40.216
Informatievoorziening en automatisering	1.085.680	975.270
Facilitaire zaken en huisvesting	1.167.015	1.065.890
Archief en postzaken	34.535	12.264
Wet Open Overheid	111.500	52.205
<u>BLNP</u> samenwerking	243.764	295.418
Doorberekening naar taakvelden	-714.652	-802.309
Doorberekening naar investeringen en/of grondexploitatie	-406.686	-331.619
	5.684.858	5.317.004

6.2 Kerngegevens

Algemene uitgangspunten		(gegevens per 31-12-2023)	
Sociale structuur	Begroot	Werkelijk	
Aantal inwoners	22.550	22.619	
<i>waarvan</i>			
< 18 jaar	5.638	5.081	
18 t/m 64 jaar	13.271	13.639	
65 t/m 74 jaar	2.143	2.027	
75 t/m 84 jaar	1.193	1.484	
> 85 jaar	306	388	
Fysieke structuur	Begroot	Werkelijk	
Oppervlakte gemeente	3.039	3.039	Hectare
Binnenwater	442	442	Hectare
Aantal woonruimten	9.000	8.987	
Financiële structuur			
Uitgedrukt in bedragen per inwoner (x € 1,-)	Begroot	Werkelijk	
Gewone uitgaven (excl. grondexploitatie)	2.398,80	2.955,19	
Opbrengst belastingen, incl. leges en andere rechten	466,54	479,02	
Alg. uitkering uit het gemeentefonds	1.466,65	1.546,29	
Vaste schuld	1.231,04	1.227,29	
Standen per	1 januari	31 december	
Reserves van de algemene dienst	840,57	1.066,66	
Voorzieningen van de algemene dienst	300,36	358,65	
Reserves grondexploitatie	213,29	253,52	
Voorzieningen grondexploitatie	-	46,00	
<i>Weerstandsvermogen</i>			
Reserve algemene dienst; reserve grondexploitatie, voorzieningen grondexploitatie	863,02	1.139,98	

6.3 Totaaloverzicht per taakveld 2023

Op deze pagina staan alle lasten van de programma's verdeeld naar taakveld. Op de volgende pagina staan de baten en het saldo.

Bedragen x € 1.000,-								
Taakveld	Omschrijving	Salaris/ tractie	Leveringen en diensten van derden	Over- drachten	Reserve/ voorziening	Kapitaal- lasten	Overige verreke- ningen	Totaal lasten
0.1	Bestuur	1.016	185	179	145	3	0	1.529
0.2	Burgerzaken	253	214	106	0	1	0	573
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	49	59	0	0	27	0	136
0.4	Overhead	3.701	2.775	3	107	395	-1.109	5.871
0.5	Treasury	0	34	0	0	0	495	529
0.61	OZB woningen	0	0	0	0	0	0	0
0.62	OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0	0
0.63	Parkeerbelasting							0
0.64	Belastingen overig	11	22	283	0	0	0	315
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	0	72	0	197	0	-48	221
0.9	Vennootschapsbelasting	0	-241	0	0	0	0	-241
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	10.000	0	0	10.000
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma Bestuur en ondersteuning		5.030	3.120	570	10.449	426	-662	18.933
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	64	1.246	3	51	0	1.363
1.2	Openbare orde en veiligheid	175	380	42	0	5	0	602
Totaal programma Veiligheid		175	444	1.287	3	56	0	1.965
2.1	Verkeer en vervoer	667	1.048	1	943	444	96	3.199
2.2	Parkeren	0	203	0	22	0	0	225
2.3	Recreatieve havens	28	34	0	26	57	0	144
2.4	Economische havens en waterwegen	0	27	0	0	0	0	27
2.5	Openbaar vervoer	4	24	2	12	5	0	47
Totaal programma Verkeer, vervoer en waterstaat		699	1.335	3	1.003	506	96	3.642
3.1	Economische ontwikkeling	5	0	0	0	0	0	5
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	99	0	0	29	-116	12
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	24	30	80	5	6	31	175
3.4	Economische promotie	37	43	144	9	0	0	232
Totaal programma Economie		66	172	224	13	35	-85	425
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	44	0	0	0	44
4.2	Onderwijshuisvesting	4	179	7	0	579	0	769
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	191	187	1.673	25	3	0	2.080
Totaal programma Onderwijs		195	366	1.725	25	582	0	2.893
5.1	Sportbeleid en activering	43	4	308	0	11	0	366
5.2	Sportaccommodaties	0	286	1.197	356	83	0	1.922
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	35	13	69	0	1	0	118
5.4	Musea	0	45	196	22	23	0	287
5.5	Cultureel erfgoed	48	48	164	25	34	0	319
5.6	Media	11	0	447	0	1	0	459
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	794	995	79	125	46	196	2.234
Totaal programma Sport, cultuur en recreatie		931	1.391	2.460	527	200	196	5.704
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	813	837	1.895	0	1	105	3.651
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	41	1.314	0	0	60	1.415
6.3	Inkomensregelingen	0	106	5.267	0	0	0	5.372
6.4	WSW en beschut werk	0	0	1.181	0	0	0	1.181
6.5	Arbeidsparticipatie	0	0	412	0	0	0	412
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	0	0	734	0	0	0	734
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	1.616	0	0	0	1.616
6.71b	Begeleiding (WMO)	0	0	786	0	0	0	786
6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	0	349	0	0	0	349
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	275	0	0	0	275
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	0	1.056	0	0	0	1.056
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	0	3.604	0	0	0	3.604
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	0	0	866	0	0	0	866
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	427	0	0	0	427
6.73a	Pleegzorg	0	0	0	0	0	0	0
6.73b	Gezinsgericht	0	0	1.725	0	0	0	1.725
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	603	0	0	0	603
6.81a	Beschermde wonen (WMO)	0	0	30	0	0	0	30
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0	0
6.81b	Maatschappelijk- en vrouwenopvang (WMO)	0	12	0	0	0	0	12
6.82a	Jeugdbescherming	0	0	627	0	0	0	627
Totaal programma Sociaal domein		813	996	22.765	0	1	165	24.741
7.1	Volksgezondheid	59	152	1.033	0	0	0	1.244
7.2	Riolering	174	413	84	341	390	342	1.745
7.3	Afval	224	2.192	0	2	30	415	2.863
7.4	Milieubeheer	208	184	544	0	30	0	966
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	83	135	0	7	91	81	397
Totaal programma Volksgezondheid en milieu		748	3.076	1.662	350	542	838	7.214
8.1	Ruimte en leefomgeving	239	114	0	0	0	0	353
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	305	2.174	0	0	78	-676	1.882
8.3	Wonen en bouwen	763	122	32	3	65	0	985
Totaal programma Volkshuisvesting, leefomgeving en		1.306	2.410	32	3	143	-675	3.219
Totaal programma's		9.964	13.310	30.728	12.372	2.491	-127	68.737

Bedragen x € 1.000,-		Heffingen en tarieven	Doeluitkeringen	Reserve/voorziening	Verrekeningen	Totaal baten	Saldo
Taakveld	Omschrijving						
0.1	Bestuur	38	0	0	59	96	1.432
0.2	Burgerzaken	296	0	0	0	296	278
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	421	18	0	0	439	-303
0.4	Overhead	523	6	0	25	554	5.317
0.5	Treasury	1	0	0	631	632	-103
0.61	OZB woningen	2.808	0	0	0	2.808	-2.808
0.62	OZB niet-woningen	1.979	0	0	0	1.979	-1.979
0.63	Parkeerbelasting					0	0
0.64	Belastingen overig	74	0	0	0	74	242
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	34.976	0	0	34.976	-34.976
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0	356	356	-135
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	-241
0.10	Mutaties reserves	0	0	3.666	0	3.666	6.333
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	7.222	0	7.222	-7.222
Totaal programma Bestuur en ondersteuning		6.140	34.999	10.888	1.071	53.098	-34.165
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	1.363
1.2	Openbare orde en veiligheid	8	0	0	0	8	593
Totaal programma Veiligheid		8	0	0	0	8	1.957
2.1	Verkeer en vervoer	197	0	0	90	287	2.912
2.2	Parkeren	51	16	0	0	67	157
2.3	Recreatieve havens	275	0	0	0	275	-131
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	27
2.5	Openbaar vervoer	1	15	0	0	15	32
Totaal programma Verkeer, vervoer en waterstaat		525	30	0	90	645	2.997
3.1	Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	5
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0	12
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	98	0	0	0	98	77
3.4	Economische promotie	39	0	0	0	39	193
Totaal programma Economie		138	0	0	0	138	287
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	44
4.2	Onderwijshuisvesting	0	7.2	0	0	7	762
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	174	613	0	0	787	1.293
Totaal programma Onderwijs		174	621	0	0	794	2.099
5.1	Sportbeleid en activering	0	206	0	0	206	160
5.2	Sportaccommodaties	512	68	0	0	580	1.342
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3	0	0	0	3	115
5.4	Musea	53	0	0	0	53	234
5.5	Cultureel erfgoed	2	0	0	0	2	317
5.6	Media	0	20	0	0	20	439
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	28	0	0	35	63	2.172
Totaal programma Sport, cultuur en recreatie		598	294	0	35	926	4.778
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	149	2.414	0	0	2.562	1.089
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	23	65	0	0	88	1.327
6.3	Inkomensregelingen	0	3.114	0	0	3.114	2.259
6.4	WSW en beschut werk	0	0	0	0	0	1.181
6.5	Arbeidsparticipatie	0	94	0	0	94	318
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	139	0	0	0	139	596
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	0	0	0	1.616
6.71b	Begeleiding (WMO)	0	0	0	0	0	786
6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0	349
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0	0	275
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	5	0	0	5	1.051
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	0	3.604
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0	0	0	866
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0	0	0	427
6.73a	Pleegzorg	79	0	0	0	79	-79
6.73b	Gezinsgericht	0	0	0	0	0	1.725
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	0	603
6.81a	Beschermde wonen (WMO)	0	0	0	0	0	30
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
6.81b	Maatschappelijk- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	0	0	12
6.82a	Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	627
Totaal programma Sociaal domein		389	5.691	0	0	6.080	18.660
7.1	Volksgezondheid	0	154	0	0	154	1.090
7.2	Riolering	1.774	0	54	0	1.828	-83
7.3	Avval	2.590	170	0	96	2.857	6
7.4	Milieubeheer	0	216	0	0	216	750
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	421	0	0	0	421	-24
Totaal programma Volksgezondheid en milieu		4.786	540	54	96	5.476	1.739
8.1	Ruimte en leefomgeving	67	0	0	0	67	286
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.343	0	0	495	2.839	-957
8.3	Wonen en bouwen	773	0	0	0	773	212
Totaal programma Volkshuisvesting, leefomgeving en		3.183	0	0	495	3.678	-459
Totaal programma's		15.940	42.174	10.942	1.787	70.844	-2.107

6.4 Aansluiting begrotingswijzigingen 2023

Bijgaand overzicht laat de aansluiting tussen de begroting na wijziging en de primaire begroting zien. De begrotingswijzigingen zijn verdeeld naar wijzigingen die door de raad zijn vastgesteld en administratieve wijzigingen. Dat laatste zijn vaak wijzigingen die voortvloeien uit voorschriften of samenvoegingen van budgetten voor budgethouders. Toelichting op de verschillen is per programma opgenomen in hoofdstuk 1.0 t/m 1.8.

Programma - Taakveld	Primaire begroting	Raadswijzigingen	Administratieve wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Totale verschil
0. Bestuur en ondersteuning					
0.1 Bestuur	€ 1.184.478	€ 196.500	€ 18.850	€ 1.399.828	€ 215.350
0.2 Burgerzaken	€ 167.746	€ 12.500	€ -2.712	€ 177.534	€ 9.788
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	€ -173.882	€ 16.500	€ -	€ -157.382	€ 16.500
0.4 Overhead	€ 5.617.983	€ 114.513	€ -47.638	€ 5.684.858	€ 66.875
0.5 Treasury	€ -593.955	€ 121.000	€ -	€ -472.955	€ 121.000
0.61 OZB woningen	€ -2.834.000	€ 22.000	€ -	€ -2.812.000	€ 22.000
0.62 OZB niet-woningen	€ -1.987.000	€ 3.000	€ -	€ -1.984.000	€ 3.000
0.64 Belastingen overig	€ 213.805	€ 25.500	€ -	€ 239.305	€ 25.500
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	€ -33.073.025	€ -1.885.913	€ -	€ -34.958.938	€ -1.885.913
0.8 Overige baten en lasten	€ -544.615	€ -12.532	€ 250.000	€ -307.147	€ 237.468
0.10 Mutaties reserves	€ 4.046.163	€ 1.894.326	€ -19.440	€ 5.921.049	€ 1.874.886
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	€ 4.702	€ -7.221.913	€ -22.000	€ -7.239.211	€ -7.243.913
1. Veiligheid					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	€ 1.372.096	€ 61.500	€ 5.500	€ 1.439.096	€ 67.000
1.2 Openbare orde en veiligheid	€ 594.211	€ 27.500	€ -	€ 621.711	€ 27.500
2. Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1 Verkeer en vervoer	€ 3.134.407	€ 92.855	€ -109.060	€ 3.118.202	€ -16.205
2.2 Parkeren	€ 118.788	€ 22.000	€ -	€ 140.788	€ 22.000
2.3 Recreatieve havens	€ -133.074	€ 4.490	€ -	€ -128.584	€ 4.490
2.4 Economische havens en waterwegen	€ 18.520	€ -	€ -	€ 18.520	€ -
2.5 Openbaar vervoer	€ 32.958	€ 1.140	€ -	€ 34.098	€ 1.140
3. Economie					
3.1 Economische ontwikkeling	€ 96.051	€ 3.500	€ -55.000	€ 44.551	€ -51.500
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ 13.310	€ -	€ -	€ 13.310	€ -
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	€ 115.697	€ -243	€ -	€ 115.454	€ -243
3.4 Economische promotie	€ 141.829	€ 27.311	€ 35.000	€ 204.140	€ 62.311
4. Onderwijs					
4.1 Openbaar basisonderwijs	€ 48.840	€ -	€ -	€ 48.840	€ -
4.2 Onderwijsinvesting	€ 906.118	€ 1.500	€ -30.000	€ 877.618	€ -28.500
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 1.244.528	€ 40.261	€ -25.000	€ 1.259.789	€ 15.261
5. Sport, cultuur en recreatie					
5.1 Sportbeleid en activering	€ 267.694	€ -109.587	€ -	€ 158.107	€ -109.587
5.2 Sportaccommodaties	€ 1.256.923	€ 52.800	€ -	€ 1.309.723	€ 52.800
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€ 116.576	€ 8.975	€ -	€ 125.551	€ 8.975
5.4 Musea	€ 227.534	€ -6.500	€ -	€ 221.034	€ -6.500
5.5 Cultureel erfgoed	€ 376.410	€ 44.013	€ -	€ 420.423	€ 44.013
5.6 Media	€ 447.823	€ 6.300	€ -10.000	€ 444.123	€ -3.700
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 2.143.177	€ 47.000	€ -11.500	€ 2.178.677	€ 35.500
6. Sociaal domein					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	€ 2.185.343	€ 166.500	€ 50.500	€ 2.402.343	€ 217.000
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	€ 1.366.461	€ -31.039	€ 25.000	€ 1.360.422	€ -6.039
6.3 Inkomensregelingen	€ 1.335.965	€ 746.000	€ -20.000	€ 2.061.965	€ 726.000
6.4 WSW en beschut werk	€ 1.142.719	€ -	€ -	€ 1.142.719	€ -
6.5 Arbeidsparticipatie	€ 253.476	€ 56.000	€ -	€ 309.476	€ 56.000
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	€ 488.136	€ -95.000	€ -	€ 393.136	€ -95.000
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	€ 1.330.590	€ 220.000	€ -	€ 1.550.590	€ 220.000
6.71b Begeleiding (WMO)	€ 806.850	€ -60.000	€ -5.500	€ 741.350	€ -65.500
6.71c Dagbesteding (WMO)	€ 374.000	€ -	€ -	€ 374.000	€ -
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	€ 187.110	€ 86.000	€ -	€ 273.110	€ 86.000
6.72a Jeugdhulp begeleiding	€ 736.843	€ 297.800	€ -	€ 1.034.643	€ 297.800
6.72b Jeugdhulp behandeling	€ 2.216.931	€ 1.101.688	€ -	€ 3.318.619	€ 1.101.688
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	€ 556.026	€ 243.100	€ -	€ 799.126	€ 243.100
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	€ 130.000	€ -	€ -	€ 130.000	€ -
6.73b Gezinsgericht	€ 814.240	€ 686.250	€ -	€ 1.500.490	€ 686.250
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	€ 419.070	€ 61.162	€ -	€ 480.232	€ 61.162
6.81a Beschermde wonen (WMO)	€ 27.000	€ -	€ -	€ 27.000	€ -
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	€ -	€ 45.000	€ -	€ 45.000	€ 45.000
6.82a Jeugdbescherming	€ 632.000	€ 100.000	€ -	€ 732.000	€ 100.000
7. Volksgezondheid en milieu					
7.1 Volksgezondheid	€ 1.012.132	€ 88.965	€ -	€ 1.101.097	€ 88.965
7.2 Riolering	€ -20.029	€ 86.032	€ -	€ 66.003	€ 86.032
7.3 Afval	€ 125.202	€ -28.422	€ -	€ 96.780	€ -28.422
7.4 Milieubeheer	€ 893.702	€ 8.500	€ -5.000	€ 897.202	€ 3.500
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	€ 15.049	€ -2.532	€ -	€ 12.517	€ -2.532
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing					
8.1 Ruimte en leefomgeving	€ -2.009.525	€ 2.587.000	€ -	€ 577.475	€ 2.587.000
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
8.3 Wonen en bouwen	€ 411.893	€ 26.700	€ -22.000	€ 416.593	€ 4.700
Totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

6.5 Afkortingenlijst

In deze lijst staan de betekenissen van alle afkortingen, op alfabetische volgorde, die in deze programmarekening zijn opgenomen. De afkortingen in de tekst bevatten een hyperlink, als daarop gedrukt wordt ziet men deze afkortingenlijst.

Afkortingen

AOW → Algemene ouderdomswet	CDOKE → capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid
Appa → Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers	COA → centrale opvang asielzoekers
APV → Algemene plaatselijke verordening	COELO → Centrum van de Economie van de Lagere Overheden
ASS → Autismespectrumstoornis	DigiD → Digitale Identiteit
AVG → Algemene Verordening Gegevensbescherming	EMU → Europese Economische en Monetaire Unie
AVU → Afvalverwijdering Utrecht, gemeenschappelijke regeling	ENSIA → Eenduidige Normatiek Single Information Audit
AWB → Algemene wet bestuursrecht	EZ → Economische zaken
BAG → Basisregistratie Adressen en Gebouwen	G&O → Nieuwe naam van voorheen woningcorporatie Het Gooi en Omstreken
BBS → Uitvoeringsorganisatie Baarn, Bunschoten en Soest	GALA → Gezond en Actief Leven Akkoord
BBV → Besluit begroting en verantwoording	GBLT → Gemeenschappelijk belastingkantoor Lococensus Tricijn
BBZ → Besluit bijstandverlening zelfstandigen	GFT → Groente, fruit en tuinafval
BES → Bestaat uit de gemeenten Baarn, Eemnes, Soest, Bunschoten en De Bilt	GGDrU → Gemeenschappelijke gezondheidsdienst regio Utrecht
BGT → Basisregistratie Grootchalige Topografie	GGU → Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering
BIO → Baseline Informatiebeveiliging Overheid . Het normenkader voor informatieveiligheid waar de gehele overheid (Rijk, Provincies, Gemeenten en Waterschappen) zich aan heeft geconformeerd.	GGZ → Geestelijke gezondheidszorg
BIZ → Bedrijven investeringszone	GISVG → Voorheen het programma voor de vergunningverlening
BLNP → Samenwerkingsverband tussen de gemeenten Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten	GR → Gemeenschappelijke regeling
BOA → Buitengewoon opsporingsambtenaar	GWRP → Gemeentelijk water- en rioleringsplan
BRO → Basisregistratie Ondergrond	HAR → Hotel- en accommodatieregeling
BRP → Basisregistratie Personen	HRM → Human Resource Management
BSA → Bredspectrumaanbieders	ICT → Informatie en communicatietechnologie
BTW → Belasting toegevoegde waarde	IHP → Integraal Huisvestingsplan
BUIG → Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten	IKC → Integraal kindcentrum
BV → Besloten Vennootschap	ISDE → Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing
BVC → Boomveiligheidscontrole (voorheen VTA Visual tree assessment)	IV → Informatieveiligheid
BZK → Ministerie van Binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties	IZA → Integraal zorgakkoord
CAO → Collectieve arbeidsovereenkomst	JOBS → Jonge ondernemers Bunschoten-Spakenburg
CAP → Christelijke Arbeiders Partij de Dorpspartij	JOGG → Jongeren op Gezond Gewicht
CBS → Centraal Bureau voor de Statistiek	JZ → Juridische zaken (BLNP)
CDA → Christen Democratisch Appèl	KCC → Klantcontactcentrum
	KOB → Koopkrachttegemoetkoming Oudere Belastingplichtigen (65+)
	LEA → Lokale Educatieve Agenda
	LOS → Lokale omroep Spakenburg
	LTA → Landelijk Transitie Arrangement
	LVB → Licht verstandelijke beperking
	M&O → Misbruik & oneigenlijk gebruik

MAP → Module Arbeid en Participatie
MBO → Middelbaar Beroeps Onderwijs
MC-RU → Marketing Coöperatie Regio Utrecht
MDTO → Metagegevens duurzame toegankelijke overheidsinformatie
MEOZ → Meerkosten energie openbare zwembaden
MMA → Meld Misdaad Anoniem
MOP → Meerjaren Onderhoud Plannen
MPG → Meerjaren prognose Grondexploitatie
MRA-E → Metropool Regio Amsterdam Elektrisch projectbureau
NBSS → Nationaal Bureau Sport Stimulering (buurtsportcoach)
NCNP → No cure no pay (bureaus)
NEAS → Noodfonds energie amateursportverenigingen
NPO → Nationaal programma onderwijs
NV → Naamloze Vennootschap
RWA → Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort
SGP → Staatkundig Gereformeerde Partij
SiSa → Single information, Single audit
SMP → Soorten Management Plan
SPUK → Specifieke Uitkering
SUVIS → Specifieke uitkering ventilatie in scholen
SVn → Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
SVV → Spakenburgse Vishandels vereniging
SW → Sociale werkvoorziening, medewerkers in de sociale werkvoorziening
SZW → Ministerie van Sociale zaken en werkgelegenheid
TFOC → Transport Facilitated Organized Crime
TOP → Toeristisch Overstap Punt
Tozo → Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
UWV → Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
vGRP → Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan

OMS → Openbaar Meldkamer Systeem
OOGO → Op overeenstemming gericht overleg
OV → Openbaar vervoer
OZB → Onroerendezaakbelasting
PCOB → Protestants Christelijke ouderenbond
PGB → Persoonsgebonden budget
PMD → Plastic verpakkingen, Metaalverpakkingen en Drankenkartons
RES → Regionale energiestrategie
RISB → Regionaal inkoop- en subsidie bureau
RIVM → Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
ROVA → (Afvalinzameling) Regionaal Orgaan Verwijdering Afvalstoffen
RREW → Regeling Reductie Energiegebruik Woningen
RUD → Regionale Uitvoeringsdienst
RVU → Regeling voor vervroegde uittreding
VNG → Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO → Voortgezet onderwijs
VPB → Vennootschapsbelasting
VRU → Veiligheidsregio Utrecht
VTH → Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VVD → Volkspartij voor Vrijheid en Democratie
VvE → Vereniging van eigenaren
WABO → Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wet Fido → Wet Financiering decentrale overheden
Wet WOZ → Wet Waardering Onroerende Zaken
WEW → Waarborgfonds Eigen Woningbezit
Wmo → Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT → Wet normering topinkomens
Woo → Wet open overheid
Wpg → Wet politiegegevens
WSW → Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Wsw → Wet sociale werkvoorziening
ZE-zone → Zero-emissiezone